

Ajokoiramies

62. vuosikerta Helmikuu 1/2025

Teemana jalostus
Vuosikokouskutsu
Kettukilpa 2024



Suomen Ajokoirajärjestö – Finska Stövarklubben

Toimisto

avoinna ma-pe klo 10–14

Toimistosihtööri

Jaana Leppiaho, puh. 044 311 0330

Osoite: SAJ:n toimisto, Uusikatu 57–59, 90120 Oulu
Sähköposti: toimisto@ajokoirajarjesto.fi

Internet-sivut:

www.ajokoirajarjesto.fi

Tili: FI58 4600 2020 0009 09

Jäsenasiat, osoitteenmuutokset ja tarviketilaukset toimistoon.

Hallituksen puheenjohtaja

Jouni Leppänen, Lammashaantie 19, 48410 Kotka
040 757 7579 puheenjohtaja@ajokoirajarjesto.fi

Hallituksen varapuheenjohtaja

Jari Siltala, Mäki-Ruutintie 9, 66400 Laihia
050 522 6363 jari.siltala@netikka.fi

Kunniapuheenjohtaja

Antero Viitanen, Retkeilijäntie 9 E 44, 70200 Kuopio
0400 168 390 viitanen.kuopio@gmail.com

Toimikuntien puheenjohtajat

Työvaliokunta

Jouni Leppänen, 0407577579
puheenjohtaja@ajokoirajarjesto.fi

Jalostustoimikunta

Jari Siltala, 050 522 6363
jari.siltala@netikka.fi

Koulutustoimikunta AJOK

Mika Elgland, Kangaskorventie 11, 62375 Ylihärmä
050 567 4983, mika.elgland@netikka.fi

Koulutustoimikunta KEAJ

Martti Toivola, Stålarinkatu 18 as 14, 20810 Turku
040 533 3514 martti.toivola.pp@gmail.com

Nuorisotoimikunta

Joni Heikura, Lakkatie 5 A, 88900 Kuhmo
040 530 2454, joni.heikura@hotmail.fi

Varainhankintatoimikunta

Jarkko Mäki, Einontie 6, 21800 Kyrö
044 561 0535, jarkko.maki@ksfsport.fi

AJOK koepöytäkirjantarkastajat

Etelä

Timo Kilpeläinen, Ankkalinnantie 20, 21420 Lieto
+358400509699, timo.t.kilpelainen@gmail.com

Itä

Esko Itkonen, Piskontie 16, 79700 Heinävesi
+358400959657 esko.itkonen@pp.inet.fi

Länsi

Jyrki Ala-Reini, Ruusupurontie 469, 61500 Isokyrö
+35850 571 1175, jyrki.ala-reini@netikka.fi

Pohja

Taisto Martimo, Saarentie 1, 95230 Maksniemi
+35840 539 4348, taistonposti49@gmail.com

KEAJ & IAJOK pöytäkirjantarkastaja

Jari Vaarila, Paasikivenkatu 7 A 14, 38700 Kankaanpää
+358400775639 jari.vaarila@dnainternet.net

Jäsenmaksut v. 2025

Vuosijäsen 37 euroa
Perhejäsen 22 euroa
Jäsenseura 60 euroa
Nuorisojäsen 0 euroa

Voit liittyä jäseneksi maksamalla jäsenmaksun järjestön jäsenmaksutilille FI58 4600 2020 0009 09. Laita nimi, osoite ja puhelinnumero viestikenttään. Voit myös saada jäsenmaksutiedot, kun ilmoitat tietosi toimistoon puhelimitse tai sähköpostilla. Liittymislahjana uudet jäsenet saavat kaikki liittymisvuoden Ajokoiramies-lehden 5 numeroa.

Tässä numerossa

Puheenjohtajalta	4
Tilaa toimistolta	7
Toimistolta	8
Toimintaohjeet petovahingon sattuessa kokeessa	9
SAJ-FSK Vuosikokous 22.3.2025 Valkeakoski	11
Valtakirja 2025	15
Pääerikoisnäyttely	16
Saj rotujen rekisteröinnit	17
Jalostustietojärjestelmän kertomaa	18
Suomenajokoiran kasvunopeus	26
Mitä tarkoittaa papa ja proge?	27
Ajokoirien jalostuksesta	31
Jalostusneuvonta 2024	33
Neuvotut urokset 2024	35
Geenitutkimuksista - ja testeistä	36
Pevisa	39
Jalostusneuvoja Petri Saarenkangas	40
Honkasuoralainen Junnuketjuun	43
M-24 Kaspilanmäen Bosse Kilvan voittoon	44
Ulkomuototuomariesittely Virpi Sarparanta	49
Maaotteluralliraportti	50
Idän valinnasta Ringon johdolla Kettukilpaan	57
KEAJ Pohjan lohko Kannus 30.11.2024	59
Kettukilvan lännen valintakoe	61
Kettukilpa 2024	63
Amerikankettukoirien rodunmestaruus 2024	72
Ajomestari -24 Tyyne	78
Nuorten Kilpa 2024	86
Eurooppahenkiset olympiadiit	90
Susirajan Pamaus 30.11.2024	95
Kolmen Kilpa 2024	100
Kv Päijän-Ajot 14.12.2024 Asikkala	101
Murtola-Ajot 2024 Vieremällä	103
Ajokoiranaisten mehtäreissu Puolangalle	106
Kasvattaja- & harrastajasivu	110
Uudet valiot	112
Tulevia pentueita	118



Ajokoiramies

62. vuosikerta
1/2025 helmikuu

Suomen Ajokoirajärjestö

puh. 044 311 0330
toimisto@ajokoirajarjesto.fi

Jäsenjulkaisu ISSN 0355-9718

Lehti ilmestyy viisi (5) kertaa vuodessa.

Ilmestymispäivät ovat:

14.2., 31.3., 30.5., 30.9. ja 15.12.

Aineiston on oltava toimituksessa ilmestymiskauden edeltävän kuukauden loppuun mennessä, paitsi helmikuun lehteen 15.1. ja joulukuun lehteen 15.11. mennessä.

Julkaisutoimikunta

Puheenjohtaja Liisa Miettinen

Tietäjänsuonkatu 5, 07600 Myrskylä
puh. 044 544 9335, lissu72@netti.fi

Vastaava päätoimittaja

Jouni Leppänen

Lammashaantie 19, 48410 Kotka
puh. 0407577579 puheenjohtaja@ajokoirajarjesto.fi

Kirjeenvaihtajat

Pohjan lohko: Mari Ruha

Sodankyläntie 165b, 98500 Pelkosenniemi
puh. 0409625806, lapinajokoirayhdistys@gmail.com

Etelän lohko: Liisa Miettinen

puh. 044 544 9335, lissu72@netti.fi

Lännen lohko: Olli Pirkkanen

Verkkokarintie 92, 27100 Eurajoki
puh. 044 3055 262, o.pirkkanen@gmail.com

Idän lohko: Maria Pölönen

Ruunajoentie 149, 52200 Puumala
puh. 050 4901 668, maria.polonen@gmail.com

Painos 6300 kpl

Painopaikka Grano Oy

Kannen kuva: Maria Pölönen

Puheenjohtajalta

Vuoden vaihtuessa saamme luettavaksemme eri koirarotujen rekisteröintimäärät Kennelliiton tilastoista. Metsästyskoirarotujen osalta se on synkkää luettavaa. Suomenajokoiran rekisteröintimäärä on edellisestä vuodesta tippunut n. 15 %.

Kun vuonna 2022 rekisteröinnit tippuivat alle tuhannen, niin moni toivoi sen olevan väliaikaista, mutta nyt voidaan todeta laskusuunnan jatkuvan, toivottavasti saamme sen pysähtymään. Kotimaisten rotujen osalta tilanne on huolestuttava.

Suomenajokoiralla, suomenpystykorvalla ja karjalankarhukoiralla kilpaillaan kennelliiton virallisissa otteluissa vuosittain. Nämä valtakunnalliset mestaruuskilpailut ovat kotimaisten rotujen osalta kauden kohokohta.

Valtakunnallisen otteluun pääsy vaatii paljon, valintajärjestelmä on näissä roduissa ollut pitkään samanlainen, kunkin rotujärjestön esittämistä muutoksista on päättänyt Kennelliitto.

Tämän vuoden alusta on voimassa Hauku-ottelun valintakokeen uusi järjestämisohje, joka poikkeaa pitkään voimassa olleesta järjestämisohjeesta. Kennelpiireillä on ollut mahdollisuus antaa lausunto järjestämisohjeen muutosesitykseen, suurin osa lausunnon antaneista kennelpiireistä on tietoni mukaan vastustanut muutosesitystä.

Me Suomen Ajokoirajärjestön jäsenet tunnemme KILPA-ottelun historiaa ja sen järjestämisvastuut. Puheenjohtajana toivon,

että me pidämme maamme vanhimman mestaruusottelumme valintaperusteet selaisena, että kaikilla neljällä loholla on sama määrä valittavia koiria otteluun. Näin takaamme myös sen, että arvokokeisiin löytyy kennelpiireistä järjestäjiä tulevaisuudessakin.

Edellä esille tuomani asiat ovat mielestäni riippuvuussuhteessa toisistaan. Aktiivisilla koiraharrastajilla ja kasvattajilla pitää olla tiedossa se polku, joka mestaruusotteluun on olemassa, sen on oltava tasapuolinen asuinpaikasta riippumatta.

Mestaruusottelu on yksi näkyvimmistä tapahtumista kasvattajien onnistumisesta, otteluun pääsy on jo iso saavutus. Mielestäni rotujärjestöjen on panostettava kasvattajien tukemiseen entistä enemmän, jotta me saisimme metsästyskoirien rekisteröintien laskusuunnan pysähtymään. Ilman kasvattajia meillä ei ole koiria, joilla harrastaa.

Kettukilpa

Viime vuoden arvokoeputki päättyi Kettukilpaan, jonka keskuspaikkana oli Kaidanojan Kartano Pöytyällä.

Keskuspaikalla oli kokenut järjestäjäorganisaatio vastassa ja majoittumisen jälkeen pääsin aistimaan tunnelmaa. Olin varautunut olemaan paikalla koko viikonlopun, koska kyseessä on yksi järjestömme päätapauksista.

Kuulin heti, että edellisen vuoden kunkku ei päässyt kisaan mukaan, joka oli harmit-

tavaa. Perjantai-iltana kuultiin ylituomarin puhuttelu, ilmoitettiin maastoarvonnän tulokset ja näytettiin koemaastojen sijainti. Loppuilta meni saunoessa ja kuunnellessa kovien kettukoiraharrastajien juttuja.

Lauantaina lähdimme maastokierrokselle, joka alkoi mainiosti, koska kuulimme tulevan Kettukuninkaan varmaa ajoa peltoaukean takaa. Autolla siirryttäessä seurasimme laitteistamme myös muiden koirien edesotamuksia. Kierroksella kävimme tutussa paikassa makkaranpaistossa ja nokipannukahvilla, paikka oli sama kuin 22-vuoden Kilpa-ottelussa.

Sunnuntain maastokierroksella oli taas tuuria, kun kuulimme useamman koiran ajoa. Meillä oli pikkubussissa hyvä porukka ja juttua riitti.

Pääsimme haastattelemaan maasto-oppaita ja tuomareita, jotka tuntuivat olevan tyytyväisiä, koska ajettavia oli löytynyt suunnitelmien mukaisesti. Olihan maastoissa myös sorkkaeläimiä, jotka tuottivat vaikeuksia joillekin koirille.

Varmaa työskentelyä jatkanut Kettupuskan Ringo sai sunnuntai iltana Kettukuningas 2024 loimen ylleen. Onnittelut Ringolle ja omistaja Heikki Varoselle sekä kasvattaja Antti Ratilaiselle.

Kettukilvan viikonloppu oli taas osoitus suuresta talkoohengestä, joka tarvitaan, kun järjestetään mestaruustason koitoksia. Joka tehtävään oli selkeästi vastuuhenkilöt, joilla tehtävät olivat hienosti hallinnassa. Paikan tarjoilut ja juhlaillallinen olivat erinomaisia.

Kiitokset kokeen ylituomarille Heikki Uusihongolle ja hänen varalleen Jari Vaarilal-

le. Suomen Ajokoirajärjestön puolesta kiitän Rauno Elon johtamaa ottelutoimikuntaa ja teitä kaikkia, jotka olitte mahdollistamassa hienon koetapahtuman onnistumisen.

Kennelliiton syysvaltuusto

Syysvaltuusto kokoontui perinteisesti Espoon Hanasaareen päättämään sääntöjen määräämistä asioista. Katkolla oli puheenjohtajan pesti, joka ennakoon näytti siltä, ettei istuvaa puheenjohtajaa haasteta.

Toisin kuitenkin kävi, illan ja yön tunteina Esa Kukkoselle löytyi vastaehdokas. Varapuheenjohtajana aiemmin toiminut Kimmo Mustonen haastoi Esan ja voitti äänestyksensä luvuin 64-49.

Olisi ollut hyvä, että puheenjohtajaehdokkaat olisivat etukäteen tiedossa valtuuston jäsenille ja jäsenistölle, se olisi ollut reilua, koska kyseessä on luottamustoimien ykköspaikka koiraharrastuksen osalta. Puheenjohtajan paikka on tavoiteltu ja erittäin vaativa.

Taloustilanne on haasteellinen, tase on kunnossa, mutta pidemmän päälle päivittäiseen toiminnan rahoittamiseksi pitää löytyä keinoja, koska jäsenmäärä tuskin tulee nousemaan lähivuosina, eikä kevätvaltuusto ollut valmis jäsenmaksujen korottamiselle.

Toivon Kennelliiton uuden johdon huomioivan metsästyskoirarotujenkin osalta edunvalvonnan merkityksen, koska jäsenet sitä odottavat ja Kennelliitolla on siihen mahdollisuus.

Kohti vuosikokousta

Tämän lehden ilmestyessä vuosikokoukseen on noin kuukausi. Vuosikokouksessa käsiteltäviä asioita on tämän lehden si-

vuilla. Yksi asia on esillä jäsenten esittämä sääntömuutosesitys. Sääntömuutosesitys on samanlainen, jota käsiteltiin Kajaanin vuosikokouksessa. Sääntöjemme mukaan hallituksen koko on 18 jäsentä, lisäksi puheenjohtaja.

Hallituksen koko on järjestöemme perustamisen aikana perustunut kennelpiirijakoon ja sieltä pohjautuvaan edustuksellisuuteen. Maailma on muuttunut ja niin on jäsenmäärämme, mikä on tasaiseen tahtiin laskusuunnassa.

Jos jäsenmäärämme on parhaimmillaan ollut noin 11 300 ja nyt se on reilu 5000, niin laskua on tullut yli 50 %. Kun tarkastelemme samoilla foorumeilla toimivia järjestöjä, on niissä ollut jo pitkään hallituksien jäsenmäärä huomattavasti pienempi kuin meillä.

Kennelliitossa on henkilöjäseniä n. 130 000, hallituksen koko on yhdeksän, Suomen Harmaahirvikoirajärjestöllä on ollut perustamisesta lähtien kahdeksan ja lukuisilla muilla tuntemillamme järjestöillä hallituksien jäsenmäärä kahdeksasta kymmeneen.

Hallituksen tärkein tehtävä on huolehtia päivittäisestä toiminnasta, taloudesta ja panna toimeen vuosikokouksen päätöksiä. Hallituksella on apunaan työvaliokunta, joka valmistelee hallitukselle erilaisia asioita päätettäväksi.

Tärkein rooli on mielestäni toimikunnillamme, jotka ovat järjestöemme ”työrukkasia,” koska niissä valmistellaan meidän keskeisimmät harrastukseemme liittyvät asiat, yhtenä esimerkkinä koesäännöt.

Koska järjestöemme jäsenmäärä on laskusuuntainen, on meidän kiinnitettävä huo-

miota myös tulorahoituksen vähentymiseen.

Itse pidän tärkeänä, että meidän toimikuntamme toimivat, jotta saamme tulevaisuudessakin Ajokoiramies-lehtemme, koesäännöt, jalostustarkastukset ja koetalennusohjelmat jäsenetuina jäsenillemme. Kaikki nämä toiminnot rahoitetaan jäseniltä kerättäviltä jäsenmaksuilla. Toivon tulevalta vuosikokoukselta suurta viisautta sääntömuutosasian käsittelyssä, koska uskon meidän jäsenistöemme haluavan järjestöemme olevan tulevaisuudessakin huolehtimassa ajavien koirarotujen asioista. Uskon sen onnistuvan pienemmälläkin hallituksella.

Tulevaan toimintasuunnitelmaan esitetään mahdollisuutta liittyä järjestönä uuteen perustettuun Metsästyskoiraliittoon, joka on laitettu alulle 8.1.2025.

Liiton tarkoituksena on metsästyskoiraharrastuksen etujärjestönä säilyttää ja turvata suomalaisen metsästyskoiraharrastuksen jatkuvuus, sekä edistää metsästyskoiraharrastuksen toimintaedellytyksiä. Allekirjoittanut on ollut mukana, kun olemme saattaneet uuden liiton alkutaipaleelle. Tavoitteena on saada henkilö- ja yhdistysjäseniä liittymään alkuvuodesta, jonka jälkeen kutsutaan vuosikokous koolle.

Suomen Ajokoirajärjestön vuosikokous pidetään Valkeakoskella 22.3.2025 Hotel Waltikassa. Tulethan Sinäkin päättämään järjestöemme asioista ja viettämään mukavaa viikonloppua hyvässä seurassa!

Kotkassa 12.1.2025
Jouni Leppänen

Tilaa toimistolta!



SAJ:n seinäkalenteri 2025. Koko A4, avattuna A3. Ripustusreikä. Kalenterissa SAJ:n tapahtumatiedot ja muistiinpanotilaa. Hinta 25 € + toimituskulut. 1-9 kpl toimituskulut 5 euroa, 10 kpl ilman toimituskuluja.

Nyt niitä taas saa!
Maastokorttikotelo 15 euroa/kpl.
Kätevä kotelo myös kaikille
koiran papereille.



Muut tuotteet:

Muki SAJ logolla, posliinia, musta sisus	20 €
Toilettilaukku, musta 19 cm x 30 cm x 14 cm	20 €
Hessu avainnauha vihreä	10 €
Lasten pipo, pinkki tai musta	20 €
Vetoketjuhuppari, musta, koko L	38 €
College navy, koko XS	35 €
Pikkureppu turkoosi	13 €
Täällä asuu-tarra, pohja valkoinen, 14,5x19,5 cm	5 €
SAJ-tarra tai ikkunatarra tai Hessu-tarra	2,50 € / kpl
SAJ hihamerkki, ommeltava	3,50 €
Kesälippis	15 €
Armylippis	15 €
Iso pyyhe 70x140 cm, lila	21 €
Torkkupeite	20 €



Tilaa toimistolta toimisto@ajokoirajarjesto.fi tai 044 311 0330.

Kasvattaja- ja harrastajasivu

Sivulla voit yhteystietojesi lisäksi kertoa, onko sinulla pennutussuunnitelmia vuodelle 2025. Tule mukaan ja saat näkyvyyttä koko vuodeksi viiteen (5) lehden numeroon. Kasvattaja/harrastajailmoituksen hinta 30 euroa maksetaan tilille FI57 4600 2020 0011 21. Viestikenttään kasvattajailmoitus 2025 ja kennelin nimi. Maksa ilmoitus tilille ja lähetä tiedot sähköpostilla: lehti@ajokoirarajajesto.fi

Seuraava lehti ilmestyy 31.3.2025

Aineistot maaliskuun Ajokoiramies-lehteen 28.2.2025 mennessä lähetetään mieluiten sähköpostilla: lehti@ajokoirarajajesto.fi tai osoitteella: SAJ:n toimisto, Uusikatu 57-59, 90120 OULU, p. 044 311 0330 Toivomme jäsenistöltä juttuja ja kuvia.

Ilmoitushinnat 2025

Ilmoituksen julkaisemisen edellytyksenä on, ettei erääntyneitä laskuja ei ole maksamatta. Ilmoitukset maksetaan tilille FI57 4600 2020 0011 21. Jäsenalennus seurajäsenille koiraharrastukseen kiinteästi liittyviin ilmoituksiin (esim. kokeet ja näyttelyt). Jäsenalennus ei koske varusteilmoituksia. Jos ilmoitus saapuu SAJ:n toimistoon määräpäivän jälkeen, SAJ ei takaa, että ilmoitus ehtii mukaan lehteen. Lehden toimitus ei vastaa ilmoitusten oikeellisuudesta.

Ilmoitushinnat

SAJ:n jäsenille kennel- ja jalostus-ilmoitukset:

1/1 kokosivu	150 €
1/2 sivua	80 €
1/4 sivua	40 €
1/8 sivua	25 €
Rivi-ilmoitus (73x11 mm)	15 €
Uusi valio -ilmoitus	20 €
Kennelpalstailmoitus	30 €/vuosi

Yrityksille ja yhdistyksille:

1/1 kokosivu	535 €
1/2 sivua	295 €
1/4 sivua	200 €
1/8 sivua	150 €
Musta-valkoilmoituksille sama hinta.	
Lehden sivukoko 172 x 250 mm. Kokoonaan nelivärinen.	



Kuva: Maria Pölonen

Jäsenmaksulaput postitettu

Vuoden 2025 jäsenmaksun eräpäivä oli 20.1.2025.

pennunostajat pentuejäseniksi hintaan 15 euroa/jäsen.

Joulupähkinän ratkaisu

Vuoden 2025 jäsenmaksukortti on postitettu jäsenille tammikuussa. Siinä oleva viite-numero on henkilökohtainen ja mainittava maksettaessa.

Joululehden pähkinä osoittautui aika vaativaksi. Saimme siitä huolimatta kymmeniä vastauksia. Osa ratkaisijoista onnistui löytämään kaikki yhdeksän rotua.

Vuosijäsenen maksu on 37 euroa, samassa taloudessa asuvan perhejäsenen maksu on 22 euroa. Nuorisojäsenen maksu on 0 euroa. Jäsenyhdistyksen maksu on 60 euroa. Lisäksi on aina jäsenille vapaaehtoinen kannatusmaksu 20 euroa.

Oikeat rodut olivat amerikankettukoira, suomenajokoira, puolanjahtikoira, poitevin, eestinajokoira, unkarinajokoira, venäjänajokoira, puolanajokoira ja harrieri.

Arvonnassa osui tuotepalkinnot seuraaville: Pirjo Kemppainen, Mirka Pajander ja Sirkka Heiskanen.

Tilinumero on FI58 4600 2020 0009 09. BIC ITELFIHH Huom. Kasvattaja voi liittää

Kiitos kaikille vastanneille!

Toimintaohjeet petovahingon sattuessa kokeessa

Ilmoitus välittömästi alueen:

1. Maaseutuelinkeinoviranomaiselle

<https://www.ruokavirasto.fi/tietoa-meista/yhteystiedot/hae-kumppanit/>

2. Riistanhoitoyhdistyksen suurpetoyhdyshenkilölle

<https://riista.fi/riistahallinto/yhteystiedot/yhteystietohaku/>

3. Poliisille (112).

Varmista kokeen turvallisuus vaaran poistamiseksi: tarvittaessa kokeen keskeytys läheisissä koemaastoissa.

Ilmoita asiasta myös kennelliittoon: KOKI-toimikunta@kennelliitto.fi

Raportoi tapahtumasta kokeen myöntäneelle kennelpiirille.



kuva: Lauri Haikara

SAJ-FSK Vuosikokous 22.3.2025 Valkeakoski



Suomen Ajokoirajärjestö – Finska Stövarklubben ry:n vuosikokous lauantaina 22.3.2025 klo 13.00 os. Hotelli Waltikka, osoite Hakalantie 6, 37600 Valkeakoski

Kokouksessa käsitellään sääntömääräisten asioiden lisäksi

Hallituksen esitys Kennelliiton yleinen jääviyssääntö

Jääviyssääntö tulee voimaan 1.1.2026. Kohdasta 2 on poistunut kasvattajan jääviys. Rotujärjestöillä on mahdollisuus esittää jääviyssääntöön omia koemuotojansa koskevia tiukennuksia.

Hallitus päätti esittää jääviyssääntöön muutosta lisäyksellä: Kokeessa koiraa arvosteleva tuomari on jäävi tehtävänsä, jos hän tai hänen perheenjäsenensä on koiran kasvattaja. Kasvattajan sisarukset tulkitaan perheenjäseniksi vain, mikäli he asuvat samassa osoitteessa kasvattajan kanssa.

Muut jäsenten esittämät asiat

1 Jari Siltalan ja Jouni Remeksen muutosesitys järjestön sääntöön LIITE 1

2 Venäjänajokoirayhdistyksen esitys venäjänajokoiran PEVISA-ohjelmaksi (voimassa 1.1.2026-31.12.2029)

Pentujen vanhemmista tulee olla ennen astutusta annettu lonkkakuvaus- ja kyynärkuvauslausunto. Kuvauksen alaikäraja on 12 kk. Koiralla ei saa pentujen rekisteröin-

tihetkellä olla yli 25 rekisteröityä jälkeläistä Suomessa. Viimeinen sallittu pentue rekisteröidään kuitenkin kokonaisuudessaan. Pentueen sukusiitosaste saa olla enintään 6,25 % viidestä sukupolvesta laskettuna. Laskennassa huomioidaan SKL:n tiedossa olevat esivanhemmat.

3 Plottinajokoirayhdistyksen esitys plottinajokoiran PEVISA-ohjelmaksi (Voimassa 1.1.2026-31.12.2029)

Pentujen vanhemmista tulee olla ennen toista astutusta annettu lonkkakuvauslausunto - koiran voi kuvata aikaisintaan 12 kk iässä. Pentueen vanhemmilla ei saa olla pentujen rekisteröintihetkellä yli 45 rekisteröityä jälkeläistä Suomessa. Viimeinen sallittu pentue rekisteröidään kuitenkin kokonaisuudessaan. Ulkomaisia koiria koskeva poikkeus: Ei vaadita lonkkakuvaustulosta. (narttu 1 pentue, uros 2 pentuetta)

Valtakirjojen tarkastus on samassa paikassa klo 10.00 - 12.30.

Kokouksessa on jokaisella 15 vuotta täyttäneellä henkilöjäsenellä äänioikeus ja jokaisella äänioikeutetulla yksi (1) ääni. Jäsenyhdistyksellä on yksi ääni kutakin yhdistyksen 20 jäsentä kohti, kuitenkin enintään 5 ääntä. Jäsenenä olevalla rekisteröidyllä kennelpiirillä on yksi (1) ääni kutakin piirin jäsenenä olevaa Suomen Ajokoirajärjestön jäsenyhdistystä kohti, kuitenkin enintään 5 ääntä. Jäsen saa valtakirjalla edustaa poissaolevia äänioikeutettuja jäseniä. Sama jäsen saa val-

takirjalla edustaa enintään neljää henkilöjäsentä ja enintään kahta jäsenyhdistystä. Sama jäsen voi kuitenkin käyttää enintään 1/20 kokouksen pöytäkirjaan merkitystä äänimäärästä.

Valtakirjassa on ilmoitettava yhdistyksen jäsenmäärä. Valtakirjojen on oltava oikeiksi todistettuja ja yhdistyksen jäsenmäärällä ja leimalla varustettuja. Valtakirjassa on mainittava valtakirjan antajan jäsennumero. Ainoastaan joko v. 2024 tai 2025 maksaneilla 15 vuotta täyttäneillä jäsenillä on vuosikokouksessa äänioikeus.

*Tervetuloa!
Hallitus*

LIITE 1

Sääntömuutosesitys Suomen Ajokoirajärjestön vuosikokoukselle 2025.

Esitämme uudelleen Suomen Ajokoirajärjestö - Finska Stövarklubben ry:n vuosikokoukselle hyväksyttäväksi SAJ:n sääntöryhmän laatimien sääntöjen hyväksymistä. Sääntömuutos esitys oli esillä Suomen Ajokoirajärjestön vuosikokouksessa 2024 Kaajanissa.

Me allekirjoittaneet olemme toimineet useamman vuoden Suomen Ajokoirajärjestön hallituksessa varsinaisina jäseninä sekä varajäseninä. Nyt on aika muutokselle. Nykymuotoinen hallituksen kokoonpano ei ole toimiva ratkaisu.

Hallitus, jossa nimettynä 18 henkilöä on aivan liian raskastekoinen eikä ole tarpeeksi tehokas toimimaan nykyajan hengen mukaisesti. Suurin osa hallitukseen nimetyistä jäsenistä eivät yleensä ota kokouksissa minkäänlaista kantaa taikka puheenvuoroja. Myös taloudellisesta näkökulmasta ylisuuri

hallitus vahvuus on taakka järjestön taloudelle.

Sääntöryhmän laatiman muutosehdotuksen mukaan hallituksen vahvuus olisi puheenjohtaja sekä 8 varsinaista jäsentä, ja näille valittaisiin henkilökohtaiset varajäsenet. Hallituksen jäsenten paikat jaettaisiin lohkoittain siten, että kaksi hallituspaikkaa kullekin Kilpa-ottelun lohkolle. Tämä jako olisi myös tasapuolista kaikkia lohkoja kohtaan, jolloin joka lohkolta olisi 25% edustajia hallituksessa.

Tämä keskeinen uudistus tarkoittaisi hallituksen toiminnan kannalta oleellisesti parannusta tehokkuuden ja dynaamisuuden näkökulmasta. Myös taloudellinen näkökulma olisi erittäin positiivinen järjestön kannalta.

Lohkojen sisällä tulisi etukäteen sopia vuorotteluperiaatteet, jonka perusteella hallituksen varsinaiset ja varajäsenpaikat jaettaisiin. Tasapuolisuuden nimissä jokaisella piirillä olisi näin ollen vuorollaan paikka järjestön hallituksen varsinaisena jäsenenä ja varajäsenenä.

Jouni Remes

Sotkamo, Kainuun Kennelpiiri

Jari Siltala,

Laihia, Etelä-Pohjanmaan Kennelpiiri

SÄÄNTÖMUUTOKSET

Suomen Ajokoirajärjestö – Finska Stövarklubben ry

2 § Tarkoitus ja toiminta

Toimintansa tukemiseksi yhdistys voi ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja, omistaa toimintaansa varten tarpeellista kiinteää omaisuutta, myydä ja välittää alan kirjalli-

suutta ja suorittaa muuta varainhankintaa toiminnan tukemiseksi sekä toimeenpanna asianomaisen luvan saatuaan arpajaisia ja rahankeräyksiä.

5 § Hallitus

Yhdistyksen asioita hoitaa hallitus, johon kuuluu vuosikokouksessa valitut puheenjohtaja ja kahdeksan (8) varsinaista jäsentä ja näille valitut henkilökohtaiset varajäsenet.

Hallituksen jäsenet valitaan neljäksi vuodeksi kerrallaan.

Hallituksen puheenjohtaja valitaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan.

Kustakin Kilpa-ottelun lohkoista valitaan kaksi hallituksen varsinaista jäsentä ja näille kaksi varajäsentä. Hallituksen jäsenistä varajäsenineen on vuosittain erovuorossa kaksi (2). Erovuorossa olevat hallituksen jäsenet ratkaistaan sopimalla tai arvalla. Jos hallituksen jäsen tai varajäsen eroaa kesken toimikautensa, valitsee seuraava vuosikokous hänen tilalleen uuden jäsenen hänen jäljellä olevaksi toimikaudekseen.

Hallitus valitsee keskuudestaan vuodeksi kerrallaan varapuheenjohtajan.

Hallituksen puheenjohtajan ja jäsenten varajäsenineen tulee olla Suomen Ajokoirajärjestö - Finska Stövarklubben ry:n ja Suomen Kennelliitto - Finska Kennelklubben ry:n jäseniä.

Hallitus kokoontuu vähintään kaksi (2) kertaa vuodessa puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessa varapuheenjohtajan kutsusta tai kun työvaliokunta tai vähintään kolme (3) hallituksen jäsentä sitä vaatii.

Hallitus on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään

puolet hallituksen jäsenistä on läsnä. asiat ratkaistaan yksinkertaisella ääntenemistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaisee asiakysymyksissä kokouksen puheenjohtajan kannattama mielipide ja vaaleissa arpa.

Hallituksen tehtäviin kuuluu lain ja yhdistyksen kokousten päätöksen mukaisesti: -johtaa yhdistyksen toimintaa, hoitaa sen taloutta ja omaisuutta

-edustaa yhdistystä ja hoitaa sen asioita viranomaisissa

-ottaa ja erottaa tarvittavat toimihenkilöt

-valmistella vuosikokoukselle päätettäväksi tulevat asiat, kuten toimintasuunnitelma, talousarvio, tilinpäätös ja toimintakertomus

-hallitus voi asettaa avukseen työvaliokunnan, toimikuntia ja työryhmiä valmistelemaan tai hoitamaan niille asetettuja asioita ja vahvistaa niille ohjesäännöt.

8 § Tilit

Yhdistyksen tilikausi on kalenterivuosi.

Tilinpäätös tarvittavine asiakirjoina ja hallituksen vuosikertomus on annettava tilintarkastajille viimeistään kuukautta ennen vuosikokousta. Tilintarkastajien tulee antaa kirjallinen lausuntonsa hallitukselle viimeistään kaksi viikkoa ennen vuosikokousta.

Kiertopalkinnot

Vuosikokouksessa jaetaan perinteisesti SAJ-FSK:n myöntämät ansiomerkit ja palkinnot. Pyydämme palauttamaan kiertopalkinnot kaiverrettuna viimeistään 13.3.2025 osoitteella Raimo Jokela, Minkkisentie 12, 34550 Itä-Aure, puh. 0400 807 877 raimo.jokela@outlook.com

Majoitus- ja illallisvaraukset

Majoitus- ja illallisvaraukset 10.3.2025 mennessä sähköpostilla info@waltikka.fi tai puhelimella 03 57711.

Nettikaupassa ei ole huoneita saatavilla. Kiintiöhinta tunnuksella AJOKOIRAT. Myös illallinen ilman majoitusta tulee varata etukäteen.

Buffet-illallinen lauantaina 22.3.2025 Hotelli Waltikassa klo 19.00 alkaen.

Pääruokana on uunissa paistettua lohta ja sitruuna-cremolataa, porsaana filettä ja kermaista pippurikastiketta, kauden kasviksia, paahdettua Antilan perunaa. Sis. alkusalaatti, jälkiruoka, kahvi, tee ja juomana vesi. Hinta 32 €/hlö.

Yhden yön majoitus: 1 hh = 95 euroa/huone, 2hh = 120 euroa/huone. Lisävuode = 30 euroa. Perhehuone neljälle (=kahden hengen huone + kerrossänky) 170 euroa/huone.

Kahden yön majoitus: 1 hh = 90 euroa/huone/yö. 2hh = 110 euroa/huone/yö. Lisävuode = 30 euroa/yö. Perhehuone neljälle (=kahden hengen huone + kerrossänky) 160 euroa/huone/yö.

Lemmikkimaksu = 20 euroa/viipymä.

6h talviasuttavia saunallisia mökkejä: Apianlahti Camping. <https://apianlahti.fi/6-hengen-lomamokki> Lemmikit sallittuja. Hinta 150,00e / mökki / vrk. Os. Pälkäneentie 47, 37600 Valkeakoski, +358 400 884 880 aki@porhio.fi

Avoin yhteistyö mahdollistaa metsästyksen myös tuulipuiston rakentamisen aikana



Metsästys tuulipuiston alueella on puiston valmistuttua sallittua normaalien lupa-käytäntöjen mukaisesti. Alueen erilaisia käyttötarkoituksia yhteensovittamalla metsästys tuulipuiston läheisyydessä on mahdollista myös rakentamisvaiheen aikana. VSB Uusiutuva Energia Suomen rakennuttama ja vuoden 2024 loppuun mennessä valmistuva Karahkan tuulipuisto Oulaisissa on tästä hyvä esimerkki.

Osana avointa toimintatapaansa VSB on tehnyt alueella tiivistä yhteistyötä paikallisten metsästäjien kanssa. Metsästys tuulipuiston alueella sen rakentamisen aikana onnistui avoimen keskustelun, aktiivisen tiedottamisen ja turvallisuusseikkojen huomioimisen avulla.

Ennen syksyn 2023 hirvenmetsästyskauden alkua VSB järjesti palaverin alueen metsästys-

seurojen, rakennuttajan ja urakoitsijoiden edustajien kesken. Tapaamisessa jaettiin tietoa tuulivoimatuotannon tiestöstä, hankkeen työvaiheista, voimaloiden sijainneista sekä työmaan aikatauluista. Samalla metsästäjät valottivat hirvijahdin periaatteita ja aikatauluja. Keskustelun tuloksena sovittiin turvallisuuteen liittyvät käytännöt ja jahdin aikaiseen auto-liikenteeseen liittyvät periaatteet.

Keskusteluiden myötä perustettiin yhteinen WhatsApp-kanava, jossa jaettiin aktiivisesti tietoa rakennustöistä ja niiden sijainneista. Tiedon avulla metsästäjät osasivat välttää liikkumista näillä alueilla ja esimerkiksi ajattaa hirvet eri suuntaan. Tiedonkulkuun panostamalla metsästyskausi sujui kaikkien kannalta mallikkaasti, eikä vaaratilanteita syntynyt.

Lue lisää hankkeistamme: www.vsb.energy/fi



Valtakirja 2025

Valtuutan / valtuutamme (edustajan nimi ja jäsennumero)

edustamaan itseäni / yhdistystämme (valtakirjan antajan nimi ja jäsennumero)

Suomen Ajokoirajärjestö - Finska Stövarklubben ry:n vuosikokouksessa lauantaina 22.3.2025.

Yhdistyksemme jäsenmäärä oli 31.12.2024 _____ henkilöä.

Paikka ja aika _____

Allekirjoitus (yhdistyksen leima)

SAJ:n jäsennumero

Allekirjoituksen oikeaksi todistavat ja nimenselvennykset:



SUOMEN AJOKOIRAJÄRJESTÖN
PÄÄERIKOISNÄYTTELY
AKAA 23.3.2025

Näyttelyssä arvostellaan kaikki rodut ryhmässä
FCI 6 - AJAVAT JA JÄLJESTÄVÄT KOIRAT

Myös pennut 5 - alle 7 kk & 7 - alle 9 kk ja jälkeläisluokka (SAJ rodut)

Ilmoittautuminen vain online-ilmoittautumisena.
Näyttelykirjeet ja numerolaput lähetetään vain sähköisesti.

ILMOITTAUTUMISMAKSUT

3.3.2025 mennessä
1. koira 40 €
saman omistajan 2. jne koira 36 €
pennut 35 €
veteraanit 35 €
yli 10v. veteraaniluokassa 15 €

4.-10.3. välisenä aikana
kaikki luokat 60 €

TUOMARIT

Hannu Talvi, Suomi
Nina Lindqvist, Suomi
Paavo Mattila, Suomi (varalla kaikille roduille)

Ryhmäkilpailut

BIS-pentu Nina Lindqvist	BIS-juniori Nina Lindqvist	BIS-veteraani Hannu Talvi
BIS-jälkeläinen Hannu Talvi	BIS-kasvattaja Hannu Talvi	Best in Show Hannu Talvi

Näyttelyn järjestävät
Pirkanmaan Ajokoirayhdistys ry & Suomen Ajokoirajärjestö ry

Pääerikoisnäyttely ja Kilpa 2025 yhteistyössä:



SAJ-rotujen rekisteröinnit 2024

		2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
303	amerikankettukoira	94	162	77	125	108	107	124	140	110	161
290	beagle harrier										
275	brasilianajokoira										
203	dunkerinajokoira	-	2	10	-	11	1	1	-	1	-
366	eestinajokoira	8	29	15	52	45	27	14	33	52	45
159	englanninkettukoira										
905	englantilais-venäläinen ajokoira	-	-	7	-	-	6	2	7	-	-
21	gascogne-saintongenajokoira										
999	gotlanninajokoira										
267	haldeninajokoira										
132	hamiltoninajokoira										
295	harrieri										
266	hygeninajokoira										
152	istrianajokoira, karkeakarvainen	1	6	20	-	23	10	-	19	9	14
151	istrianajokoira, lyhytkarvainen										
198	italianajokoira, karkeakarvainen	9	-	10	6	-	8	2	2	10	11
337	italianajokoira, lyhytkarvainen	9	-	2	-	-	1	-	9	-	1
63	itävallanajokoira										
155	karkeakarv. bosnianajokoira /barak	8	-	-	9	-	22	1	16	-	2
62	karkeakarvainen steierinajokoira										
229	kolmivärinen serbianajokoira										
214	kreikanajokoira										
361	maremmanajokoira										
279	montenegronajokoira										
909	plottinajokoira	38	16	56	84	88	58	78	31	104	30
24	poitevin	-	-	8	4	-	-	1	4	-	1
30	porcelaine	1	-	1	1	-	-	-	1	-	-
154	posavinajokoira	-	-	9	1	-	-	8	11	11	6
52	puolanajokoira										
354	puolanjahtikoira	-	-	-	7	1	-	-	1	-	-
204	sabueso espanol										
299	saksanajokoira										
131	schillerinajokoira	1	2	1	-	-	-	-	-	1	-
244	slovakianajokoira										
129	smoolanninajokoira	1	9	4	7	3	5	1	9	7	-
150	srpski gonic										
51	suomenajokoira	796	943	932	1230	1096	1046	1151	1364	1584	1618
59	sveitsinajokoirat										
59.1	sveitsinajokoira, berninajokoira	-	10	1	-	-	6	-	6	-	7
59.2	sveitsinajokoira, juranajokoira										
59.3	sveitsinajokoira, luzerninajokoira		-	-	-	-	-	1	-	-	-
59.4	sveitsinajokoira, schwyzinajokoira										1
241	unkarinajokoira		1								
906	venäjänajokoira	47	43	76	66	57	64	92	145	135	100
	Yhteensä	1013	1223	1229	1592	1432	1361	1476	1798	2024	1997

Jalostustietojärjestelmän kertomaa kalenterivuodesta 2024, osa 1



kuva: Antti Ruotsalo

Suomenajokoirien rekisteröinnit jatkavat laskuaan. Vuonna 2024 Suomessa rekisteröitiin 119 pentueesta 793 suomenajokoiran pentua. Lisäksi ulkomailta tuotiin kolme pentua. Laskua edellisvuoteen oli 136 pennun ja 26 pentueen edestä. Prosenteissa pentumäärä putosi vuodessa 15 %.

Pentuja kasvatti kaikkiaan 105 eri kasvattajaa eli 22 kasvattajaa vähemmän kuin edellisenä vuotena. Jalostukseen käytettyjen eri urosten määrä oli 69, joten nousua edellisvuoteen siinä oli kahden uroksen verran. Urosten keskimääräinen jalostusikä viime vuoden aikana oli 5 v 7 kk ja narttujen 5 v 3 kk.

Rekisteröinnit ja jalostuspohja

Taulukko 1. kertoo suomenajokoirien rekisteröinnit vuosilta 2015-2024.

Taulukosta näkee kunkin kalenterivuoden aikana rekisteröidyt pentueet, niiden keskimääräisen koon ja pentueita teettäneet eri kasvattajat.

Lisäksi taulukossa kerrotaan vuosittain jalostukseen käytettyjen narttujen ja urosten määrät sekä niiden keskimääräisen jalostuskäytön iän, eri isovanhempien määrän ja pentueiden sukusiitosprosentit.

Jalostuspohjaosiossa vuosittain eriteltyt jalostukseen käytetyt urokset/nartut, tehollisen populaation määrän sekä jalostukseen käytettyjen koirien prosenttiosuuden eri rekisteröintivuoden mukaan.

Lisäksi taulukossa eriteltynä edellä mainitut asiat yhden sukupolven (4 vuotta) ajalta.

Terveystutkimukset

Suomenajokoirien terveystutkimusten määrä on edelleen vähäinen verrattuna rekisteröityjen koirien määrään.

Taulukko 2. kertoo eri terveystutkimusten määrät vuosina 2020-2024.

Taulukko 3. kertoo lonkkatutkimustulokset 2015-2024 rekisteröidyistä koirista. Sarake A kertoo rekisteröintivuoden, sarake B rekisteröintien määrän, sarake C tutkittujen määrän, sarake D tuloksen A saaneet koirat jne. Alhaalla Yhteensä sarake kertoo sarakeittain samat asiat koko tarkastelujaksolta 2015-2024.

Suomessa arvostelussa käytetään FCI:n vahvistamaa kansainvälistä lonkkaniveldysplasian arvosteluasteikkoa:

- A Ei muutoksia, terve lonkkanivel
- B Lähes normaali lonkkanivel
- C Lievä lonkkanivelen kasvuhäiriö
- D Kohtalainen lonkkanivelen kasvuhäiriö
- E Vaikea lonkkanivelen kasvuhäiriö

Taulukko 4. kertoo kyynärtutkimustulokset 2015-2024 rekisteröidyistä koirista. Sarake A kertoo rekisteröintivuoden, sarake B rekisteröintien määrän, sarake C tutkittujen määrän, sarake D tuloksen 0 saaneet koirat jne. Alhaalla Yhteensä sarake kertoo sarakeittain samat asiat koko tarkastelujaksolta 2015-2024.

Suomessa arvostelussa käytetään IEWG:n esittämää kansainvälistä kyynärniveldysplasian arvosteluasteikkoa:

- 0 Ei muutoksia, terve kyynärnível
- 1 Lievät nivelrikkomuutokset
- 2 Kohtalaiset nivelrikkomuutokset
- 3 Voimakkaat nivelrikkomuutokset

Taulukko 5. Kuolinsyytilasto kertoo 2015-2024 rekisteröityjen, kuolleiksi merkittyjen koirien ilmoitetut eri kuolinsyiden kappale määrät.

Huomattavaa on, että koirien kuolinsyitä merkitään Kennelliiton Jalostustietojärjestelmään erittäin vähän ja tästä syystä se ei anna täyttä totuutta eri kuolinsyiden osuuksista.

Taulukko 1A.

Vuositilasto - rekisteröinnit										
	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Pennut (kotimaiset)	793	933	932	1225	1093	1041	1146	1360	1579	1612
Tuonnit	3	10		5	3	5	5	4	5	6
Rekiste- röinnit yht.	796	943	932	1230	1096	1046	1151	1364	1584	1618
Pentueet	119	145	145	186	170	163	189	211	240	252
Pentue- koko	6,7	6,4	6,4	6,6	6,4	6,4	6,1	6,4	6,6	6,4
Kasvattajat	105	134	127	171	158	147	173	186	208	222
<i>Jalostukseen käytetyt eri urokset</i>										
- kaikki	69	94	67	110	108	111	127	140	136	160
- kotimaiset	67	94	67	107	106	106	127	138	133	160
- tuonnit				1					1	
- ulkomaiset	2	0	0	2	2	5	0	2	2	0
- keski- määräinen jalostus- käytön ikä	5 v 7 kk	5 v 3 kk	5 v 2 kk	5 v 8 kk	5 v 8 kk	6 v 2 kk	6 v	5 v 11 kk	5 v 8 kk	5 v 4 kk
<i>Jalostukseen käytetyt eri nartut</i>										
- kaikki	119	145	145	186	169	162	188	210	239	252
- kotimaiset	118	144	144	185	168	161	187	210	236	252
- tuonnit	1	1	1	1	1	1	1		3	
- keski- määräinen jalostus- käytön ikä	5 v 3 kk	5 v 2 kk	5 v 2 kk	5 v 5 kk	5 v 1 kk	5 v 4 kk	5 v 2 kk	5 v	4 v 11 kk	4 v 10 kk
Isoisät	114	138	139	159	162	171	179	179	189	211
Isoäidit	157	193	175	239	230	234	260	273	285	314
Sukusiitos- prosentti	2,47 %	2,45 %	2,71 %	2,78 %	2,60 %	2,64 %	2,67 %	2,73 %	3,45 %	2,93 %

Taulukko 1B.

Vuositilasto - jalostuspohja										
	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
<i>Per vuosi</i>										
Pentueet	119	145	145	186	170	163	189	211	240	252
Jalostukseen käytetyt eri urokset	69	94	67	110	108	111	127	140	136	160
Jalostukseen käytetyt eri nartut	119	145	145	186	169	162	188	210	239	252
Isät/emät	0,58	0,65	0,46	0,59	0,64	0,69	0,68	0,67	0,57	0,63
Tehollinen populaatio	128 (54%)	164 (57%)	139 (48%)	202 (54%)	190 (56%)	187 (57%)	216 (57%)	240 (57%)	254 (53%)	282 (56%)
Uroksista käytetty jalostukseen	0 %	0 %	1 %	3 %	3 %	5 %	6 %	5 %	7 %	7 %
Nartuista käytetty jalostukseen	0 %	0 %	1 %	2 %	10 %	10 %	14 %	13 %	12 %	16 %
<i>Per sukupolvi (4 vuotta)</i>										
Pentueet	595	646	664	708	733	803	892	947	1005	985
Jalostukseen käytetyt eri urokset	251	282	298	338	343	349	382	399	417	429
Jalostukseen käytetyt eri nartut	477	514	534	571	594	644	705	765	805	804
Isät/emät	0,53	0,55	0,56	0,59	0,58	0,54	0,54	0,52	0,52	0,53
Tehollinen populaatio	489 (41%)	538 (42%)	563 (42%)	619 (44%)	637 (43%)	670 (42%)	733 (41%)	781 (41%)	819 (41%)	830 (42%)
Uroksista käytetty jalostukseen	1 %	2 %	3 %	4 %	5 %	6 %	6 %	6 %	7 %	7 %
Nartuista käytetty jalostukseen	1 %	3 %	6 %	9 %	12 %	13 %	14 %	15 %	16 %	17 %

Taulukko 2.

Terveystutkimusten määrät 2019-2024					
Vuosi	2020	2021	2022	2023	2024
Lonkkatutkimus	246	250	206	330	270
Kyynärtutkimus	208	226	209	358	271
Polvi-, selkä-, sydän-, maksa-, silmä- ym. tutkimukset yht.	45	9	52	49	33
Yhteensä	499	485	467	737	574

Taulukko 3.

Lonkkatutkimustulokset 2015-2024						
Vuosi	A	B	C	D	E	Yhteensä
2015	112	104	57	21	3	297
2016	81	107	49	20	5	262
2017	61	86	44	26	4	221
2018	64	77	53	20	4	218
2019	67	87	58	16	8	236
2020	74	84	69	15	4	246
2021	71	96	70	11	2	250
2022	48	73	72	11	2	206
2023	110	100	94	15	11	330
2024	68	100	72	21	9	270
Yhteensä	756	914	638	176	52	2536

Taulukko 4.

Kyynärtutkimustulokset 2015-2024					
Vuosi	0	1	2	3	Yhteensä
2015	57	5	4	0	66
2016	74	8	4	0	86
2017	62	9	3	3	77
2018	80	18	7	3	108
2019	174	17	4	5	200
2020	176	23	6	4	209
2021	177	28	10	11	226
2022	172	23	8	7	210
2023	275	54	21	8	358
2024	218	33	12	8	271
Yhteensä	1465	218	79	49	1811

Taulukko 5.

Kuolinsyytilasto 2015-2024 rekisteröidyistä koirista		
Kuolinsyy	Keskim. elinikä	Yhteensä
Hengitystiesairaus	5 vuotta 11 kuukautta	4
Hengitystiesairaus	3 vuotta 9 kuukautta	1
Keuhkotulehdus	6 vuotta 8 kuukautta	3
Hermostollinen sairaus	3 vuotta 0 kuukautta	16
Epilepsia	3 vuotta 7 kuukautta	12
Hermostollinen sairaus	1 vuotta 2 kuukautta	4
Iho- ja korvasairaudet	5 vuotta 3 kuukautta	26
Atopia, allerginen atooppinen ihotulehdus	4 vuotta 9 kuukautta	7
Iho- ja korvasairaudet	4 vuotta 2 kuukautta	5
Krooninen tai uusiutuva korvatulehdus	8 vuotta 4 kuukautta	2
Muu iho- tai korvasairaus	5 vuotta 10 kuukautta	9
Pyoderma, vakava tai toistuva märkivä ihotulehdus	4 vuotta 6 kuukautta	1
Ruoka-aineallergia	4 vuotta 8 kuukautta	2
Immunologinen sairaus	5 vuotta 7 kuukautta	5
Immunologinen sairaus	3 vuotta 2 kuukautta	1
Immuunihemolyyttinen anemia, IMHA, AIHA	6 vuotta 8 kuukautta	2
Muu immunologinen sairaus	5 vuotta 10 kuukautta	2
Kadonnut	4 vuotta 7 kuukautta	10
Kasvainsairaudet, syöpä	5 vuotta 10 kuukautta	90
Ihon tai ihonalaiskudoksen kasvain	6 vuotta 6 kuukautta	1
Kasvainsairaudet, syöpä	6 vuotta 0 kuukautta	19
Luun tai nivelten kasvain	6 vuotta 5 kuukautta	1
Lymfoma, imusolmuke-syöpä	5 vuotta 3 kuukautta	46
Maksan, munuaisten tai suoliston kasvain	6 vuotta 3 kuukautta	5
Muu kasvainsairaus	5 vuotta 10 kuukautta	9
Pernan, sydämen tai verisuonijärjestelmän kasvain	8 vuotta 0 kuukautta	4
Utarekasvain, nisäkasvain	8 vuotta 4 kuukautta	4
Virtsarakon kasvain	6 vuotta 6 kuukautta	1
Kuollut ilman sairauden diagnosointia	4 vuotta 5 kuukautta	45
Käyttökoira ei sovellu käyttötarkoitukseensa	3 vuotta 9 kuukautta	48

Lopetus ilman sairauden diagnosointia	5 vuotta 5 kuukautta	62
Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi	3 vuotta 8 kuukautta	25
Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi	3 vuotta 7 kuukautta	11
Muu käytösongelma	3 vuotta 10 kuukautta	3
Pelokkuus	3 vuotta 0 kuukautta	3
Salakavaluus tai arvaamattomuus	5 vuotta 3 kuukautta	2
Sisäsiisteysongelmat	3 vuotta 7 kuukautta	1
Vihaisuus	2 vuotta 6 kuukautta	3
Yksinolo-ongelmat	5 vuotta 5 kuukautta	2
Luusto- ja nivelsairaus	4 vuotta 7 kuukautta	55
Kyynärniveldysplasia ja sen seurauksena kehittyvä nivelrikko	5 vuotta 2 kuukautta	11
Lonkkaniveldysplasia ja sen seurauksena kehittyvä nivelrikko	3 vuotta 7 kuukautta	15
Luusto- ja nivelsairaus	5 vuotta 3 kuukautta	10
Muu luuston tai nivelten kasvuhäiriö	1 vuotta 8 kuukautta	3
Muu luuston tai nivelten sairaus	6 vuotta 10 kuukautta	4
Nivelrikko, artroosi, muualla kuin lonkissa tai kyynärnivelistä	3 vuotta 11 kuukautta	3
Polven ristisidevaurio	5 vuotta 2 kuukautta	8
Polvilumpion sijoiltaan meno, patellaluksaatio	3 vuotta 5 kuukautta	1
Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus	3 vuotta 0 kuukautta	20
Haiman vajaatoiminta, EPI	5 vuotta 3 kuukautta	1
Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus	2 vuotta 9 kuukautta	4
Maksan vajaatoiminta	6 vuotta 9 kuukautta	1
Muu maksan tai ruoansulatuskanavan sairaus	3 vuotta 10 kuukautta	5
Ruokatorven laajentuma, megaesofagus	0 vuotta 1 kuukautta	1
Suoliston tukkiva vierasesine	2 vuotta 4 kuukautta	8
Muu sairaus, jota ei ole listalla	4 vuotta 1 kuukautta	61
Pennun synnynnäinen vika tai epämuodostuma	0 vuotta 9 kuukautta	6
Muu kehityshäiriö	0 vuotta 6 kuukautta	4
Pennun synnynnäinen vika tai epämuodostuma	1 vuotta 3 kuukautta	2
Petovahinko	4 vuotta 9 kuukautta	8
Selkäsairaus	5 vuotta 9 kuukautta	8
Muu selkäsairaus	4 vuotta 0 kuukautta	2

Selkäsairaus	9 vuotta 0 kuukautta	1
Spondyloosi, nikamien luusilloittuma, nikamien yhteenluutuminen	5 vuotta 9 kuukautta	5
Silmäsairaus	4 vuotta 8 kuukautta	6
Muu silmäsairaus	0 vuotta 11 kuukautta	1
Sokeutuminen	5 vuotta 5 kuukautta	5
Sisäeritysrauhasten sairaus	4 vuotta 10 kuukautta	6
Diabetes, sokeritauti	5 vuotta 6 kuukautta	1
Kortisolin liikaeritys, Cushingin tauti	6 vuotta 5 kuukautta	1
Muu sisäeriterauhasten sairaus	1 vuotta 2 kuukautta	1
Sisäeritysrauhasten sairaus	5 vuotta 4 kuukautta	3
Sydänsairaus	4 vuotta 3 kuukautta	23
Muu sydämen sairaus tai vajaatoiminta	5 vuotta 11 kuukautta	6
Sydämen läppävuoto, endokardoosi	5 vuotta 1 kuukautta	3
Sydänlihassairaus, kardiomyopatia	4 vuotta 1 kuukautta	2
Sydänsairaus	3 vuotta 8 kuukautta	9
Synnynnäinen sydämen tai sydänverisuonten kehityshäiriö	1 vuotta 11 kuukautta	3
Synnytysvaikeus	4 vuotta 11 kuukautta	8
Kuollut keisarinleikkaukseen tai sen komplikaatioihin	6 vuotta 5 kuukautta	3
Kuollut synnytykseen tai sen komplikaatioihin	4 vuotta 0 kuukautta	4
Synnytysvaikeus	3 vuotta 10 kuukautta	1
Tapaturma tai liikennevahinko	3 vuotta 3 kuukautta	216
Vanhuus (luonnollinen tai lopetus)	7 vuotta 11 kuukautta	10
Virtsatie- ja lisääntymiselinten sairaus	4 vuotta 11 kuukautta	13
Kohtutulehdus, pyometra	7 vuotta 5 kuukautta	4
Munuaisten vajaatoiminta	3 vuotta 3 kuukautta	3
Muu virtsatie- tai lisääntymiselinten sairaus	6 vuotta 10 kuukautta	2
Virtsakivet tai virtsakiteet	2 vuotta 5 kuukautta	3
Virtsatie- ja lisääntymiselinten sairaus	3 vuotta 6 kuukautta	1
Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu	4 vuotta 1 kuukautta	139
Kaikki yhteensä	4 vuotta 3 kuukautta	910

Suomenajokoiran kasvunopeus

Vuosia vuosia sitten Ajokoiramies-lehdes-
sä oli esitetty taulukko ajokoiran pennun kasvunopeudesta. Muistin virkistykseksi sekä uusia pennun kasvattajia varten ajat-
elin tuoda tämän taulukon uudestaan näky-
ville.

Olen lisännyt taulukkoon omien pentuje-
ni korkeuksia noin puolenkymmentä, jotta
saadaan näkyville isompi otos. Taulukko on
melko hyvin antanut suuntaa koiran tule-
vasta koosta ja saadaanpahan koiranomista-
jalle yksi jännittämisen aihe lisää. Näitä jän-
nitysmomentteja on monenmoista ennen
kuin koira saavuttaa kaksoisvalion arvon.

Noin 10-11 kuukauden iässä pitkälti selviää,
mikä on koiran todellinen korkeus. Tähän ei
omistaja voi vaikuttaa, on mikä on ja edessä
on uudet jännittämiset, murheet ja ilonkin
aiheet.

Kasvutaulukko

ikä	3kk	4kk	5kk	6kk	7kk	8kk	9kk	10kk
Urokset cm								
	40	47	53	56	58	59		
	41	47	52	54	57	57	58,5	58,5
	40,5	47	52	54	57,5	57,5	58,5	59
		48	55	57,5	59,5	60,5	61	62,5
	38,5	46	51,5	54	56	57	57,5	58
	41,5	48,5	52,5	56	58	59,5		
	41	49	54	56	59	60	61	
Nartut cm								
	38	43	50	53,5	54,5	56		



Kasvattamisen aloittaminen – mitä tarkoittaa papa ja proge?

Rotukoirien kasvatusta ohjaa niin Suomen kennelliitto kuin myös rotujärjestöt, ajo-
koirien kohdalla Suomen Ajokoirajärjestö. Myös uuden eläinten hyvinvointilain tultua
voimaan on meille tulossa uusia asetuksia ja
sellainen on tulossa koskemaan myös koi-
rien jalostusta.

Rotujärjestöjen rooli koirarotujen kasvatuk-
sen ja jalostuksen ohjaajana on suuri. Rotu-
järjestöt laativat jalostuksen tavoiteohjelmat
(JTO), jotka Kennelliitto sitten hyväksyy.

Jos rodulla on PEVISA eli perinnöllisten
vikojen ja sairauksien vastustamisohjelma,
myös sen laatii yleensä rotujärjestö. Täl-
löin pentujen rekisteröinnin ehtona on, että
pentujen vanhemmat on tutkittu PEVISAn
kuuluvien vaatimusten osalta. Ja jos rodun
PEVISAssa on raja-arvoja, vanhempien tu-
lokset tulee olla näiden raja-arvojen sisällä.
PEVISA voi sisältää myös rajoituksia jälke-
läismääriin.

Kasvattaminen alkaa useimmiten kiinnos-
tuksesta rotuun ja koiriin, mielenkiinnosta
kehittää eli jalostaa rotua rodunomaiseen,
terveeseen suuntaan.

Suurin osa kasvatustyöstä on pienimuotoista
kotikasvatusta. Kennelliitto kouluttaa aloit-
tavia kasvattajia kasvattajan peruskurssin
muodossa, joka on edellytys kennelnimen
anomista varten. Kasvattajakurssilla tutus-

tutaan koiran mm. fysiologiaan, ruokintaan
eri elämän vaiheissa, lisääntymiseen, pentu-
jen kasvattamiseen ja pentujen myymiseen
liittyviin asioihin.

Kasvattajakurssille on hyödyllistä osallis-
tua, vaikka ei kennelnimeä anoisikaan, vaan
muuten oppiakseen kasvatukseen liittyviä
asioita. Myöhemmin on mahdollista osal-
listua kasvattajan jatkokurssille ja erilaisiin
kasvattajapäiviin.

Oman rodun rotumääritelmä sekä terveyden
ja jalostuksen lähtökohdat on oltava selvillä
ennen kasvattamisen aloittamista puhumat-
takaan perinnöllisyyden perusosaamisesta.

Useallekin koiranomistajalle saattaa herätä
ajatus siitä, että haluaisi juuri sen oman koi-
ran jälkeläisiä maailmaan. Omaa koiraa tu-
lee silti katsoa kriittisin silmin.

Vaikka juuri se oma mussukka onkin maa-
ilman paras perheenjäsen ja metsästyskoira,
täytyy miettiä, onko sillä edellytyksiä suvun
jatkamiseen jalostuksen kannalta.

Jalostukseen käytettävän koiran tulisi olla
keskitasoa parempi koira rotunsa edustaja-
na.

Koiramäärää voidaan lisätä, mutta vastuul-
lisen kasvatus- ja jalostustyön tavoitteena
on tähdätä rotumääritelmän mukaiseen,

mahdollisimman hyvän terveyden omaavaan yksilöön. Kasvattajaksi ei tulla koiramäärän lisäämisellä, vaan kasvattajan tulee olla asiantuntijamaisen perehtynyt kasvattamaansa rotuun ja koiriin ylipäänsä.

Koiranpennut ovat ihania ja söpöjä pikkuisia, mutta tie on pitkä, jotta ne saadaan terveenä ja hyvinvoivana maailmaan ja omiin koteihinsa.

Koira ei tule aina tiineeksi kuin tilauksesta, pennut eivät läheskään aina synny täysin ongelmitta, narttu ja pennut tarvitsevat joskus paljonkin apua imetysaikana. Eteen voi tulla paljonkin odottamattomia ongelmia ja koko kasvattajan perheen on oltava kasvatuspäätöksestä yhtä mieltä.

On varauduttava myös taloudellisesti yllättäviin tilanteisiin. Tulee pohtia vakavasti myös sitä, että kasvattaja tulee olemaan vastuussa ja tietyissä tilanteissa korvausvelvollinen kasvattamistaan koirista. Vastuusta ei vapaudu, kun pennunostajan perävalot näkyvät.

Kun on tultu tulokseen, että itse on valmis kasvattajaksi ja löytyy jalostukseen sopiva narttukoira, on hyvä tehdä kaikki mahdollinen tiineyden varmistamiseksi.

Uroksen valinta on jo oma lukunsa kuten myös jalostusnartun valinta, mutta kun sopiva uros on löytynyt, niin uroksen omistajan kanssa kannattaa olla yhteydessä mahdollisimman hyvissä ajoin.

Nartun juoksuaikoja on hyvä seurata aivan ensimmäisistä juoksuista lähtien ja olla tietoinen siitä, minkälainen väli juoksuajoilla tyypillisesti on. Mitä paremmin tuntee jalostusnartun kiimakierroksen, sitä parempi.

Koiran oikean astutusajankohdan määrittäminen on joskus vaikeaa. Omistajan olisi hyvä tuntea koiransa tämänkin asian suhteen.

Ovulaatioaikaa eli sitä hetkeä, kun munasolut irtoavat munasarjoista ei pysty päättämään ulkoisista merkeistä. Joskus nartut antavat astua paljonkin ennen ovulaatiota eli liian aikaisin ja jos tällaisessa tapauksessa astutetaan vaikka vain 1-2 kertaa päivän välein, jää narttu tavallisesti tyhjäksi tai tulee todella pieni pentue. Joskus taas aikaisin ovuloiva narttu voi antaa astua vielä todella myöhään eli silloin astutetaan liian myöhään ja jälleen narttu jää tyhjäksi tai tulee pieni pentue.

Pieni pentue taas voi aiheuttaa usein synnytysvaikeuksia synnytyksen käynnistymättömyyden muodossa tai mahdolliset 1-2 pentua voivat kasvaa todella suuriksi ja suuren kokonsa takia aiheuttaa synnytysvaikeuksia.

Jos taas astutetaan ns. varman päälle eli sen ajan joka toinen päivä, minkä narttu antaa astua, on erittäin vaikea tietää oikeaa synnytysajankohtaa. Omassa perheessä asuva uroskoira voi olla joskus myös hyvä oikean astutusajankohdan merkkaja.

Lääketiede antaa tähän oikean astutusajankohdan löytämisen ongelmaan apuja. Käytettävissä on irtosolunäyte emättimestä eli papa-näyte ja/tai progesteronin tason määrittäminen verinäytteestä. Progesteronimääritys on tämän hetken tarkin keino oikean astutusajankohdan määrittämiseksi.

Irtosolunäyte eli papa-näyte

Irtosolunäytteen avulla voidaan määrittää suunnilleen oikea astutusajankohta tai aika, jolloin kannattaa aloittaa progesteroninäyt-

teiden otto tarkemman astutusajankohdan määrittämiseksi. Emättimen limakalvolta otetaan näyte, joka värjätään ja sen jälkeen tutkitaan mikroskoopilla mitä soluja näyte sisältää.

Kiiman eri vaiheissa emättimen limakalvon solut ovat erilaisia ja siten voidaan päätellä missä vaiheessa kiima on. Näin voidaan päätellä ajankohta, milloin kannattaisi aloittaa verinäytteiden otto progesteronin määrittäystä varten.

Irtosolunäytteenotto ja näytteen tulkinta eivät ole hankalia, mutta hankalaksi tämän tekee se, että eläinlääkärillä pitäisi käydä usein (näyte joka toinen päivä) eli on aika sitovaa, joten tätä menetelmää käytetään harvoin.

Progesteronin tason määrittäminen verestä

Aina, kun otetaan verinäytteitä, kannattaa kysyä aikaa varatessa eläinlääkäriltä pitääkö olla ns. paastonäyte. Tämän näyte kannattaa ottaa paastonäytteenä eli ei ruokaa sinä päivänä ennen näytteen ottamista.

Samoin, jos ottaa useamman kerran progesteronia varten näytteen saman kiiman aikana, se kannattaisi ottaa suunnilleen samaan vuorokauden aikaan. Veren progesteronitaso nimittäin vaihtelee eri vuorokauden aikoina.

Verinäytteestä erotellaan seerumi, mikä lähetetään laboratorioon postitse ja tulos saadaan seuraavana päivänä. On myös klinikoita, missä tuloksen saa samalle päivälle.



kuva: Laura Fontell-Seppelin

Näiden ns. pikanäytteiden kanssa kannattaakin olla tarkkana niiden erilaisten tulkin-
tojen kanssa.

Milloin sitten progesteroninäyte kannattaa ottaa?

- kun ei tiedetä juoksun alkamisaikaa
- jos astuttaminen ei tunnu onnistuvan (ylei-
simmin syynä väärä ajankohta)
- jos alkaa näyttämään siltä, että kiima olisi
menossa ohi (vuoto lakkaa)
- jos kiima pitkittyy tavallista pitemmäksi
(voi johtua tulehduksesta)
- narttu ei ole tullut kantavaksi aiemmista
yrityksistä huolimatta
- pitkä matka
- keinosiemennys (aina, kun keinosiemen-
netään, edellytyksenä on progesteronin
määrittäminen – keinosiemennyksen saa
tehdä vain eläinlääkäri tai seminologi eli sii-
hen koulutuksen saanut ammattilainen).

Nartun kiiman eri jaksoja on helpoin ver-
rata LH (luteinisoiva hormooni)-piikkiin.
Ennen LH-piikkiä alkaa progesteronin taso
nousta ja LH-piikin aikaan se on 2-5 ng/ml
(6-16nmol/l).

LH-piikistä noin kahden vuorokauden ku-
luttua tapahtuu ovulaatio (munasolut irt-
toavat), jolloin progesteroniarvo on noin
5-10ng/ml (16-32nmol/l).

Kun munasolut ovat irronneet, ne kypsyvät
vielä n. 2-3 vrk ennen kuin ovat hedelmöi-
tymiskykyisiä.

Hedelmöittymisen aikaan progesteroniar-
vo on jo 15-20 ng/ml (48-64nmol/l). Muna-
solut ovat hedelmöittymiskykyisiä 2-3 vrk.
Narttua kannattaa astuttaa siis 2-4 päivää
ovulaation jälkeen.

Uroksen siittiöt ovat hedelmöittymiskykyi-
siä noin 7 tunnin kuluttua astutuksesta ja ne
voivat pysyä elossa nartun genitaaleissa vielä
3-7 vrk. Kovin paljon ennen ovulaatiota ei
siis kannata astuttaa.

Progesteronin arvojen hajonnasta näkee,
että kiima on hyvin yksilöllinen eri nartuil-
la. Samalla nartullakin saattaa kiiman eri
vaiheet olla erilaiset kuin vaikka edellisen
kiiman aikaan.

Tavallisesti kuitenkin samoilla yksilöillä kii-
man eri vaiheet noudattavat samanlaista
kaavaa eli voidaan puhua ns. aikaisista tai
myöhäisistä nartuista, millä tarkoitetaan ai-
kaa, milloin narttu ovuloi laskettuna juok-
sun alkamisesta.

Joillakin nartuilla ovuloinnin jälkeen pro-
gesteroniarvo nousee todella nopeasti ja täl-
lainen narttu kannattaa astuttaa jo heti ovu-
laatiopäivän jälkeisenä päivänä.

Hyvänä mentorina ja tukena aloitteleval-
le kasvattajalle on usein joku tuttu kokenut
kasvattaja, usein tämän astutettavan nartun
kasvattaja, ja avuksi voi olla tietenkin myös
koiran lisääntymiseen perehtynyt eläinlää-
käri.

*Alkupesäisestä Sini Harjun ja Johanna Isaks-
sonin kirjoittamasta Labradori-lehdessä jul-
kaistusta tekstistä muokannut eläinlääkäri
Johanna Isaksson.*

teksti: Voitto Sorvoja

Ajokoirien jalostuksesta



kuva: Maria Pölönen

*Ajokoirien jalostustyö tarvitsee jonkinlaista tilastotietoa siitä, mitä kukin koira periyttää. Vuosikymmenten saatossa asiaa on arvioitu koiran omasta suoriutumisesta metsässä ja näyttelyissä, koska tilastotiedon kerääminen ja arvioiminen on ollut mahdottoman työ-
lästä.*

Viime vuosina on ollut käytettävissä
BLUP-indeksilaskennan tulokset ajokoe-
puolelta jäniskoirille sekä lonkka- ja kyy-
närkuvausten perusteella lasketut indeksit.
Ongelma on siinä, että niin pieni osa jälke-
läisistä käy kokeissa tai näyttelyissä. Lasken-
nan tulos kuitenkin tulee niiden perusteel-
la. Pieni joukko jälkeläisistä määrittää luvun
hyvyyden tai huonouden. BLUP-laskenta on
kuitenkin työläs ja kalliskin operaatio.

Jalostustoimikunta on päättänyt, että käy-
tetään kevyempää laskentaa ja saadaan sa-

amalla kehitettyä enempi indeksejä halutui-
ta asioista. Tällä hetkellä on laskettu indeksit
jänis- ja kettukokeista hakuun, haukuun
ja ajotaitoon sekä koepisteisiin. Haku- ja
ajolöysoyden sekä metsästysinnon indek-
sit ovat nekin valmiina. Näyttelytuloksista
on laskettu indeksit näyttelymenestymiseen
sekä sanallisista arvioinneista karvapeitteel-
le ja kypälille, joita niissä on arvioitu suh-
teessa rotumääritelmään. Työn alla on vielä
sähkökorkeuden indeksi.

Indeksiin huomioidaan koiran oma menes-

tys ja aikaa myöten sen jälkeläisten menestys. Koirille tulee alkuarvoksi vanhempien indeksien keskiarvo, joka sitten kehittyy omien koiran näyttöjen perusteella. Jos arvo on hyvä, koiraa käytetään jalostukseen ja lukuun alkaa vaikuttaa sen jälkeläisten näytöt. Kun koiralla on suuri jälkeläismäärä, luvun arvo määrytyy käytännössä jälkeläisten näyttöjen perusteella.

Turhan usein on vain yksi näyttö. Lonkista ja kyynäristä se riittää, mutta vakiintuneeseen ajotaidon arvoon tarvitaan 5-6 koekertaa ja MVA-arvoonkin kolme onnistumista. Indeksilaskennassa yhden näytön vaikutus onnistuessaankin muuttaa indeksiä vain vähän sen lähtöarvosta. Kun onnistumisia tai epäonnistumisia kertyy, kehittyy indeksin arvo annetun näytön suuntaan.

Ajokokeiden tulosten laskenta tehdään erikohtaisista arvioinneista. Silloin saadaan enempi lukuja laskennan tueksi. Niissä huomioidaan myös koekauden ajankohdan ja koealueiden eroista johtuvat seikat. Samalla siinä tulee huomioiduksi koekausittaiset erot mm. jäniskanoissa. Tämä on välttämättömyys, koska eri puolilla maamme on erittäin merkittävät olosuhde-erot. Vuotuisten koekäyntien pisteiden keskiarvot vaihtelevat 30 pisteestä yli 70 pisteeseen.

Koetoiminnan tarkoitus on kehittää rotua sen käyttötarkoitukseen. Siksi näyttötilanteissa tulisi keskittyä sen arviointiin, mikä periytyy - olkoon se siten vaikkapa koiran oppimiskyky tai koulutettavuus. Erityisen onnistunut arviointikohde on ollut kettukoekiden haku. Sen periytyvyys on huippuluokkaa. Jäniskokeissa parhaiten periytyy koetuomareiden antama ajotaidon numero. Sekin on vain 20 % luokkaa. Pitäisi kuitenkin päästä selvästi suurempiin periytyvyyslukuihin.

Uudet luvutkin on laskettu nimenomaan indekseiksi, vaikka niiden perustana oleva lukudata ei noudatakaan ns. normaali-jakaumaa. Tiede on kuitenkin kehittänyt matematiikkaan keinot korjata asia. Indeksiluku kuvaa parhaiten kehitystä välillä 92-108. Siis 108 on selvästi parempi kuin 103. Sen sijaan ero lukujen 113 ja 118 välillä on käytännössä selvästi vähäisempi. Voisi luonnehtia, että indeksi 108 on kaikin puolin riittävä ja indeksin jäädessä alle 92 pitää tilanne jalostuskumppanin valinnalla korjata.

Koirille saa vielä laskettua ”sukurasiteindeksejä” kuolinsyyaineistosta. Senkin ongelma on siinä, että kirjauksia on vähän suhteessa koirakantaan. Kaikkien indeksien käyttökelpoisuutta on arvioitava ajan kanssa. Voi olla, että jokin niistä ei ole ollenkaan periytyvä, vaan täysin sattuman varainen tai opittu ominaisuus. Liioilla turhilla luvuilla ei tehdä mitään.

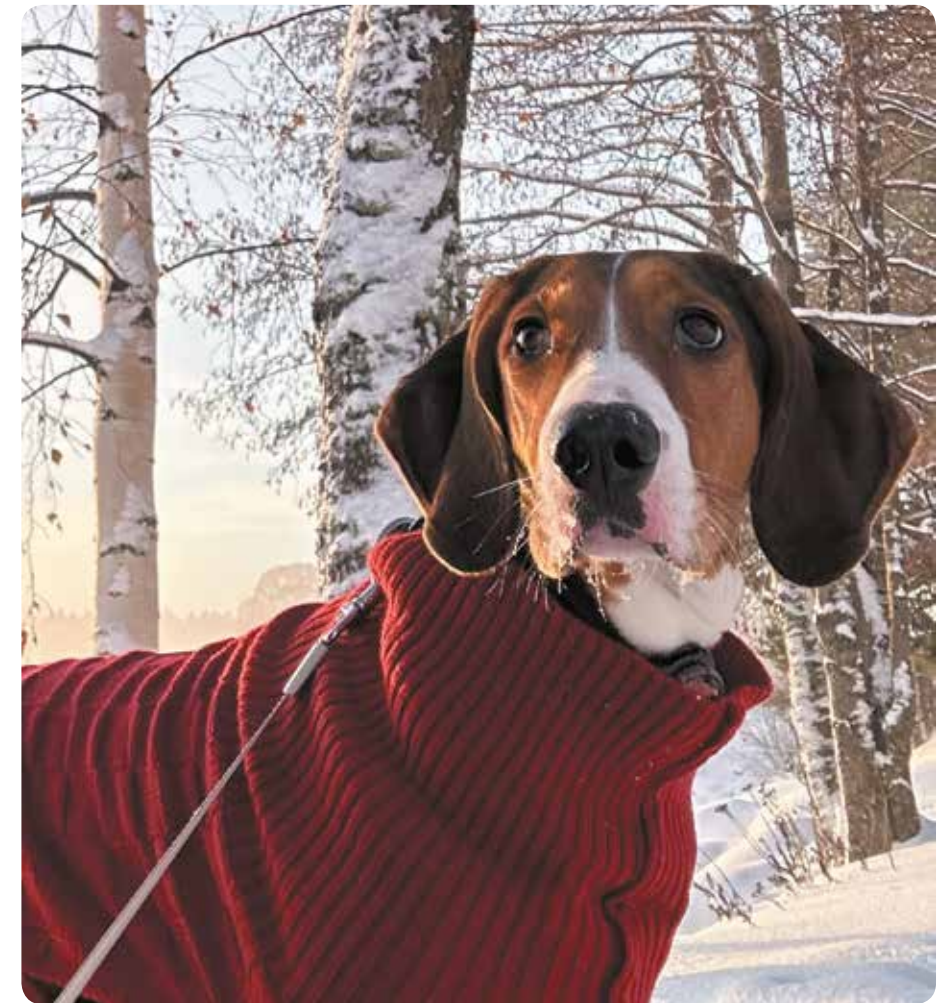
Jalostustoiminta jalostusneuvojen tuella ensin seuraa, miten lasketut indeksit toimivat ja julkaisee niitä sitä mukaa, kun nähdään järkeväksi. Nyt on arvioitavana 7 jäniskokeiden, 4 ketunajokokeiden sekä kolme näyttelyarviointien indeksiä. Lisäksi on perinteiset lonkka- ja kyynärindeksit.

Kun on paljon mittalukuja, niin helposti jokin niistä on niin heikko, ettei koiraa hyväksytä jalostukseen. Tämä johtaa siihen, että koirat ovat liikaa sukua keskenään ja kehitys loppuu.

Testasin noilla indekseillä v. 2000 jälkeen syntyneitä koirakantaa ja näyttää sille, että jokaisesta vuosikerrasta löytyy 25-35 koiraa, joilla kaikki indeksit ovat kaikin puolin riittävän hyviä. Indeksien tehtävä on tuoda vähintäänkin ne yleiseen tietoon.

teksti: Heikki Jokinen

Jalostusneuvonta 2024



Kuva: Vilma Kröger

Jalostusneuvonta palvelee jäseniä neuvontajaoksena. Jalostusneuvojina toimivat jänispuolella Heikki Jokinen (PJ), Ari Ollikainen, Juha-Matti Paananen ja Petri Saarenkangas. Kettu- /petopuolella Pekka Seppinen, Sari Pirkkanen ja Mikko Havukainen.

Jalostusneuvonnan tarkoituksena on auttaa kasvattajia urosvalinnoissaan. Jalostusneuvojen velvollisuus on myös omalta osaltaan kantaa vastuuta siitä, ettei suomenajokoiran perinnöllinen monimuotoisuus kaventuisi entisestään, mutta myös siitä, että jalostus-

seen käytettävien koirien taso käyttöominaisuuksien ja terveyden osalta täyttää SAJ:n edellyttämät vähimmäisvaatimukset.

Neuvontajaos on kartoittanut myös potentiaalisia uroksia muista pohjoismaista ja laajentanut yhteistyötä mm. Ruotsiin.

Koiratietokanta.fi sivuston kehitystä jatkettiin, nyt siellä näkyvät myös lonkkanivel- ja kyynärniveltutkimukset, ataksia ja DM. Rekisteröinti, näyttely, valionarvot ja terveystiedot päivitetään palveluun kerran kuukaudessa.

Kehitystyötä jatkettiin koiratietokanta.fi jalostusjärjestelmän jalostusneuvontaosion osalta vuoden 2024 aikana.

Kolme rotujärjestöä (SAJ, SHHJ ja SPJ) ovat yhteistyössä kehittäneet koiratietokanta.fi-jalostusjärjestelmää ja nyt sitä otetaan käyttöön jalostusneuvonnassa vuoden 2025 jalostusneuvonnoissa.

Kehitystyön tuloksena on saatu manuaaliset työvaiheet (eri järjestelmistä tietojen kerääminen) automatisoitua ja jalostusneuvonnassa voidaan paremmin keskittyä itse asiaan, jalostusneuvontaan.

Jatkossa jalostusneuvontapyynnöt ohjautuvat suoraan järjestelmään, josta neuvot siten katsovat nartuille sopivia uroksia.

Neuvontapyynnöt tehdään SAJ:n kotisivujen kautta: <https://www.ajokoirarajesto.fi/astutukset-ja-pentueet/jalostusneuvontapyynto/>

Omistatko jalostusuroksen? Ilmoita se meille SAJ:n kotisivujen kautta: <https://www.ajokoirarajesto.fi/jalostusurosilmoitus/>

Tilastoa vuodelta 2024

Virallisia jalostusneuvontoja annettiin jänispuolella 21 kpl ja petopuolella 13 kpl. Lisäksi neuvontajaos on antanut jäsenilleen puhelimitse neuvontaa lukuisia tunteja erinäisistä jalostukseen liittyvistä asioista.

Neuvontajaoksella oli useita uroksia seurannassa koko kauden ajan, joista osaa käyty myös metsässä seuraamassa.

Parituslomakkeita täytettiin ja SAJ:n nettisivuille julkaistiin 98 kpl. Päivitetty koiratietokantaan kerran kuukaudessa kennelliiton jalostustietojärjestelmästä rotu-data (rekisteröinnit, näyttelyt, terveystiedot, valiot ja lonkkaindeksit).

Suomenajokoiran pentuja rekisteröitiin vuoden 2024 aikana yhteensä 796 kpl, joista 3 kpl tuontikoiria. Kasvattajia oli yhteensä 105. Keskimääräinen pentuekoko oli 6,7. Jalostukseen käytettiin yhteensä 69 eri urosta, joista kaksi oli Ruotsista.

Urosten keskimääräinen jalostuskäytön ikä kuluneelta vuodelta 5v ja 7kk. Jalostukseen käytettiin yhteensä 119 eri narttua, joiden keskimääräinen jalostuskäytön ikä kuluneelta vuodelta oli 5v 3kk.

Säilyttääksemme rotumme monipuolisuuden rekisteröintimäärien laskiessa, neuvontajaos suosittelee nartunomistajia miettimään urosvalintaa tehdessä tulevan sukupolven jatkojalostusmahdollisuuksia.

Tälläkin hetkellä on monia JTO:n vaatimukset täyttäneitä valiouroksia, jolla ei ole yhtään pentuetta.

Neuvotut urokset 2024

AJOK:
Ajotaiturin Konna
Ajotaiturin Riku
Alapörkän Börje
Alapörkän Yuri
Hallakorven Jytä
Havukkakallion Juntti-Jeri
Helmenkalastaja
Huolettoman Tuhto
Jänesruoskan Nojo
Karhulahden Jaromir
Kaspilanmäen Bosse
Korpi-Jaakon Jalo
Korpi-Jaakon Joiku
Kurkilammen Karttu
Leppirinteen Ruska
Lunnsjöns Sakko
Manvallens Riki
Orion
Osi
Paavo
Perämeren Tomu
Puskajussin Jenkka
Puskajussin Aksu
Puskajussin Eetu
Pökänpalon Ponu
Rauhasalmen Uljas
Ruskametsän Kh Kimi
Saamarin Jonku
Savukallion Köpi
Savukallion Rico
Sisuaion Riku
Syysaamun Mártti
Tuomipuskan Ossi
Villipuron Foksi
Woliz Viri

Jalostustoimikunta seuraa rodun ominaisuuksien kehittymistä koirien näyttely- ja koetulosten pohjalta niin käyttöpuolen kuin ulkomuodon suhteen, asettaa jalostustoiminnalle päämäärät ja antaa kasvattajille jalostusneuvontaa.

Jalostustoimikunta seuraa suomenajokoiran terveystilannetta ja pyrkii käytössä olevin menetelmin vähentämään suomenajokoiralla esiintyviä perinnöllisiä vikoja ja sairauksia sekä vastaa rodun tehollisen kannan ja geenipohjan säilymisestä riittävän laajana.

Jalostustoimikunnan yhteinen sähköpostiosoite on jalostustoimikunta@ajokoirarajesto.fi

Listauksissa on vuoden 2024 jalostusneuvojen suosittelemat urokset.

KEAJ:
Jarppi
Katavkarin Pluto
Kettu-Pekon Patu
Kettu-Pekon Tane
Moppekerhon Huti
Petorinteen Jere
Ruunajoen Hauli
Ruunajoen Mäyränen
Rymykallion Huli
Sarastuksen Iko
Sillanpielen Karhunpoika Lalli
Viikkineva Haku
Viikkineva Nestori

Geenitutkimuksista - ja testeistä



kuva: Vilma Kröger

Tämä artikkeli koskee geenitutkimuksia ja -testejä; mitä näytteitä otetaan, miksi, miten tutkitaan ja mitä hyötyä tästä on rodullemme. Koirien geenitutkimusta on tehty Suomessa ("Lohen tutkimus") parikymmentä vuotta ja tuona aikana on kerätty tuhansia näytteitä, löydetty geenivirheitä ja kehitetty testejä (MyDogDNA/WisdomPanel). Alla tarkemmin geenitutkimuksesta ja geenitesteistä.

"Lohen tutkimus"

Professori Hannes Lohen johtama tutkimusryhmä on tehnyt koiran geenitutkimusta Helsingin Yliopistossa yli 15 vuotta.

Näytteitä on kerätty yli 80 000 yli 320 koirarodusta ja ryhmä on selvittänyt vuosien aikana useiden eri sairauksien geenivirheitä. Suomenajokoirista näytteitä on lähetetty 4/20 päivitetyn listan mukaan 1002.

Lohen tutkimusryhmän tavoitteena on "tunnistaa geenivirheitä koirien erilaisiin perinnöllisiin sairauksiin ja ominaisuuksiin, kehittää geenitestejä jalostuksen apuvälineeksi ja soveltaa saatua tietoa ihmissairauksien selvittämiseen" (koirangeenit.fi).

Tutkimus toteutuu siten, että koirasta otetaan verinäyte (EDTA-putkeen) ja näyte lähetetään tutkimusryhmälle Helsingin Yliopistoon.

Tutkimukseen osallistuminen on ilmaista (pl. mahdolliset näytteenottokulut esim. eläinlääkärillä). Eli koiranomistaja tulostaa näytelomakkeen ryhmän nettisivuilta koirangeenit.fi, täyttää tiedot huolellisesti, otattaa verinäytteen (useimmiten eläinlääkärillä) ja lähettää veriputken ohjeiden mukaisesti.

Lomaketta täyttäessä on tärkeää laittaa tiedot myös lähisuvun sairauksista, jotta tutkimusryhmä osaa ottaa sairaiden ja niiden lähisukulaisten näytteitä erilleen tarkempaa tutkimusta ja vertailua varten; tällä keinoin geenivirheet saadaan tunnistettua.

Selvitä siis ennen näytteenottoa onko erityisesti koiran sisaruksilla, vanhemmilla tai jälkeläisillä sairauksia ja laita tiedot lomakkeeseen.

Tuloksia ryhmä ei välttämättä anna omistajalle (eli ei tule tietoa, onko koiralla jokin sairaus tunnistettu), vaan tieto tulee välillisesti julkaisuna, esim. että suomenajokoiralla on tunnistettu ataksian aiheuttava geenivirhe. Tämän pohjalta saadaan kehitettyä geenitesti. Ryhmän tutkimustuloksia/artikkeleja voi lukea koirangeenit.fi -sivustolla (-> Projektit -> Tutkimustuloksia -> Julkaisuja).

SAJ:n pitämässä jalostustarkastuksissa on otettu alusta lähtien verinäyte Lohen tutkimusryhmälle, mutta näistä ei tosiaan tule meille tai omistajalle tietoa/tuloksia, koska Lohen ryhmässä ei tehdä geenitestejä, vaan etsitään geenivirheitä ja poikkeamia (joiden pohjalta testejä voidaan kehittää).

Silti näytteiden ottaminen on edelleen tärkeää, jotta ryhmällä on riittävästi materiaalia (sekä terveistä että sairaista).

Geenitestit

Lohen tutkimusryhmän tulosten perusteella kehitettiin aikanaan MyDogDNA-geenitesti, joka oli alkuun pitkälti kotimainen.

Yritys myytiin jokunen vuosi sitten ulkomaille Mars Petcarelle ja nykyään testi tunnetaan nimellä MyDogDNA/WisdomPanel (jatkossa lyhyemmin MDD).

Nyt näytepaketti ja tekstit ovat englanniksi (suomenkielistä palvelua vaikea saada, mutta esim. allekirjoittanut tai SAJ:n toimistolta Jaana Leppiaho voivat auttaa), mutta testissä on enemmän testattavia sairauksia eli testi on laajempi.

Lisäksi Laboklinin ja Movetin/Idexxin kautta voi testata sairauksia, mutta MDD taitaa olla markkinoiden laajin tai ajokoiralle sopivin; siksi keskityn tässä MDD:han.

MDD-testissä tutkitaan 272 geeniä (mm. ataksia, degeneratiivinen myelopatia DM ja hyytymistekijän FVII-puutos).

Jalostustarkastuksissamme on yhtä vuotta lukuunottamatta otettu MyDogDNA-testit (välivuonna ei saatu näytekittejä, laitettiin Laboklinille) ja tulokset ovat julkaistu Ajo-koiramiehessä.

Näytteeksi otetaan poskisolunäyte (harjataan posken limakalvolta soluja) ja paketti lähetetään ulkomaille tutkittavaksi. Tulos tulee yleensä 2-4 vko sisällä. Tuloksen valmistuttua omistajalle tulee sähköpostiin ilmoitus tuloksista ja linkki niihin (MDD-sivuille).

Tulokset pitäisivät näkyä Suomen Kennelliiton koiranetissä koiran tiedoissa sekä koiratietokannassa (mikäli tulokset on toimitettu SKL:lle tai SAJ:lle tai ennen näytteenottoa on tehty Omakoirassa lähete geenitesteihin). Hintaa tälle tutkimukselle tulee yleensä 100-150 e (testi MyDogDNA/WisdomPanelilta tällä hetkellä n. 110 + mahdolliset näytteenottokulut).

Lohen geenitutkimusryhmässä etsitään siis geenivirheitä (verinäyte) ja omistajalle ei tule välttämättä tuloksia. MDD-testissä tutkitaan sairauksia (poskisolunäyte) ja omistaja saa tulokset. Jos mietit, että kannattaako näihin tutkimuksiin ja testeihin osallistua, niin jos mieli pitää rotumme terveenä ja välttää sairauksien esiintymistä, niin kannattaa.

Tutkimusten ja testien tarkoitus ei ole leimata koiria tai sukuja tai päästä joistain sairauksista eroon, vaan tunnistaa ne, jotka ovat esim. kantajia ja risteyttää ne vain ter-

veiden kanssa (tällöin yksinkertaistettuna laskennallisesti puolet syntyvistä pennuista on terveitä virheellisen geenin suhteen ja puolet kantajia, jos resessiivinen periytyminen kyseessä).

Jos yritämme päästä jostain geenivirheestä eroon, johtaa se siihen, että toiset virheelliset geenit tai viat tulevat enemmän esiin.

Joka ikisen koiran suvussa ja taustalla on joitain sairauksia, se on fakta. Mutta jos asioita piilotellaan eikä kerrota koirien taustoja, niin valitettavasti sairauksia myös ilmenee enemmän.

Tässä on siis nartun ja uroksen omistajilla vastuuta avoimuudessa ja uroksen omistajilla myös vastuu kieltäytyä astuttamasta, mikäli nartun lähisuvussa ilmenee samaa sairautta jne. (ja toki vastuu kieltäytyä astutuksesta, mikäli koira ei pelaa metsällä; sen täytyy olla aina tärkein kriteeri ajokoiralla).

Tieto toki lisää tuskaa, mutta kenties näin voimme pitää rotumme terveempänä.

Suvi Kapiainen puh. 040 752 1678



kuva: Olli Pirkkanen

PEVISA

tarkoittaa rotukohtaista perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustamisohjelmaa

Suomenajokoiran rotukohtainen uusi PEVISA-ohjelma 1.1.2025-31.12.2029

Pentujen vanhemmista tulee olla ennen astutusta annettu lonkka- ja kyynärkuvauslausunto.

Koiralla ei saa olla pentujen rekisteröintihetkellä yli 120 rekisteröityä jälkeläistä Suomessa. Viimeinen sallittu pentue voidaan kuitenkin rekisteröidä kokonaisuudessaan.

Amerikankettukoiran rotukohtainen PEVISA 1.1.2020-31.12.2026

Pentujen vanhemmista tulee olla ennen toista astutusta annettu lonkkakuvauslausunto.

Pentueen vanhemmilla ei saa olla pentujen rekisteröintihetkellä olla yli 45 rekisteröityä jälkeläistä Suomessa. Viimeinen sallittu pentue rekisteröidään kuitenkin kokonaisuudessaan.

Venäjänajokoiran PEVISA-ohjelma 1.1.2023-31.12.2025

Pentujen vanhemmista tulee olla ennen astutusta annettu lonkkakuvaus- ja kyynärku-

vauslausunto. Kuvauksen alaikäraja on 12 kk.

Koiralla ei saa pentujen rekisteröintihetkellä olla yli 25 rekisteröityä jälkeläistä Suomessa. Viimeinen sallittu pentue rekisteröidään kuitenkin kokonaisuudessaan.

Pentueen sukusiitosaste saa olla enintään 6,25 % viidestä sukupolvesta laskettuna.

Laskennassa huomioidaan SKL:n tiedossa olevat esivanhemmat.

Jalostuksen tavoiteohjelmat ovat luettavissa SAJ:n kotisivuilla

Kennelliiton jalostustieteellinen toimikunta on hyväksynyt suomenajokoiran jalostuksen tavoiteohjelman (JTO) 2025-2029 ja plottinajokoiran JTO:n 2025-2029, venäjänajokoiran JTO:n 2021-2025 ja amerikankettukoiran JTO:n 2022-2026 ja eestinajokoiran JTO:n 2021-2025.

kuva: Pekka Juntti

Jalostusneuvoja Petri Saarenkangas



Sain pyynnön kirjeenvaihtajalta lyhyen esittelyn tekemisestä itsestäni tammikuun Ajo-koiramies-lehteen. Tässä lyhyesti itsestäni ja muutama ajatus ilmoille mietittäväksi ja pohdittavaksi.

Olen jo elämän ehtoopuolella, 55-vuotias ja kasteessa nimeksi heitettiin Petri Armas. Olen Pellossa syntynyt ja muutaman mutkan kautta Tornioon asettunut ja tänne viimeisen pesäpaikan tehnyt.

Talouttani jakaa vaimoni Tanja, joka ei itse ole ”koiraihmiä”, mutta joka on koiraihmissen tärkein tuki ja turva. Isäksi olen saanut tulla neljä kertaa ja vaariksi minulla on kunnia tulla kuukauden päästä jo neljänneksen keran.

Työelämässä olen aina viihtynyt liikemaailman puolella. Tällä hetkellä olen kokopäiväinen aviomies, isä ja vaari. Ja toki aika paljon metsästäjäkin.

Harrastuksen alku

Lapsuuden kodissani oli aina suomenpystykorva ja yhteiset jahtireissut isäni kanssa saivat minut syttymään jahtihommiin. Ajokoiralla metsästämiseen sain kipinän jo aivan pikkupoikana 80-90-luvun vaihteessa.

Syntymäkotini naapurissa asui ja asuu yhä vankkumaton ajokoiramies Tuomo Alapuranen. Tuomo ja isäni kävivät jänisjahdisa Tuomon koirilla ja usein sain lähteä mukaan. Tuomolla oli useita koiria yhtä aikaa ja sain läheltä seurata kuinka tosissaan, mutta silti pilke silmäkulmassa ajokoiiriin voi mies syventyä.

Ensimmäinen ”treenattava” koira oli Tuomon Piki-niminen uros, jonka Tuomo sitten kilpailikin käyttövalioksi. Kiitokset Tuomolle.

Ensimmäinen oma suomenajokoira oli Yläkoskelan Upi. Upilla en kilpaillut ja koira opetti lähinnä sen, että miten ei kuulu koiraa treenata ja opettaa. Upin jälkeen on tarhassa ollut useita koiria, niin narttuja kuin

uroksiakin. Tällä hetkellä tarhassani on kaksi suomenajokoira. Koehommat on vuosien saatossa tulleet tutuksi ja joskus on menestytty hyvin ja useimmiten ei niin hyvin.

Jalostusneujana toiminta

Jalostusneujana olen toiminut vasta hetken aikaa ja sisäänajo on menossa. Kiitoksia etenkin Heikille, Arille ja Juha-Matille siitä kärsivällisyydestä mitä olette osoittaneet. Eiköhän tämä tästä.

En koe tänä päivänä neuvojan roolia sellaisena kuin se aiemmin on ollut. Tänä päivänä saamme kaikista toiminnasta, niin koe- kuin näyttelykänneistä lähes reaaliaikaista tietoa, eikä kasvattajien tarvitse odottaa vuosikirjaa, jotta saavat uroksista tietoa. Myös terveystulosten seuraaminen on nykyään varsin vaivatonta. Nämä palvelut helpottavat kasvattajia kovasti urosvalintaa tehdessä.

Pyydettyäessä olen apuna hakemassa eri vaihtoehtoja nartulle. Itsestäni tiedän, että meillä ajokoiraharrastajilla on taipumusta sokeutua ”omille suvuille ja mielipiteille” emmekä näe muita vaihtoehtoja ollenkaan. Tämä ”sukusumu” ei vie rotuamme millään tavalla eteenpäin, vaan valitettavasti supistaa jatkossa valintojen vaihtoehtoja kovasti.

Meillä on varsin paljon todella hyviä uroksia ympäri maata tarjolla ja kannustan osaltani nartun omistajia valitsemaan niitä vähemmän muodissa olevia uroksia.

Pohdintaa

Terveys on kaiken perusta. Vain terveellä koiralla voi metsästää pitkään. Se, että onko koira terve, jos sillä on D-lonkat ja sillä voidaan metsästää normaalisti vielä 10-vuotiaana, on jo mielipiteitä jakava asia. Joidenkin mukaan D-lonkkainen on sairas ja jotkin taas pitävät sitä terveenä, kun jahtihommat

sujuu vanhuusiälläkin. Kumpi teidän miehestä ratkaisee – kirjain vai ko käyttöikä?

Kuinka paljon koiria kuolee sydänvikaan ja lymfoomaan parhaassa käyttöiässä? Mutu-tuntumani on, että varsin paljon, mutta niitä ei tuoda reilusti esille. Onko kiinnitetty liian paljon huomiota pelkästään lonkka- ja kyynärtuloksien pohtimiseen ja unohdettu muu?

Ihannekorkeita narttuja ja uroksia näkee enää harvoin näyttelyiden voittajina. Toki poikkeuksiakin on. Usein arvostelussa lukee ”ylärajalla”, tai ”kookas”.

Onko korkeuden nykytila jalostuksen vaiko olosuhteiden tulosta? Yritämmekö epätoivoisesti taistella väistämätöntä vastaan vai hyväksymmekö luonnollisen asian? Suomalaisen miehen keskipituus on vuodesta 1900 kasvanut noin 12 senttiä. Tähän syynä on muuttuneet olosuhteet.

Onko niin, että sama on tapahtunut myös koirissa ja on luonnollista, että ne ovat nyt kookkaampia kuin silloin kun rotumääritel-

mää ja ihannekorkeuksia on asetettu? Mitä haittaa siitä on vaikka korkeus hieman kasvaa, jos ja kun mittasuhteet säilyvät ennallaan?

Kaikenlaiset pakot ja rajoitukset ovat myös meille tuttuja. Tarvitsemmeko me niitä? Viekö se meitä loppujen lopuksi vain yhä vähenevään harrastajakuntaan? Onko ”pakko” saanut meille terveempiä koiria? Onko rajoitukset vain kaventamassa niin jalostusyksilöitä rodussamme kuin jäsenmääräämme?

Lopuksi

Itselle ajava, terve ja hyväkäyttöinen suomenajokoiria on tavoitteena jatkossakin. Harrastuksemme on tätä nykyä pikkuisen alamaissa, mutta täältä nousee taas.

Tehkäämme jokainen osaltamme sen, että pyrimme saamaan yhden uuden harrastajan mukaan syksyn 2025 aikana. Meillä on hieno rotu ja harrastus, joista voimme olla ylpeitä.

*Torniossa 14.1.2025
Petri Saarenkangas*



SAJ:n seinäkalenteri 2025. Koko A4, avattuna A3. Ripustusreikä. Kalenterissa SAJ:n tapahtumatiedot ja muistiinpanotilaa. Hinta 25 € + toimituskulut. 1-9 kpl toimituskulut 5 euroa, 10 kpl ilman toimituskuluja.

teksti ja kuva: Juha Nevalainen, Honkasuoran kennel

Honkasuoralainen Junnuketjuun



Honkasuoran kenneliin syntyi toukokuun lopulla 2024 suomenajokoirapentue yhdistelmästä Honkasuoran Minja - Syysaamun Mårtti. Pentueesta päätettiin lahjoittaa pentu SAJ:n Junnuketjuun.

Kennelin Juha Nevalainen oli yhteydessä SAJ:n nuorisotoimikuntaan, jossa hakemuksia halukkaista nuorista otetaan vastaan. Heidi Hyttisen kautta tuli Lohjan Sammatista nuori Martin Heimovirta, joka olisi valmis ottamaan pennun. Olin yhteydessä hänen isänsä Mikkoon ja kerroin minkälaisesta diilistä oli kyse. He innostuivat asiasta ja elokuun

ensimmäinen päivä Martin ja Mikko tulivat Lohjalta Nurmekseen hakemaan Honkasuoran Nuuskun kotiin. Kun Martin ja Nuusku kohtasivat, se oli riemukas tapaaminen ja jonkin suuren alku molemmille.

Nuusku on kotiutunut Lohjalle hyvin, eikä juuri ikävöinyt, kun sai olla ihmisten seurassa. Syyskuun lopulla Nuusku ajoi ensimmäisen ajonsa äänen kanssa, joten perimä tuntuisi olevan kunnossa. Nuuskusta on kasvanut sosiaalinen ja tasapainoinen koiran alku, josta kuullaan ajokoiramies lehdestä myöhemmin lisää.

teksti: Bossen huoltojoukot ja Maria Pölönen,
kuvat: Bossen kotialbumi

M-24 Kaspilanmäen Bosse Kilvan voittoon tasaisilla suorituksilla



Kaspilanmäen Bosse lienee ensimmäinen junnuketjuun lahjoitettu koira, joka on loimitettu Kilvan voittajaksi. Bossen tasaisen varmat otteet siivittivät Savolaisen perheen silmäterän jänistä ajattavan suomenajokoiraväen arvostetuimman kilpailun ensimmäiselle palkintopallille. Näin Savolaiset itse kuvailevat Bossea sekä matkaa Mestariksi ja samalla uudeksi Tähtivalioksi.

Pentu löytyi Facebookista

Bosse on junnuketjupentuna meille tullut eli pojat Eetu ja Riku saivat pennun aikoihin lahjoituksena. Kaspilanmäen kennelin omistajat Susanne ja Tero Varis etsivät Facebookin kautta junnuketjuun innokasta nuorta, jolle pennun voisi lahjoittaa.

Ilmoitus osui iltamyöhällä Paavon silmiin ja hän taisikin heti laittaa viestiä menemään Terolle. Edellinen ajokoiramme Patu oli juuri jouduttu vanhuuteen liittyvän sairauden vuoksi lopettamaan, joten uudelle pennulle oli tilausta. Molemmat pojat olivat jo Patun kanssa innokkaasti harrastaneet.

Seuraavana päivänä saatiin tieto, että meille on pentu Kaspilanmäen kennelistä tulossa. Pentua mentiin katsomaan sen ollessa ehkä vajaan kuukauden ikäinen. Ovella Tero sanoi, että pennun valinnan tekee yksin Riku. Riku katseli sivusilmällä Paavon ilmeitä, kun oli tekemässä valintaa. Kotimatalla Paavo sitten Rikulle tuumasi, että olisi valinnut samoin.

Bosse oli pentuna hyvin rohkea, hyvin itsenäinen ja jonkin verran itsepäinenkin. Sellainen se taitaa olla vieläkin, tosin nuorempana ihmisten seurasta se ei välittänyt oikeastaan ollenkaan, vaan aina oli pyrkimys metsään. Ehkä se on ominaisuus, joka myöhemmin teki Bossesta Kilvan voittajan? Metsästysinto sillä on aina ollut 100%.

Bosse on siis kolmen miehen porukkakoira, poikien lisäksi myös isä Paavo on koiran osaomistaja. Sitten Eetun ovat tempaisseet mukaansa kettukoirat, joten Bossen treenaus ja kilpailuttaminen on nykyään enempi Paavon ja Rikun hommia.

Vauhdikas etenijä, rauhallinen kotiloissa
Nuorena Bosse oli aika tiukka antamaan

ääntä jänikselle, varsinkin sulalla maalla. Bosse on ollut myös aina vähän turhan vauhdikas etenijä.

Nuorempana se otti paljon jäniksiä kiinni ajamalla, tosin kyllä sitä joka syksy on tapahtunut joitakin kertoja, vaikka ikääkin on tullut. Bosse on myös erityisen hyvä merkitsemään piiloon menneet jänikset. Paavo muistaa monta tilannetta, joissa jänistä on kaivettu milloin ladon alta, milloin raunioista.

Kotiloissa Bosse ei ole pentuajan jälkeen viihtynyt sisällä asuinhuoneessa. Se on viihtynyt omassa koiratalon yksiössään suurempia metelöimättä, toisten koirien seurassa.

Myös matkakumppanina Bosse on aika vaiaton. Se nukkuu pakettiauton takaosassa isossa häkissä, termostaatilla varustettu lämmitin vieressä. Auto on sille turvapaikka ja siellä se saa olla rauhassa. Koskaan sitä ei ole saatu esimerkiksi hotellihuoneeseen rauhoittumaan koepaikoilla, vaan se haluaa levätä autossa.

Hankaluuksien kautta voittoon

Bossen tie Kilpaan meinasi katketa jo alkutekijöihin, kun koira ei alkukauden harjoituksissa toiminutkaan normaalisti. Tie vei eläinlääkäriin ja syykin selvisi, hammasjuuren tulehdus. Tulehdukseen piti syöttää antibioottia ja tulehtunut hammas sitten poistaa, ja luonnollisesti jonkin aikaa piti olla melko lailla levossa.

Treeneihin päästyä kaikki alkoi kuitenkin sujua odotetusti ja nopeasti myös kunto kohtamaan harjoitusten myötä.

Pm-karsinnat menivät vähän rimaa hipoen, kun oli sitä kuuluisaa huonoa tuuria mukana, ja jänikset menivät turvesuolle ja raken-

nusten alle jne. Jatkopaikka kuitenkin avautui, josta oltiin jo hyvin tyytyväisiä.

Syksyn hankaluuksien jälkeen onni kääntyi myönteiseksi. Pm-kokeissa Siilinjärvellä Bosse teki tasaiset suoritukset molempina päivinä ja se riitti voittoon.

Idän valinnassa Joensuussa oli vaikeat olosuhteet, mutta Bosse pystyi edelleen suorittamaan omalla tasollaan molempina päivinä. Yllätykseksi varmaan koko perheelle se myös voitti valintakisan tuloksella 82,33 + 79,71 ja niin tie Kilpaan oli auki.

Kilvan karsinnoissa Bossen kanssa kiersi Paavo koiranohjaajana. Sen sijaan Kilpaan pääsemisen ajateltiin voivan olla niin harvinainen tapaus, että oli Rikunkin päästävä sinne mukaan. Riku lähtikin mukaan koiran kiinniottajaksi, Paavon toimiessa edelleen koiranohjaajana.

Kainuussa oli haastavat kelit Kilvan aikaan, mutta koira pystyi tekemään hyvät työt molempina päivinä. Saihan siinä kyllä välillä jännittääkin, että mitenkähän tässä käy. Lauantain ensimmäinen jänis löytyi nopeasti ja ensimmäinen tunti olikin komeaa ajoa. Sitten jänis sai etumatkaa omilla tempuiltaan ja ajo vaikeutui.

Toinen jänis löytyi myös helposti ja ajo oli parempi kuin ensimmäinen, ajettava jänisikin nähtiin useasti. Ensimmäisen päivän lopputuloksissa Bosse oli sijalla neljä, pistein 80.96.

Sunnuntaiaamuna huomattiin, että yön aikana pakkanen oli kiristynyt -10 asteeseen ja keli oli karkea. Se koituikin monen koiran kypälien kohtaloksi. Bosse löysi yöjäljen nopeasti, mutta jänis oli yöllä kelin takia liik-

kunut paljon ja yöjälki oli pitkä. Ajon alku antoi odottaa itseään ja haku venyi pitkäksi. Koira työskenteli kuitenkin sitkeästi ja lopulta löysi kuin löysikin ajettavan 126 minuutin kohdalla.

Myös toinen haku oli pitkä, hetkittäin mielessä kävi josko toista ajettavaa ei löydykään. Hakuaikaa oli jäljellä enää reilu 20 minuuttia, niin silloinpa koira parkaisi ajon merkiksi. Ja se ajo oli myöskin komeaa kuunneltavaa, niin komeaa, että toinen tuomari antoi haukusta arvosanaksi 10.

Ainoa hukka tuli, kun jänis kulki kolme kilometriä tietä pitkin ja Bosselta meinasi usko loppua, mutta lopulta selvitteli senkin ja ajo jatkui.

Sunnuntain tulokseksi kirjattiin 76,54. Hakuminuutteja 126 + 91 ja ajominuutteja 79 + 102. Päivän sijoitus oli toinen. Yhteistuloksissa sunnuntain pistemäärä ratkaisi kenen selkään Ajokuninkaan loimi laskettaisiin.

Kahden päivän tasaisilla onnistumisilla Bosse loimitettiin uudeksi Ajokuninkaaksi. Kirikkana kakun päälle pökkasi se vielä itselleen Tähtivalion arvon.

Kilpa 2024 oli erittäin hyvin järjestetty tilaisuus, kaikilta osin. Palkinnot oli erittäin hienot ja niitä tuli Bosselle paljon, onneksi oltiin pakettiautolla liikenteessä. Bossella on paljon ”faneja” ympäri Suomen ja Kilvassa järjestetty liveseuranta oli näille Bossen seuraajille varsin mieleinen.

Kisastudio oli pystyssä niin kasvattajan luona kuin kotonakin. Hienolta tuntuu, että koira onnistui juuri nyt, koska aikaisempina vuosina on huono tuuri ollut seurana aika monessa kokeessa. kotona tarjottiin kakku-



Riku ja Bosse nuorten kokeessa Siilinjärvellä vuonna -21. Eipä tienneet tuoloin Savolaiset, että muutamaa vuotta myöhemmin Bossen nimi tultaisiin lisäämään taustalla näkyvään Kuninkaiden kiveen. kuva: Kaisa Säisä.

kahvit lähimmille tukijoille ja myöhemmin keväällä on luvassa Punttisilimässä jonkinlaiset juhlat, kun Bosse saa nimensä Kuninkaitten kiveen.

-Olihan tämä melkoinen jytky, minkä Bosse meille järjesti, totesi Paavo Bossen voitosta.

Hienoja kokemuksia harrastuksen parissa
Hyvä, kun oli voittohuuma ennättänyt laan-

tua, kun taas Bossea vietiin. Muutaman viikon päästä Kilvan voitosta oli vuorossa kisareissu naapurimaahan Maaotteluun.

Paavo ja Bosse lähtivät reissuun kotoa kahdestaan ja matkan varrelta Laihialta matkaan liittyi Nikkolan Jan-Erik. Reissu kesti kaikkiaan lähes viikon.

Olosuhteet olivat Ruotsissa ihan erilaiset kuin Suomessa. Lauantain kisapäivän jälkeen olimme tuloksissa kolmantena, mutta sunnuntaina jänistä ei vaan kovasta yrityksestä huolimatta löytynyt, joten lopullinen sijoitus oli 7/12. Maaottelureissu oli kuitenkin mieleenpainuva kokemus, sellainen ”kerran elämässä”-tapahtuma.

Jos hypätään ajassa taaksepäin vuoteen 2022, oli jännän äärellä Riku. Riku ja Bosse osallistuivat tuolloin Nuorten Kilpaan Ikaalisissa. Keliolosuhteet olivat haasteelliset, maa oli paljas ja tiet umpijäissä.

Ensimmäinen jänis löytyi kuitenkin nopeasti ja ajoa pääsi ylituomariryhmäkin tuolloin toteamaan. Toiseen hakuerään jänistä ei sitten vain enää löytynyt ja loppusijoituksena oli 7/13. Kokemuksena Nuorten Kilpa oli sii-

tä huolimatta hieno ja mukaan tarttui monta uutta ihmistä ajokoiraharrastuksen parissa

Tulevaisuuden näkymiä

Tänä vuonna Bossella on valmis paikka Kilpaan puolustavana Mestarina. Koira täyttää jo 9-vuotta, joten katsotaan missä kunnossa koira syksyllä on ja vieläkö sen kanssa pystyy lähtemään kisaan. Ilman muuta mukaan lähdemme, jos Bossella vain terveyttä riittää. Normaalisti treenaillaan, mutta enin kilpailuinto pitää nyt siirtää nuorempaan polveen.

Narttuja Bossen luona on käynyt tasaiseen tahtiin, ja jälkeläisiä on tällä hetkellä vajaa 50. Meillä itsellä on nyt 9 kuukauden ikäinen Ajavan Akku kasvamassa isänsä jalanjälkiin. Aika näyttää, onko siinä kenties isänsä kaltaista voittaja-ainesta.



Suomenajokoiran käyttäytymisen profiili

Profiili löytyy osoitteesta:
<https://www.kennelliitto.fi/lomakkeet/lista-hyvaksytyista-ihanneprofileista>

kuva: Olli Pirkkanen

Ulkomuototuomariesittely

Virpi Sarparanta



Olen Virpi Sarparanta Sotkamosta. Olen ollut kiinnostunut koirista jo ihan pennusta lähtien ja ensimmäisen oman koirani sain jo ennen kouluikää.

Minulla on ollut useampaa eri rotua olevia koiria, mutta se omin rotuni on punainen irlanninsetteri, joita minulla on ollut vuodesta 1998 lähtien.

Tällä hetkellä niitä on kotona kaksi narttua ja lisäksi mukana hääriä pari pitkäkarvaista mäyräkoiraa, luonnollisesti punaisia väriltään. Settereiden kanssa käyn lintumetsällä, mäyräkoirien kanssa harrastan mejää. Koirahommien lisäksi pidän ulkoilusta, neulon

villapaitoja ja seuraan aktiivisesti pesäpalloa erittäin violetti-oranssien linssien läpi.

Valmistuin ulkomuototuomariksi vuonna 2018. Nykyisin minulla on arvostelu-oikeuksia ryhmistä FCI 5, 6, 7 ja 8. Oman rotuni rotujärjestössä toimin nykyisin erikoisnäytelyn järjestelytoimikunnassa ja olen myös mukana kouluttamassa settereihin ja pointtereihin laajentavia ulkomuototuomareita.

Mielenkiinnolla jo odottelen sitä ensimmäistä arvostelukertaa ajokoiraroduille ja toivon näkeväni kehässä paljon terverakenteisia, hyvin liikkuvia metsästyskoiria.

*kuvat: Roland Sundfors
teksti: Ritva Pirhonen*

Maaotteluralliraportti



Hotelli Älvdalen toimi keskuspaikkana.

Ajavien koirien NM eli Pohjoismaiden Mestaruuskilpailu pidettiin marras-joulukuun vaihteessa Ruotsin Taalainmaalla. Kokeen keskuspaikka oli Hotelli Älvdalen samannimisessä, kuvankauniissa jokilaakson kunnassa. Kokeen järjestelyistä vastasi aktiivisesti toimiva Dalarnas Stövarklubben ja kaikki oli hoidettu viimeisen päälle; majoitus, ruokailut, maastot, tuomarit ... Siis kaikki mikä oli järjestäjien hallittavissa.

Haastetta kisaan toi se, että yhteydet päätivät: GPS-seuranta ei onnistunut kaikissa maastoissa eikä varsinkaan yhteys säiden haltiaan ollut kunnossa. Niinpä tämä koe käytiin vaativissa olosuhteissa eikä tulostaso ollut ollenkaan sellainen kuin etukäteen ounasteltiin.

Koiramme XX Maihilan Lotto lunasti Uudenmaan kennelpiirin mestaruuden ja Kilpaan pääsyn ansiosta paikan myös Ruotsi-Suomi-Norja maaotteluun. NM-koirien täytyy olla sekä piirinmestareita että Kilvankävijöitä ja jos näin ei neljää lähtijää löydy, haetaan varakoirat piirinmestareista.

Kun XX Cucculuuruu Urjan omistaja ilmoitti, ettei hän lähde reissuun pitkähköön kisamatkan takia, me Idän Ihmeet eli M-24 XX Kaspilanmäen Bossen, Loton ja varakoiraksi nousseen Pohjois-Karjalan piirinmestarin XX Savukallion Ricon huoltojoukot totesimme, että kilometreistä viis, täältä pesee ja linkoa!

Joukkuettamme täydensi pohjoishämäläinen XXX Huolettoman Tuhto. ”Topinkin” juuret ovat syvällä Savo-Karjalassa.

Ihan alussa minäkin luulin, että Maaottelun kisapaikka on jossain Pohjois-Ruotsissa tai ylipäänsä jossain mihin pääsee ketterästi maanteitse. No, sitten pieni googletus, että missä on Älvdalen ja totuus alkoi valjeta. Se on savolaesittain ”kaakana”, melkein Norjassa!

Seuraava huoli, kun en ole mikään Ritva Risteilyhirmu: miten pääsee meren yli ihmisen, jolle tulee järvellä Busterissakin ”paha elämä”? Lotollakaan ei merimatkailusta ollut kokemusta ennen tätä. Muuten se on kyllä pienestä pitäen tottunut autossa oloon ja hotellielämän riemuihin eli ihanteellinen reissukoira.

Valitsimme vähiten vatsahermoja rasittavan vesireitin, Vaasasta Uumajaan. Ajelimme torstai-iltana Mustasaareen yöpymään



Ruotsin voittajajoukkue.

ja jatkoimme aamulautalla hyvin levänneinä salmen yli. Muutaman tunnin merimatka sujui ongelmitta. Uumajasta Älvdaleniin eli kisapaikalle ajaa hyvässä kelissä noin 7 tunnissa.

Mutta nyt oli huono keli ja varsinkin loppumatkasta, kun pimeys oli jo ottanut vallan, tuntui että jääkourussa rattikelkkailu ei lopu koskaan eikä ainakaan onnellisesti. Perille kuitenkin päästiin.

Kauhistutti vaan, että kummoinenhan kisaviikonlopusta mahtaisi tulla, kun tiet ja hangen pinnat olivat totaalisen jäiset ja liukkaat?! Muu joukkue oli jo meitä ennen paikalla; Bossen ja Ricon porukat olivat valinneet kanssamme saman reitin ja saapuneet

jo edellispäivänä. ”Tuhtolaiset”, Eero Ahola ja pojanpoikansa Jerry, olivat tulleet lautalla Naantalista Kapellskäriin ja jatkaneet siitä.

Myöhäisen saapumisemme ansiosta jäimme puuduttavista alkuseremonioista paitsi. Koiran kuvausession ja iltapalan jälkeen oli vielä joukkueenjohtajamme Roland Sundforsin luotsaama perehdytys ruotsalaisiin – aika monimutkaisiin – ajokoesääntöihin.

Kilpailimme Loton emän emällä Pohjois-Ruotsissa ja silloin tuli lehteiltä ruotsalaista sääntökirjaa. Mutta siitä on 11 vuotta aikaa ja säännöt ovat sen jälkeen muuttuneet. Perusasiat olivat kuitenkin edelleen samat; koetteluaika on etukäteen määriteltä eli tässä kokeessa 8.00-15.00. Ajettava on todet-



Suomen joukkue palkintojenjakotilaisuudessa.

tava joko jälkien tai näköhavaintojen perusteella jänikseksi, muuten ei hyvä heilu. Ykköspalkintoon oltava 120 minuuttia ajoa ja vähintään 46 ansiopistettä, kakkoseen 80/40 ja kolmoseen 40/33.

Ja nyt kun kyseessä oli 2 päivän koe, vaadittiin kokonaistulokseen ykkösen + ykkösen/kakkonen, jotta saisi ykkösen, ykkösen + kolmonen tai 2 x kakkonen, jotta saisi kakkosen. Kolmoseen tarvittiin ykkösen ja ylösotto 2. päivänä tai kakkonen + kolmonen tai kolmostulokset molemmilta päiviltä.

Kun sääntöjen setvimisen ohessa kävi ilmi, ettei kaikkii TEAM FINLANDIN ryhmiin ollut lähdössä ruotsinkielentaitoisia, tarjouduin ja pääsin ”Bosselaisille” eli omistaja-Paavolle ja Facebook-päivittäjällemme Jannelle tulkiksi. Rankan matkapäivän jälkeen uni tuli sukkelaan, varsinkin kun yritti muistella, miten ne ruotsalaiset koesäännöt oikein menivätään.

Aamulla heräsin outoon rahinaan. Ikkunasta ulosvilkaissu järkytti: parkkipaikka hotellihuoneidemme alla oli täynnä geelikuorutettuja menopelejä, joiden tuulilaseja hätäisimmät jo hinkkailivat. Edellis-iltana Älvdaleniin saapuessa pakkasta oli 9 astetta. Jossain vaiheessa oli ruvennut lauhtumaan ja huurteisten autojen pintaan – ja tietysti maahankin – oli satanut alijäähtynyttä vettä. Kauhukeli auto- ja jänisajelua silmällä pitäen.

Jos jostain kyläkisoista olisi ollut kyse, tuskin yksikään ryhmä olisi maastoon mielinyt. Mutta nyt, tässä tilanteessa, kokeen järjestäjä vain ropsautteli isosta sepeliämpäristä pitoja jäiselle parkkipaikalle, jotta kaikki 12 koirakkoa pääsisivät luuta rikkomatta autoihin ja taipaleelle.

Matka Bossen maastoon oli onneksi lyhyt. Irtilasku klo 8 suoritettiin hämäryyden valitessa. Ilma pakastui taas hetkellisesti, jälki oli paketissa eikä kuninkaan hommaa helppottanut sekään, että maa oli paikoin paljas ja paikoin puuterilumen tai karkean lumen peitossa. Tuuli oli navakkaa ja häivytti pienimmänkin jäniksenkärryn niiltä selkosilta. Ruotsalainen tuomarikaksikko pahoitteli heti kättelyssä vallitsevia olosuhteita.

Bosse teki kaikkensa; yritti urakoida ohutta jäljen häivää myöten, mutta ylösotto kesti ja kesti. Kun tuloksetonta hakua oli jatkunut liki 4 tuntia ja koira ajelehtinut ikiaikaiselle ”fäboden” (suomeksi lähinnä ”kesälaitumet”)-alueelle, mistä ajon lähteminen olisi todennäköisesti johtanut jäniksen piiloutumiseen kiviaitaan tai karjasuojien alle, ka-rautimme paikalle.

Bosse kopattiin kyytiin, siirrettiin koemaaston alkupäähän ja heti siirron jälkeen se silminnähdessä terästäytyi; nosti nokkansa pystyyn ja lähti kohti tuoreempaa hajua. Mutta kello kävi! Omistaja-Paavon naamasta paistoi jo keskivahva epätoivo, kun julistin, että ajon täytyisi alkaa viimeistään klo 13, jotta Bosse ennättäisi ajaa ykköseen tarvittavat 120 minuuttia. Vielä ehtii, vielä ehtii... Ja sitten; klo 12.56 URKU AUKI!

Tuomariparin ei sillä hetkellä tarvinnut kysellä, että ajaako vai antaako ”etuiäntä”, mekkala oli sen verran kovaa. He lähtivät saman tien painamaan kipakkaa ravia ääntä kohti tarkoituksenaan saada havainto ajettavasta - missä he onnistuivatkin.

Täytyy todeta, että Ruotsissa tuomarit suhtautuvat tehtäväänsä vakavasti; heillä on eräänlainen ammattietiikka, vaikeivät ihan työkseen tuomaroikaan. Ajettaavan näkemi-

sellä on niin suuri merkitys kokeen lopputulokseen, ettei siitä hommasta parane laistaa. Jänis siis nähtiin, mutta valitettavasti ajoon tuli hukkaa, joten 85 minuuttia riitti vain kakkoseen. Sunnuntaina tässä maastossa oli norjalainen dunkerinajokoiria, XX Torann, joka sai kasaan 44 minuuttia ja kolmostuloksen.

Samaan aikaan toisaalla: ”Topi”, XXX Huoltomies Tuhto haki 41 minuuttia ja toi jänistä mukavasti nähtille – 5 kertaa. Ajominnut kertyi likipitään saman verran kuin Bosselle eli 87. Toinen haku ei tuottanut tulosta, joten Topillekin kirjattiin kakkostulos. Sunnuntaina samassa maastossa Norjan XX BÖ Mali ajoi koko kisan parhaan tuloksen, 120 min./ 62 ansiopistettä.

”Topin” ja Loton maastot olivat melko lähekkäin, ja molemmilla oli yhtä aikaa ajokin päällä. Loton haku oli pitempi ja ajo lyhempi ja mikä pahinta: ajettavaa ei nähty. Alku oli jänisajoa, mutta sitten tuli pitkä hukka kesämökin pihaan ja homma jatkui muissa merkeissä, luultavasti ketun pelissä - se kun on ollut viime aikoina koiran mielipuhua.

Ryhmä huristeli seuraavat 4 tuntia pitkin Liman kylää etsien jälkiä. Seutu tuli tutuksi, mutta ajettava pysyi ”okänd”, tuntemattomana. Sunnuntaina Limassa oli Ruotsin XXX Gruvrisets Hiski, joka sai aikaiseksi 10 minuutin jänisajon eikä muuta, vaikka ryhmä otti vielä kaksi uutta hakua.

Lauantaina kvartettimme epäonnisin oli XX Savukallion Rico. Koiran gepsi mykistyi melkein heti irtilaskun jälkeen ja seurasi piinaava noin nelituntinen hiljaisuus ja epä-tietoisuus koiran paikasta. Ajoakaan ei lähtenyt, sehän olisi valtavasti helpottanut tilannetta.

Lopuin viimein, puolen päivän aikaan, koiraa saatiin kytkettyä ja opastuomarin lainapannan kanssa takaisin työmaalle. Valitettavasti 2,5 tunnin uusi hakukaan ei tuottanut tulosta. Mutta eipähän norjalainen kaksoisvalio-dunkerikaan saanut tuosta maastosta ajoa sunnuntaina.

Ensimmäisen kisapäivän tulokset jäivät kokonaisuutena aika vaatimattomiksi; vain yksi ykköstulos 12 koiran joukosta. ”Topi” ja Bosse olivat hyvissä hyökkäysasemissa; molemmilla oli kakkostulos (sijat 3. ja 4.) ja mikäli sunnuntain pisteet yltäisivät ykköseen, myös kahden päivän kokonaistulos olisi ykköksen ja sillähän hankkisi Ruotsin KVA-arvon. Sitä vastoin Ricolla ja Lotolla mahdollisuudet ykköseen ja valionarvoon olivat jo haihtuneet Taalainmaan tuuliin. Joukkueen tulosta silmällä pitäen toivottiin tietenkin parempaa tuuria sunnuntaille.

Sunnuntai-aamuna komppaniassa oli herätys jo klo 4. Kaikki pinnallisemmin nukku-neet valpastuivat, kun parkkipaikan suunnalta kuului muhkeaa vartiokoiran haukkua: Bosse yöpyi autossa ja joku yritti nyt sinne murtautua. Vaan Bossen hälytysäänien kuul-tuaan, kuka lie olikin, ymmärsi kyllä jänis-tää!

Sunnuntain keli vaikutti ihmisenokkaan koh-tuulliselta. Ei pakkasta, ei pahasti liukkaut-takaan ja mukavasti kosteutta. Maastoihin ei ollut taaskaan pitkästi, mikä oli hyvä, koska pikkutiet olivat luopuneet jääkuoresta ja muuttuneet järkyttävän liejuisiksi. Marritimme perille kolmen auton letkassa: kärjes-sä maasto-opas, sitten tuomarit ja viimeise-nä itse iskuryhmä Isuzussa. Raskas pick-up imi mukavasti hiekkatietä sisuksiinsa ... luulenpa, että renkaistossa rahisi mukavasti ihan Pielaveelle asti.

Maasto-opas tarvittiin, koska olimme nyt hivenen eri alueella kuin sama tuomari-ryhmä lauantaina. Meille selvitettiin, että paikkanvaihto oli aiheellinen, koska lauantaina maastossa oli havaittu sekä maakotka että kahden suden jäljet. Opas jätti meidät metsätien lenkkiin ja evästi, että noin 400 metrin säteellä siitä majailee ”den lilla haren” = pikku jänis.

Bossea ei aamuöinen murtoepisodi ollut juuri heilauttanut, vaan se lähti määrätietoisesti mylläämään pikkujänistä jalkeille. Tuomarit Anders ja Pär olivat innoissaan, kun pääsivät Ajokuninkaan mukaan. Esittivät toiveen, että jospa saisivat nyt kuulla kunnon ajoa, kun heillä lauantaina ollut Ruotsin mestari oli jäänyt sitä tyystin ilman. Mutta eipä kukko laula käskien eikä näemmä Bossekaan. Koko pitkä päivä kului ilman haukun haukkua!

Kaikkemme yritimme: Mielikille ruikittiin, älämölöä pidettiin, kynsitulet tehtiin ... joskin juuri kun tuli valmista, jouduimme jättämään nuotion ja siirtymään, koska Bosse eteni tekemään mustikkaa, ruotsalaisittain kanelbullaa, miltei kilometrin päähän.

Jotain ruotsalaistuomareiden uhrautuvuudesta kertonee se, että siirtymän jälkeen kumpainenkin erikseen etsi jäniksen jäljen tarjolle. Tosin jälkien tuoreudesta ei ollut ta-keita; saattoivat olla ajalta ennen lauantain ”jääkautta”.

Onneksi lainapanta kaulassa kiitänyt Rico sai mahtavan revanssin: Se ajoi vakuuttavas-ti hukattoman 120 minuuttisen huippuomi-naisuuksin (61 ansiopistettä). Lisähakukin tuotti tulosta ja toiseen ajoon tuli pituutta melkein 1,5 tuntia ... mutta tähän oli vain ylimääräistä viihdettä, kun maksimijomi-

nuutit oli plakkarissa jo ensi yrittämällä. Ricon maastossa oli lauantaina Ruotsin XX Hagalidens Iris, joka sijoittui 103 minuutin ajollaan kakkoseksi. Koiraa oli myös kisan yhteistuloksissa toinen.

Topilla ei oikein sujunut; lyhyt ajo louheen, eikä uutta jalkeille ja tulos nolla. Lauantaina tuossa maastossa operoi sama norjalainen dunker XX Torann, joka vietti sunnuntain Bossen lauantaisessa maastossa. Torann teki tasaista jälkeä; molempina päivinä kolmostulos ja myös kokonaiskisassa kolmas.

Lotto ymmärsi tällä kertaa ajaa jänistä ja tuoda sitä puolenkymmentä kertaa nähtille. Valitettavasti täydestä ajosta jäi puuttumaan 11 minuuttia, kun jänis tahtoi tampata ees-takaista tuulenkaatoryteikössä ja koiraa pint-teli pitkimykkänä perässä. Lauantaina tuon maaston jäniksiä kyytisi kokenut ”kotikent-täetuiliija” XX Daldrevets Ajva piikkipaikan arvoisesti.

Kisan lopputuloksissakin tämä 9-vuotias suomenajokoiranarttu oli selkeä voita-taja. Ajva oli myös ainut koiraa, joka pys-tyi ajamaan molempina päivinä ykkösen ja kun kansainvälisestä kokeesta oli kyse, sille myönnettiin myös CACIT.

Rico nosti osakkeitaan hienosti ja oli koko-naiskisan viides. Topi, Bosse ja Lotto perä-käin seuraavilla sijoilla. Joukkuekohtaisissa tuloksissa Team Finland sijoittui isäntämaan jälkeen toiseksi. Loton tuomari kävi ripotte-lemassa suolaa haavoihin toteamalla, että jos Lotto olisi sen ”pyöreän” ajanut, olisim-me voittaneet joukkuekisan ... No, ensi ker-ralla sitten.

Heti palkintojen jaon jälkeen oli tormistau-duttava paluumatkalle. Ajoimme Sundsval-

liin yöpymään ja sieltä aamulla Uumajaan ja edelleen lautalla Vaasaan. Ja Vaasasta sateisen harmaan Pohjanmaan kautta Lahteen, jossa tiemme erkanivat. ”Pojat” jatkoivat kohtiinsa Loviisaan ja minä aamun tullen kohti Pohjois-Karjalaa.

Vaikka kisapäiviä oli vain kaksi, kesti reisu ni kaikkiaan 6 päivää. Tämä oli sellainen

keskivertosuoritus, koska tiedän, että vaihtelua eri kokoonpanoilla oli 4 päivästä viikkoon. Matkakilometrejä kertyi ihan reippaasti ja kokemuksena tämä oli mahtava ja unohtumaton. Kiitos kaikille mukana olleille, toivottavasti ajattelette samoin!

Vaan jottei totuus unohtuisi:”Borta bra men hemma bäst!

Rund (Starkt)	Datum	Provanss	Drottare	Ringslag, Drav	Föring	Pins OML	Pins EKL	Placering
GÄLDREVBETS AKA (10)								
Titel SE JCH, RRReg SE3188/2015Fodd 2015-04-23Ras FINSK STOVAREÄgare Mikael Wigander	2024-11-30	Sveaskog/Odoboda	#1 Patrik Lagerberg #2 Roland Andersson	Hare	Drevminuter: 120 Tappminuter: 0 Längsta repris: 120	59	1	1
	2024-12-01	Sörén/Värborg	#1 HENRIK MARTS #2 Patrik Hedlund	Hare	Drevminuter: 120 Tappminuter: 19 Längsta repris: 70	55	1	
HAGALDENS IRIS (11)								
Titel SE JCH, RRReg SE3357/2019Fodd 2019-04-17Ras FINSK STOVAREÄgare Jovian Andersson	2024-11-30	N5 Skoglund/Digberg	#1 Ingemar Persson #2 Ingemar Hindriks	Hare	Drevminuter: 100 Tappminuter: 33 Längsta repris: 45	60	3	2
	2024-12-01	Billerud/Andersboda	#1 Ragnar Lek #2 Sune Falk	Hare	Drevminuter: 52 Tappminuter: 80 Längsta repris: 35	49	5	
TORANN (6)								
Reg NO4045/18Fodd 2019-04-17Ras DUNKERSTOVAREÄgare Knut Rönneberg	2024-11-30	Bergväs Sjöan/Hillberg	#1 Bo Persson #2 Rolf Johansson	Hare	Drevminuter: 58 Tappminuter: 60 Längsta repris: 58	38	3	
	2024-12-01	Öns Besparingskog/Svartberg	#1 Lars Inge Persson #2 Fredrik Mattsson	Hare	Drevminuter: 44 Tappminuter: 20 Längsta repris: 44	44	3	3
B-O-MÅL (7)								
Titel J NO JCH, RR, NO UCH, SE JCH, SE UCHReg NO4253/18Fodd 2019-04-28Ras FINSK STOVAREÄgare Frank Ove Lüs	2024-11-30	Rämsunda Svettstom, All Karl Hedén/Kärnberg	#1 Tom Mattsson #2 Lars Erik Olsson	Okänd	Drevminuter: 0 Tappminuter: 0 Längsta repris: 0	11	0	4
	2024-12-01	Hellenskog/Västberg	#1 Linus Olsson #2 Gunnar Andersson	Hare	Drevminuter: 120 Tappminuter: 8 Längsta repris: 115	52	1	
SAVVALION RICO (4)								
Reg F8666/21Fodd 2021-09-09Ras FINSK STOVAREÄgare TURKUNEN TEUVO	2024-11-30	Mälby Skog/Hylberg	#1 Andreas Kibeth #2 Linus Sandqvist		Drevminuter: 0 Tappminuter: 0 Längsta repris: 0	9	0	5
	2024-12-01	N5 Skoglund/Digberg	#1 Ingemar Hindriks #2 Ingemar Persson	Hare	Drevminuter: 120 Tappminuter: 0 Längsta repris: 120	61	1	
HÖULETTOMAN TUHO (2)								
Reg F2843/18Fodd 2019-04-05Ras FINSK STOVAREÄgare AHOLA EERO	2024-11-30	Hellenskog/Västberg	#1 Gunnar Andersson #2 Linus Olsson	Hare	Drevminuter: 57 Tappminuter: 105 Längsta repris: 45	52	2	6
	2024-12-01	Bergväs Sjöan/Hillberg	#1 Rolf Johansson #2 Bo Persson	Hare	Drevminuter: 19 Tappminuter: 0 Längsta repris: 19	16	0	
KASPLAMMEN BOSSE (3)								
Reg F4903/18Fodd 1990-01-01Ras FINSK STOVAREÄgare Savolainen Pami, Eetu, Riku	2024-11-30	Öns Besparingskog/Svartberg	#1 Fredrik Mattsson #2 Lars Inge Persson	Hare	Drevminuter: 85 Tappminuter: 39 Längsta repris: 55	55	2	7
	2024-12-01	Fiskaheden/Lake	#1 Pär Angen #2 Anders Bihar		Drevminuter: 0 Tappminuter: 0 Längsta repris: 0	9	0	
MARILAN LOTTO (1)								
Reg F11766/18Fodd 2019-01-26Ras FINSK STOVAREÄgare LINDQVIST KAI, PIRHONEN RITVA	2024-11-30	Lins Besparingskog/Outgallp	#1 Martin Sarnstahl #2 Jan Johansson	Okänd	Drevminuter: 0 Tappminuter: 0 Längsta repris: 0	11	0	8
	2024-12-01	Sveaskog/Odoboda	#1 Roland Andersson #2 Patrik Lagerberg	Hare	Drevminuter: 108 Tappminuter: 131 Längsta repris: 60	51	2	
GRÄNREBETS HERR (12)								
Titel SE JCH, SE UCH, RRReg SE3486/2017Fodd 2017-05-05Ras FINSK STOVAREÄgare Sven-eric Larsson	2024-11-30	Sörén/Värborg	#1 Patrik Hedlund #2 HENRIK MARTS	Hare	Drevminuter: 57 Tappminuter: 60 Längsta repris: 35	49	3	9
	2024-12-01	Lins Besparingskog/Outgallp	#1 Jan Johansson #2 Martin Sarnstahl	Hare	Drevminuter: 10 Tappminuter: 50 Längsta repris: 10	18	0	
VÖREDALENS NESTOR (8)								
Titel J Reg NO4964/19Fodd 2019-06-30Ras HAMILTONSTOVAREÄgare TROND HELDE NYSETER	2024-11-30	Billerud/Andersboda	#1 Sune Falk #2 Ragnar Lek	Hare	Drevminuter: 10 Tappminuter: 0 Längsta repris: 10	19	0	10
	2024-12-01	Rämsunda Svettstom, All Karl Hedén/Kärnberg	#1 Lars Erik Olsson #2 Tom Mattsson	Hare	Drevminuter: 25 Tappminuter: 44 Längsta repris: 25	22	0	
GÖLDREVS CHIRRA (9)								
Titel J RR, SE JCHReg SE21963/2017Fodd 2017-02-28Ras HAMILTONSTOVAREÄgare Johan Kär	2024-11-30	Fiskaheden/Lake	#1 Anders Bihar #2 Pär Angen	Hare	Drevminuter: 0 Tappminuter: 0 Längsta repris: 0	18	0	11
	2024-12-01	Avilåns Besparingskog/Östman	#1 Erik Modin #2 Carl Westerling		Drevminuter: 0 Tappminuter: 0 Längsta repris: 0	8	0	
GÄVLAUS BELLA (5)								
Titel NO UCH, NO JCH, SE UCH, SE JCHReg NO4935/18Fodd 2019-03-18Ras DUNKERSTOVAREÄgare Hans Christian Pedersen	2024-11-30	Avilåns Besparingskog/Östman	#1 Dan Westerling #2 Erik Modin	Okänd	Drevminuter: 0 Tappminuter: 0 Längsta repris: 0	11	0	12
	2024-12-01	Mälby Skog/Hylberg	#1 Linus Sandqvist #2 Andreas Kibeth	Okänd	Drevminuter: 0 Tappminuter: 0 Längsta repris: 0	49	0	

teksti ja kuva: Maria Pölönen

Idän valinnasta Ringon johdolla Kettukilpaan



Idän lohkoista Kettukilpaan tiensä selvittänyt kolmikko - oikealta Kettupuskan Ringo, Sydänmaalammen Lola sekä Pulasteen Pietu.

Idän lohkoissa Kettukilpaan pääsystä kilpailtiin tänä vuonna Siilinjärven Punttisilimässä Pohjois-Savon Ajokoirayhdistyksen luotsaamana. Viivalle oli lähdössä jo entuudestaan useita tuttuja nimiä, mutta mukaan tuoreutta tuomassa oli myös pari ensikertalaista lohkokatasolla. Ylituomariksi valintakokeeseen oli saapunut jo kokenut konkari Ohtamaan Heikki.

Osallistujat saapuivat koepaikalle perjantailtana ja illan kähmeessä käytiin läpi seuraavan päivän ohjelma ja koemaastot, esiteltiin osallistuvat koirakot sekä vaihdettiin kuulumiset, keittiö oli kattanut pöydän ja saunakin odotti lämpimänä halukkaita kylpijiä.

Marraskuun viimeisen päivän aamu ei valjennut kisaajille ihanteellisenä. Useamman

asteen pakkaneen ja paljas, karkea maa eivät olleet lähellekään paras yhdistelmä tärkeään päivään. Lumihiihtaleita leijaili taivaalta aamun aikana juuri sen verran, että siinä oli jo vinoilun makua. Maastovalinnat ja oppaiden asiantuntemus nousivat entistä suurempaan osaan päivän onnistumisessa. Odotettavissa oli hakujen venyvän ja kettujen löytyminen ajettavaksi asti jännitti luonnollisesti järjestäjää.

Hakuminuutteja toki kettukokeessa tarvitaan, mikäli mieli hyviä pisteitä. Ensimmäiset haut venyivätkin pääsääntöisesti kaikilla. Vihreäntalon Terminaattori tosin suoritti 12 minuutin pikahaun. Noin tunnin kohdalla kettuja alkoi olla ajossa jo useammalla koiralla, osalla yöjälkityöskentelyä kerääntyä yli 100 minuutin edestä.

Ajot olivat vaihtelevan mittaisia ja useamman koiran kohdalla ajon päättymisen syy oli kohtuuton häiriö tai luolaan painunut ajokaveri. Toisen ketun löytyminen oli sitten jo saavutus ja siinä onnistui vain, kukapa muukaan, kuin Kettupuskan Ringo. Heikki Varosen koiraa haki ensimmäisellä lisähaullaan 33 minuuttia, kun kettu oli jälleen liikkeellä. Ensimmäisen ajon tavoin tämäkin päätti painua louheen Ringoa pakoon. Ajominuutteja oli kahdesta ajosta yhteensä 56 ja vaikka hakuminuutit jo riittivät erinomaiseen, lähti Varonen koiransa kanssa vielä toiseen lisähakuun. Kettua ei enää ajettavaksi löytynyt, mutta lopputulema oli vähintäänkin hieno - työskentelyllä irtosi lohkovoitto pistein 91,68 ja passi Kettukilpaan.

Paikkansa Kettukilpaan lunastivat myös Pohjois-Karjalasta ponnistanut narttu Sydänmaalammen Lola ja Marko Hirvonen pistein 87. 170 minuutin hakutyöskentely ja 68 minuutin vilkasliikenteiselle tielle päät-

tynyt ajo toivat Lolalle toisen palkintopallin ennen kolmanneksi yltänyttä Pohjois-Savon omaa koiraa Riikka Huttusen omistamaa Pulasteen Pietua ja koiran ohjaimissa toiminutta Jussi Kanasta. Pietun ensimmäinen jäljitys oli pitkä. 199 minuuttinen haku johti kuin johtikin tulokseen ja kettu maltoi juosta koiran edessä 56 minuuttia, kunnes maanalainen turvapaikka kutsui. Lisähakua vielä 41 minuutin verran tuohon päälle ja loppupisteiksi 83,68.

Tulostasosta muotoutui vallitsevat olosuhteet huomioiden ainakin kohtuullinen ja kaikki pääsivät maastoista onnettomuuksilta takaisin. Karkea keli oli tosin hieman herkistellyt joidenkin koirien varpaista.

Yhdeksälle koiralle löytyi kettu ajoon ja tyhjäksi jääneissä maastoissakin jaksettiin työskennellä sitkeästi loppuun asti. Kettu-Pekon Tane suoritti myös riistanhoitotöitä poistamalla pari supia muonavahvuudesta. Tuomarit pääsivät myös tekemään ajettavista ketuista näköhavaintoja ja tapahtumista riittä jätettävää aina somekansalle asti. Koetta ja koirien edesottamuksia pystyi seuraamaan myös kotisohvalta Trackerissa.

Loppupuheenvuorossaan ylituomari Ohtamaa totesi olosuhteiden olleen erittäin haastavat. Koirat saivat ansaitsemiaan kehuja sitkeistä työskentelyistään ja suorituksistaan.

Osansa saivat myös kokeessa vallinnut hyvä kilpailuhenki ja hyvin työnsä tehneet tuomarit. Luonnollisesti kiitokset menivät ja menevät myös koko pienelle, mutta tehtävässään onnistuneelle kilpailutoimikunnalle sekä keittiöön.

*Idän valintaa tukemassa:
Royal Canin.*

teksti: Jarkko Ylesmäki, kuvat: Tuomas Hietala

KEAJ Pohjan lohko Kannus 30.11.2024



Kolmen kärki.

Ensiaskleet pohjan lohkon valmisteluissa otettiin heinäkuun lopulla Halsualla Seppo ja Pirkko Korpelan luona. Vaikka ”kesälo-makausi” oli parhaimmillaan, mielessä siinti jo syksyn kokeet ja kettulohkon järjestäminen.

Keskuspaikkana tuttu, Koskenmaan koulu Kannuksessa. Paikalla myös Julius Puskala, Jarkko Hietala, Tuomas Hietala ja allekirjoittanut. Saimme mukaan uusia innokkaita tekijöitä. Näin koetoimikunta oli perustettu ja syksyn aikana maastoja testattaisiin.

Pohjan lohossa etäisyydet tahtovat kasvaa, siis useimmat saapuivat jo perjantai-iltana, kuten ”ennen vanhaan” Suomussalmella 2023.

H-hetken lähestyessä sää temppuili, ts. lunta tuli ensin ja perään suojaa ja pakkasta, mutta onneksi suojasi lisää ja lumet sulivat niin, että varsinaista leikkaavaa keliä ei ollut, mutta semmoinen kunnon karppa. Erityiskiitokset maastoista metsästyseuroille sekä tuomareille ja talkooväelle. Porukalla saatiin

Koskenmaa kuntoon vieraille. Ilahduttavaa oli myös uusien tuomariharjoittelijoiden osallistuminen.

Kannuksessa Pohjan lohko aloitettiin perjantai-iltana lyhyillä esittelyillä ja perään saatiin varsinainen ylituomarin puhutelu Saartoalan Tapanin toimesta. Kertaus on opintojen äiti, sanoo sananlaskukin.

Maastot ja niissä olevat oppaat ja tuomarit esitteli Seppo Korpela. Kokeeseen oli ilmoitettu 8 suomenajokoiraa, jotka arvottiin maastoihin. Harmittavasti emme saaneet täyttä määrää. Toivotaan, että saamme suunnanmuutoksen parempaan tuleville vuosille. Virallisen osuuden jälkeen oli maittäva ilta-pala ja kevyttä saunomista.

Lauantaiaamu valkeni selkeässä pakkassäässä ja koirakot lähtivät maastoihin. Ulkopuolisille oli järjestetty live-seurantamahdollisuus ja hienostihan tuo toimi.

Etukäteen ennustimme vähintään puolen, ellei enemmänkin, saavan ketunajon. Ja ylituomariryhmäkin pääsi näköhollille aamun sarastaessa, joten kettuja maastoissa oli. Päivän edetessä alkoi näyttää yhä enemmän siltä, että kettuaivot olisivat tiukassa.

Ryhmä toisensa jälkeen palasi ilman ketunajoa. Vain Villiketun Saaga työsti komean keajl-tuloksen muiden jäädessä hakupisteille. Pyyntimiehen Halilla oli louheen päättynyt haku. Muilla koirilla jäljet olivat

liian pitkät tai ”kuuma” jälki tyrehtyi jäniskevennykseen.

Mutta niin vain kolme parasta saatiin seulottua ja Kettukilpaan jatkavat Villiketun Saaga, Mikael Palosaari, Lappi, Pyyntimiehen Hali, Jukka ja Teemu Leskelä, Lappi ja Pulasteen Inka, Teuvo Piilinen, Pohjois-Pohjanmaa.

Koetta tukemassa Kyläkauppa Ruuska sekä Lafayette.

Kyläkauppa Ruuskan www.lemmikkiruuska.fi puolesta koiranruokasäkit. Lafayetelta voittajalle tutka.

Arpaonni osui Seppo Korpelaan allekirjoittaneen ojentaessa Lafayetten otsalamppua.

Kokeessa jaettiin myös erikoispalkinto nuorille koiranohjaajille. Teemu Leskelä ja Mosse Similä Tapanin vierellä. Näistä pojista toivottavasti kuullaan vielä!



Nuoret ohjaajat.

teksti ja kuvat: Olli Pirkkanen

Kettukilvan lännen valintakoe



Lännen valinnan päätähdet Vihreäntalon Minttu (vas.), voittaja Kettu-Pekon Patu ja Neiti FI27414/21.

Etelä-Pohjanmaan, Pirkanmaan, Satakunnan ja Vaasan seutujen piirinmestaruuksissa parhaiten suorittaneet koiraryhmät saapuivat lännen Kettukilvan lohkon valintaan 30.11.2024 Kokemäelle Satakuntaan. Maastoja oli järjestäjän toimesta mietitty tarkkaan ja vallitsevan susitilanteen takia osa oli suhteellisen kaukana Meri-Karviassa ja Kankaanpäässä asti.

Jälleen on nostettava hattua oppaille siitä, että valtaosalle koirista löytyi ”hakukokeeseen” kettuja jäljitettäväksi ja myös ajetta-

vaksi. Lopussa kiitos seisoi myös sen osalta, että kaikki pääsivät kotiin ehjin nahoin. Pitkäjärven vapaa-ajankeskus tarjosi hyvät

puitteet kisan järjestämiselle. Majoitus pihapiirissä sitä tarvitseville ja avarat tilat ruokailulle sekä kokeen läpiviemiselle.

Luottoylituomarina Toivolan Martti, jolta totuttuun tapaan saatiin aamulla selkeät muistutukset muutamasta kettukokeen pääpointista kuten jäljitysmatkojen ja aikojen vaatimuksista, jos kiitettäviä arvosanoja aiottiin paperiin saada.

Varmasti haastavampaa tuomareille kettukokeessa aina nämä paljaan maan kokeet. Kuitenkin oletus oli, että Kettukilpakin lounaassa tullaan vetämään sulan maan kokeena, niin ihan hyvä että lohkossakin koiria näin punnittiin.

On ne pelikoiria, jotka täältä Länsi-Suomen sorkkamäärien joukosta etsii nimenomaan ne ketut. Vaikka ei sorkka varsinaisesti kiin-



nostaisikaan, niin kaikkien niiden hajukenttien läpi, kun se kettu pitää saada ylös, niin on siinä tekemistä.

Allekirjoittaneella pienen rusakkokeynnyksen jälkeen saatiin tieto peuranruokin-tapaikasta, josta oli aamuinen kettuhavainto. Ei muuta kuin ilman huolen häivää siitä koira uuteen hakuun ja hyvän, pitkän jäljityksen jälkeen saatiinkin kettua ajolle. Kiitos taas vain osaaville oppaille, jotka vaikka ”taikovat” sen potentiaalisen ketun jäljen jostain ja koira saa mahdollisuuden.

Varmasti ei kovin suuri yllätys ollut myöskään kuka näistä pelikoirista parhaiten onnistui. Matti Laurilan Kettu-Pekon Patu 93 pisteellään piikkipaikalla ja hyvänä kakko-sena Vihreäntalon Minttu (88,90 p), hihnan päässä Pekka Saarenmäki. Kolmas Kettukilpaan etenijä oli Marko Lehdon omistama Neiti (79 p). Ilo, Korvenrevon Ruuti ja Stella jäivät niukasti varakoiriksi ykköstuloksilla. Sillanpielen Marttaakaan ei voi yrityksen puutteesta moittia, kun hakuajat käytettiin neljällä eri haulla tulokseksikaastikin, mutta kettu ei vain pysynyt pinnalla.

Kaikkiaan yhdeksälle koiralle oli kettua, jos ei kahta, tarjolla ajettavaksi asti. Myös ylituomarin kopissa paperit saatiin palautettua ripeään ja oikeudenmukaiseen tyyliin. Taidettiin jo viiden pintaan illalla olla valmiina kotimatalle.

Päivä piti sisällään jälleen kerran tapahtumia riittävästi ja hyviä keskusteluja kennelhenkisen harrasteen parissa.

Toivottavasti meissä kaikissa riittää paukkuja taas ensi syksynä jatkaa pään hakkaamista seinään!

teksti: Timo Kilpeläinen
kuvat: Ilpo Mikkola

Kettukilpa 2024



Vuoden 2024 Kettukuningas Kettupuskan Ringo ja omistaja Heikki Varonen Jämsästä. Muut oikealta vasemmalle: Ottelun ylituomari Heikki Uusihonko, varaylituomari Jari Vaarila ja ottelutoimikunnan pj. Rauno Elo.

Joulukuun neljännentoista päivän aamu-na lopettelivat Kettukilpa 2024:n ylituomari Heikki Uusihonko, varaylituomari Jari Vaarila ja heidän kuljettajakseen lupautunut tämän tekstin kirjoittaja aamukahviaan

Kaidanojan kartanon ruokasalissa Pöytyällä. Pöydällä heidän edessään oli tablettitietokone, jonka näytöltä seurattiin koirien irtilaskuja maastoissa. Kun koirien symbolit alkoivat sovelluksessa yksi toisensa jälkeen

sykkimään äänenannon merkiksi, päätti ylituomariryhmäkin jalkautua maastoihin.

Lounais-Suomen Ajokoirayhdistyksen Kettukilpa 2024 -toimikunta oli pitänyt viimeisen kokouksensa alkuvuodesta. Kaikki oli ollut valmista. Maastot oli valittu, tuomarit ja oppaat selvillä ja otteluun osallistuvat koiratkin toimikunnalle ilmoitettu. Tulevan viikonlopun säästä oli vielä keskusteltu, mutta todettu, etteivät toimikunnan valtuudet riittäneet siitä päättämiseen. Torstaina oli arvottu koirat maastoihin ja eilen illalla ottelu oli avattu juhlallisilla menoin. Mitään ei ollut enää tehtävissä, kaikki menköön tästä alkaen omalla painollaan.

Lauantai

Aamuyöstä oli sadellut lunta. Kettukilvan some-vastaavat olivat pyytäneet maastoista keliraportteja. Niistä kävi ilmi, että läntisimmissä maastoissa Uudenkaupungin tietämillä maa oli edelleen musta, kun taas idässä uutta lunta oli viitisen senttiä. Epätasat arvoiset olosuhteet maastoissa ovat aina huono juttu, mutta asiaan ei voitu vaikuttaa.

Loimaan kaakkoispuolella ylituomariryhmä pysäytti autonsa peltotielle Ilon kettuajon lähestyessä. Edelleen lähestyvä ajo kuului jo autosta nousseen ryhmän korviin, mutta kääntyi kolmen sadan metrin päässä päättyäkseen pellon keskellä olevalle ladolle.



Varsinais-Suomen syystalven ainoa lumikelikeli sattui Kettukilvan viikonlopuksi. Maastossa kävivät koirien edesottamuksia seuraamassa toimikunnan jäsenten seurassa vuoden 2025 Kettukilvan järjestäjiä edustaneet Tatu Partti ja Vesa Turunen (keskellä).

Koira pyörähti pari kertaa ladon ympäri ja lähti palailemaan takaisin ajojälkeensä. Asia oli selvä – alle sukelsi!

Kahvittelupaikaksi sovitulle laavulle kurvasi sininen pikkubussi, josta kömpi ulos hälisevä joukko. Joukossa näytti olevan SAJ:n puheenjohtaja Leppänen, suursavolaisia kettukoiramiehiä ja käynnissä olevan kettukilvan toimikuntalaisia.

He kehuivat toistensa päälle puhuen kuulleen mainiota ajoa Karinaisten maastossa, jossa Kettupuskan Ringo oli pyörittänyt ajettavaansa uskomattoman pienellä alueella metsäalueen reunamilla. Vai olisikohan ollut mieluummin niin, että ajettava pyöritti Ringoa?

Karinaisten maaston laidalla oli aamulla ollut muutaman suden lauma. Sudet olivat tappaneet valkohäntäpeuran, jonka raato oli edelleen niin lämmin. Ehdottoman tuore tapaus siis, mutta hyväksi tiedetystä maastosta ei ollut haluttu siirtyä muualle. Tilaa oli, joten tappopaikasta syrjemmälle siirtyminen riittäköön. Ratkaisu osoittautui oikeaksi, sillä Ringo otti siellä ketun eteensä vain kahden minuutin haun jälkeen ja ajoi sitä täyden kaksituntisen. Lisähakujakaan eivät itsensä kylläisiksi syöneet sudet häirinneet ja Ringo kiilasi itsensä lauantaina ottelun kärkipaikalle.

Sanna Koskinen kutoi sukkaa. Puhelin piippaili ja Sanna joutui tämän tästä nousemaan toimistohuoneen nurkassa olevasta laiskanlennastaan minuuttiseurantataulukkoa päivittämään. ”Saaga, haku 1 min.”, ”Basso, ajo 120 min”. Sanna ehti hädin tuskin saada puikot uudelleen käsiinsä, kun puhelin taas piippasi. Hyvä niin - siitä se vain kertoi, että tapahtumia maastoissa riitti.

Parin asteen pakkasen muuttui iltapäivän puolella tihkusateiseksi plussakeliksi. Lumet hupenivat, mutta ainakin idässä sitä oli niin reilusti, ettei kaikki ehtisi millään sulaa ennen seuraavaksi päiväksi luvattua pakkasta. Toivottavasti sade muuttuisi lumeksi, jolloin karppakeliltä saatettaisiin välttyä.

Paluumatkalla keskuspaikalle ylituomareiden autossa seurattiin huolestuneena Sydänmaalammen Lolan seikkailua Koskeljärven jäällä. Lola oli jäljittänyt kettua järven rantakaislikkoa seuraillen, mutta yhtäkkiä kettu oli päättänyt oikaista puolikilometrisen salmen yli Isoluodon saareen. Vaikka järvi on matala ja jäätyy helposti, ei jää silti voinut olla kovin paksua. Mitä ryhmä tekee, jos kettu on saareissa luolassa ja Lola jää sitä vahtimaan luolan suuaukolle?

Ylituomari otti yhteyttä Lolan ryhmään ja kielsi ryhmää lähtemästä jäälle ilman apuvälineitä. Ryhmä vakuutti löytäneensä tarvittavat välineet, joilla saareen päästäisiin turvallisesti kapeampien salmien kautta. Lola saatiinkin pois saaresta ja ylituomariryhmän autossa päästiin henkäisemään helpotuksesta.

Ryhmien palattua Kaidanojalle kävi vähitellen selväksi, että tulostasosta muodostuisi mainio. Käsitys varmistui, kun ylituomari julkaisi iltajuhlallisuuksien yhteydessä päivän tulokset. Kuusi koiraa oli ansainnut KEAJ1-tuloksen ja seitsemännelläkin oli plakkarissa kakkonen huomista lopputulosten laskemista odottamassa. Kärjessä oli Heikki Varosen Kettupuskan Ringo, mutta niskaan hengittämässä oli monta kilpakumppania. Vasta huomenna illalla nähtäisiin, minkä koiran selkään voittajan viittaa soviteltaisiin.

Sunnuntai

Yöllä satelikin toiveen mukaisesti hiukan lunta, mutta kun Kaidanojalla heräiltiin, oli lämpötila pudonnut pakkasen puolelle. Repaleisia pilvenhattaroita purjehti reippaan tuulen kuljettamana täytenä mollottavan kuun ohitse. Tällä menolla saattaisi joissakin maastoissa mennä kymmenenkin pakkasasteen raja rikki, joten hyisessä viimassa joutuisivat tuomarit puhallalla sormiaan lämpimiksi maastokorteille tapahtumia kirjatessaan.

Kokeessa oli käytössä live seuranta, johon olivat liittyneet paitsi koirat omistajineen, myös tuomarit ja maasto-oppaat. Uteliaat pääsivätkin näkemään, miten oppaat olivat tänäänkin aloittaneet työnsä jo aamuyöllä ja ajelivat maastojen metsäautoteitä ketun jälkiä havainnoiden. Seitsemän jälkeen seuraajat näkivät, miten Kaidanojalta lähti ryhmiä maastoihin. Kuka itään ja kuka länteen.

Sunnuntain ylituomarikierros päätettiin pitää lyhyenä ja palata ajoissa keskuspaikalle ensimmäisten saapujien kortteja vastaanottamaan. Jälkien tarkastaminen oli paljastanut susien olleen kuutamoyönä ahkerasti liikkeellä ja vielä jälkien tarkastamisen jälkeenkin oli joihinkin maastoihin ilmestynyt susia.

Ylituomarin autossa jouduttiinkin jakelemaan ahkerasti ohjeita varamaastoihin siirtymisistä. Myös varamaastoissa oli aamuyöllä autoiltu jälkiä etsien, joten yhdenkään koiran menestymismahdollisuuksia eivät siirtymiset huonontaneet, sen osoittivat illalla julkaistut päivän tulokset. Onneksi varamaastoja oli reilusti, yksi varamaasto kahden varsinaista maastoa kohti.

Lähellä Leinmäen maastoa oli repolainen pellolla myyrästävä ja tabletilla näim-

me Basson selvittelevän maastossa jälkiä. Irtilaskupaikan suuntaan oli pikkutiellä kahden ketun rinnakkaiset jäljet, jotka Basso oli jo huomannut. Eri kettuja kuin näkemämme, se oli helppo jälkien suunnasta päätellä. Basson haku päättyi kuitenkin pellon reunametsikössä olevalle reiälle. Koira oli yrittänyt itsekin tunkeutua koloon, mutta eihän ajokoiria semmoiseen mahdu ja maakin oli jäässä!

Lapin maastossa oli töissä Neiti, sirorakenteinen neitokainen. Koiralla oli ollut ajossa ensin kaksi kettua, mutta toinen oli jäänyt jonnekin matkan varrelle ja Neiti oli jatkanut ajoa yhden ketun taktiikalla. Kello lähenei puolta päivää, joten ylituomariryhmä päätti palailla keskuspaikalle.

Saako Varsinais-Suomessa järjestää arvokokeita?

Kun Kilpa järjestettiin kaksi vuotta sitten Lounais-Suomessa, moitittiin sosiaalisessa mediassa jänisten vähyyttä ja esitettiin, ettei arvo-ottelua saisi enää järjestää Varsinais-Suomessa huonon jäniskannan vuoksi.

Nyt ei valitettu kettujen vähyyttä, mutta moitittiin sitä, että Kettukilpa järjestettiin lounaisella susialueella.

Tämän kirjoittaja kyseli kokeen ylituomari Heikki Uusihongon, SAJ:n puheenjohtaja Jouni Leppäsen ja arvokoekonkari Seppo Korpelan mielipidettä asiaan. He kaikki pitivät arvokkaana asiana sitä, että järjestelyvastuu kiertää lohkoilla ja piireissä. Eri puolilla maata pidettävät ottelut avaavat silmiä näkemään, että olosuhteet vaihtelevat ja että ajokoirilla harrastetaan erilaisissa ympäristöissä.

Leppänen esitti näkemyksensä, että ilman paikallistasoilla tehtävää työtä ei olisi toimi-



Vuoden 2024 Kettukilvan ottelutoimikunta vasemmalta oikealle: Viljo Jokela, Kari Berg, Hemmo Kivelä, Rauno Elo, Esa Ojanen, Rauno Ruokonen, Jarkko Mäki, Timo Kilpeläinen, Marko Levonen, Juho Mäki. Eturivissä vasemmalta: Johanna Vikström, Sandra-Maria Lindholm ja Sanna Koskinen. Kuvasta puuttuu jahtivouti Martti Toivola.

vaa rotujärjestöä. Jos joltakin piiriltä evätäisiin arvokokeet, tarkoittaisi se paikallisyhdistyksen hiljenemistä ylemmältä taholta tulevalle määräyksellä.

Yhteinen tekeminen hitsaa nimittäin paikallisista toimijoista ryhmän, jolla on halu vastedeskin puuhata yhdessä ajokoiraharrastukseen liittyviä asioita.

Paikallisyhdistyksillä on haastateltavien mukaan oltava toki oikeus kieltäytyä arvo-otteluiden järjestämisestä, mikäli ne katsovat tehtävän mahdottomaksi. Mutta samalla paikalliseen asiantuntemukseen on voitava luottaa. Vain paikallistasolla on tietämys

siitä, miten ottelut voidaan järjestää onnistuneesti olosuhteissa, jotka kaukaa katsoen saattavat vaikuttaa ylivoimaisilta.

Ottelutoimikuntaa oli etukäteen pohdituttanut susien lisäksi alueen tiheä pikkusorkkakanta. Kilvassa osa koirista oli selvästi hämäännöksissä sorkkien paljoudesta, vaikka sulkemisia ei tapahtunutkaan yhtä enempää.

Kettukoirien väitetään olevan jäniskoiria herkemmin lähtemässä sorkkien perään, mutta tämä koe ei tukenut käsitystä. Sorkkasulkemisia toki tapahtui, mutta ei mitenkään merkittävää määrää. Jos pikkusorkat ovat koiralle uusia tuttavuuksia, ei ole ko-

vinkaan suuri ihme, että se erehtyy niitä ajamaan. Kettukoesäännöt ovat lisäksi jäniskoesääntöjä ankarammat sorkka-ajojen suhteen. Jäniskokeissa sulkeminen edellyttää vähintään puoli tuntia kestänyttä sorkka-ajoa, kun kettukokeissa sulkeminen voi olla seurausta useasta lyhyemmästä sorkkapöläytyksestä.

Ringo korjasi potin

Kettukilpa 2024:n voitti lopulta jämsäläisen Heikki Varosen seitsemänvuotias uros Kettupuskan Ringo. Ilmaiseksi ei voitto tullut, sillä kilpakumppanit päihittääkseen koiran oli ajettava molempina päivänä kovan luokan ykkönen. Myös Teuvo Piilisen Pulasteen Inka sekä Jussi ja Lasse Mäenpään Ilo onnistuivat kumpanakin päivänä ensimmäisen

palkinnon edestä, mutta jäivät yhteispisteissä Ringon taakse.

Vaikka kaikki koirat eivät onnistuneetkaan, ei yksikään koiran omistaja väittänyt arvonnassa saamaansa maastoa ketuista tyhjäksi. Varsinais-Suomen kettukanta on vahva, mutta silti ne eivät aina löydy ajoon ja jos löytyvätkin, eivät ne aina suostu lähtemään juoksemaan, vaan sukeltavat heti häiriön havaittuaan maan alle. Näin se on aina ollut ja näin tulee aina myös olemaan.

Ottelutoimikunta kiittää kaikkia kokeeseen jossain roolissa osallistuneita mukavan tapahtuman luomisesta ja toivottaa suursavoalaisille onnistunutta työtä Kettukilpa 2025:n eteen!

Ottelutoimikunta

Puheenjohtaja: Rauno Elo.
Varapuheenjohtaja: Jarkko Mäki.
Sihteeri: Esa Ojanen.

Jahtivoudit:

Martti Toivola ja Timo Kilpeläinen.

Somevastaavat:

Sandra-Maria Lindholm ja
Johanna Vikström.

Muut jäsenet:

Hemmo Kivelä, Kari Berg, Rauno
Ruokonen, Sanna Koskinen, Viljo
Jokela, Juho Mäki ja Marko Levonen.

Ottelua sponsoroivat

Anar, IAMS, Lafayette, Lounais-Suomen Kennelkerho, Metsästäjäliiton Varsinais-Suomen piiri, Pöytyän kunta, Rautanet, Salon Seudun Kennelkerho, Suomen Ajokoirajärjestö, Summit Media, Suomen Kennelliitto, Tutkakauppa Häijää ja Varsinais-Suomen Kennelpiiri ry.

Lauantain ja sunnuntain yhteispisteet

1. Kettupuskan Ringo	92,00 & 83,75	Yht. 175,75
2. Pulasteen Inka	85,46 & 78,50	Yht. 163,96
3. Ilo	77,00 & 76,00	Yht. 153,00
4. Villiketun Saaga	64,25 & 78,00	Yht. 142, 25
5. Neiti	77,75 & 48,75	Yht. 126,50
6. Yöpyytäjän Veikko	27,00 & 97,00	Yht. 124,00
7. Pelimannin Basso	89,00 & 28,00	Yht. 117,00
8. Kettu-Pekon Patu	82,00 & 25,00	Yht. 107,00
9. Sydänmaalammen Lola	26,00 & 80,75	Yht. 106,75
10. Ruunajoen Mäyränen	19,00 & Suljettu	Yht. 19,00
11. Pyyntimiehen Hali	18,00 & Luopui	Yht. 18,00
12. Pulasteen Pietu	Suljettu & Suljettu	



FI33048/18 Pulasteen Inka. Omistaja Teuvo Piilinen, Haapavesi (POHJA).



FI27198/16 FI KVA-KEAJ Pyyntimiehen Hali. Omistaja Jukka Leskelä, Inari (POHJA).



FI20060/20 FI KVA-KEAJ Villiketan Saaga. Omistaja Mikael Palosaari, Rovaniemi (POHJA).



FI54592/19 Ilo. Omistajat Jussi ja Lasse Mäenpää, Sastamala (LÄNSI).



FI10324/18 FI KVA-KEAJ Kettupuskan Ringo. Omistaja Heikki Varonen, Jämsä (ITÄ).



FI33050/18 FI KVA-KEAJ Pulasteen Pietu. Omistaja Riikka Huttunen, Lapinlahti (ITÄ).



FI47789/16 C.I.T, FI KVA-KEAJ Kettu-Pekon Patu. Omistaja Matti Laurila, Ylöjärvi (LÄNSI).



FI27414/21 Neiti. Omistaja Marko Lehto, Vimpeli (LÄNSI).



FI22441/17 FI KVA-KEAJ Sydänmaalammen Lola. Omistaja Marko Hirvonen, Oulokumpu (ITÄ).



FI37521/20 Ruunajoen Mäyränen. Omistaja Max Sandberg, Forssa (ETE-LÄ).



FI34348/19 FI KVA-KEAJ Pelimannin Basso. Omistajat Aapo Jussila, Vantaa ja Juho Jussila, Sipoo (ETELÄ).



FI30616/19 FI KVA-KEAJ Yöpyytäjän Veikko. Omistajat Juho Jussila, Sipoo ja Aapo Jussila, Vantaa (ETELÄ).

teksti ja kuvat: Henna Suhonen

Amerikankettukoirien rodunmestaruus 2024

Vuoden 2024 Amerikankettukoirien rodunmestaruus SM-ketunajokokeet järjestettiin Etelä-Savossa Pieksämäellä, kokeen keskuspaikkana toimi upeissa maisemissa sijaitseva Partaharjukeskus.

Kokeeseen valittiin valintasäännön perusteella mukaan kymmenen koiraa, mukaan lukien edellisen vuoden rodunmestari. Kiisaan oli toistakymmentä tulijaa, tilanne eli

osallistujien osalta viimeisille päville saakka, koska ketunajokokeissa kävi uusia koiria aivan loppumetreillä ennen ilmoajan loppua.

Tapahtuma alkoi perjantaina 29.11.2024 yhdistyksen vuosikokouksella.

Palkitut koirat:

Vuoden Amerikankettukoira:

Kätysmäen Hilma om. Henna Suhonen.



RM-24 1: Rodunmestari 2024 Kettukairan Lenita Om. Pasi Kultti, Lapua.



RM-24 2: RM-24 Kettukairan Lenita, 2. Luna 3. Halabalan Miami.

Kauden aikana valioituneet:

K-KVA:

FI MVA FI KVA-KEAJ Jääräpää Gould,
om Jarmo Kangas.

FI KVA-KEAJ Winchester,
om Roope Männistö.

FI KVA-KEAJ Karhurämäkön Remu,
om Mikko Huotari.

MVA sekä JMVA:
FI JMVA Kettumiehen Pinecone,
om Laura Pannimaa.

FI MVA FI KVA-KEAJ Jääräpää Gould,
om Jarmo Kangas.

FI JMVA Lainerinteen Gina,
om Sanna ja Sakari Suomela.

FI MVA Foxmehard Simon,
om Jouni Rantakallio.

FI JMVA JV-24 V-24 HeJW-24 HeW-24
Villikujan HS Sutki,
om Henna Suhonen & Harri Korhonen.

FI MVA Kettukairan Luka,
om Janne Siivonen.

FI JMVA Iinez, om Tuomas Kamila.

FI MVA Pikku-Myrkyn Bonehead, om Noora Repo.

Hallitukseen tuli muutoksia, Markku Savikujan tilalle valittiin Henna Suhonen. Markku jatkaa meidän it-avustajana. Hallituksen järjestäytymiskokouksessa varapuheenjohtajaksi valittiin Juha-Petteri Juotasniemi, sihteeriksi Eija Venäläinen ja nettisivujen ylläpitäjäksi Henna Suhonen.

Kokouksen jälkeen yhdistyksen puheenjohtaja Pasi Kultti avasi kokeen tervetulojuhella. Pieksämäen Riistanhoitoyhdistyksen toiminnanohjaaja Ilkka Kinnunen toivotti myös kisaväen tervetulleeksi Pieksämäelle, sekä Koiramme-lehden kirjoittaja Heidi Lahtinen piti myös itsestään lyhyen esittelyn sekä kertoi seuraavansa kilpailua sivusta kokeen ajan, juttu julkaistaan tammikuun Koiramme-lehdessä.

Kokeen ylituomari Auvo Partti piti ylituomaripuhuttelun, jonka jälkeen suoritettiin maastoarvonta. Koemaastoihin oli hommatu asiantuntevat oppaat ja joka maastossa oli hyvä kettukanta.

Lauantaina 30.11.2024 hain valmiiksi tehdyt aamupuurot Marjan luota ja vein ne kisapaikalle. Kahvit tippumaan ja aamupalaa pöytään, jotta kisäväki sai mahansa täyteen ja jaksoi suunnata maastoihin. Itse olin oppaana omassa maastossani.

Tapahtuman pääyhteistyökumppani Tracker tarjosi LIVE-seurannan kaikille ja irtilaskuajan jälkeen alkoikin monessa maastossa näkyä ”punaista” kännykän näytössä. Ylituomari kävi muutamassa maastossa seuraamassa koirien työskentelyä yhdessä sihteerin Henna Laasosen sekä Kennelliiton kirjoittajan Heidän kanssa. Päivä oli hyvin jännittävä, koska Etelä-Savo on tunnetusti hyvin vesistöistä aluetta ja jäättilanne tähän aikaan vuodesta huono. Päivään olin varannut Kivelän Teemun vpk:sta pintapelastajaksi, jos jotain karmea sattuisi.

Päivän mittaa tutkaohjelmaa seurattessani katsoin, kun Häjy niminen koira jäljitti ketua jäällä ja sydän hyppäsi kurkkuun, kun koiran paikka jäi paikalleen jäälle. Omistaja ei vastannut puhelimeen, mutta toisen

tuomarin sain maastosta kiinni ja tietooni tuli, että Häjy oli pudonnut jäihin! Nopean toiminnan ansiosta koiran omistaja sekä tuomarit ja opas saivat onneksi pelastettua koiran jäistä ja Häjy pääsi kuivattelemaan lämpimään ja selvisi tapahtuneesta ehjin nahoin! Huh, mikä pelastus!

Iltapäivän puolella alkoi ryhmiä pikkuhiljaa saapua koepaikoille ylituomarin koppiin, ja maastokorttien tarkistus sujui joutuisasti hyvin täytettyjen maastokorttien ansiosta. Kun kaikki ryhmät oli käyty läpi, oli kiitosten ja palkintojenjaon aika.

Rodunmestari 2024:
FI36699/22 Kettukairan Lenita
Om. Pasi Kultti, Lapua.
Hurjasti onnea voittajalle!

Toiseksi tullut Luna, saavutti samalla käyttövalion arvon!

Pieksämäen rhy palkitsi lahjakortilla nopeimman ketun löydön ja se meni Halabalan Miamiille.

Ala-Kitkan kiertopalkinnon eli huono tuurisin koira oli Häjy.

Paras Haukku kiertopalkinto meni Kettukairan Lenitalle.

Suuri kiitos kaikille metsästysseuroille, jotka luovuttivat maaston kokeeseen sekä oppaille että tuomareille! Kiitos myös sihteerille kaikesta avusta!

Kiitos!
Amerikankettukoira yhdistys Ry hallituksen jäsen, Pohjois-Jäppilän Metsästysseura Ry sihteerin Henna Suhonen.

RM-24 kokeen mahdollistivat:

Tracker, Partaharjukeskus, Eränetti, HK Hunting, Suomen Eläinfysioterapeutit ry, Dreampetstore, Ysirauta Pieksämäki, Lemmikkisirkus, K-Rauta Pieksämäki, Carcom, Eräkellari, Kone Lahdenmaa Oy, Pieksämäen Ykkösapteekei, Metkokuolto, Pieksämäen Pieneläinklinikka, Lemmikki Oy, Moilas.

Rekisterinumero	Nimi	Sukupuoli	Tulos	Pisteet	Tuomari
FI36699/22	KETTUKAIRAN LENITA	narttu	KEAJ-1	96,00	PARTTI AUVO
FI59557/21	LUNA	narttu	KEAJ-1	94,00	PARTTI AUVO
ER34367/17	HALABALAN MIAMI	narttu	KEAJ-1	86,24	PARTTI AUVO
FI45225/17	KARHURÄMÄKÖN REMU	uros	KEAJ-2	70,76	PARTTI AUVO
FI35732/21	VILLIKUJAN HR FENIX	uros	KEAJ-2	63,25	PARTTI AUVO
ER47623/18	PIKKU-MYRKYN BONEHEAD	uros	KEAJ-0	43,50	PARTTI AUVO
FI32309/18	HÄJY	uros	KEAJ-0	30,00	PARTTI AUVO
ER29812/20	FOXMEHARD HAPPY	narttu	KEAJ-0	26,00	PARTTI AUVO
ER35380/18	KÄTYSMÄEN HILMA	narttu	KEAJ-0	26,00	PARTTI AUVO
FI35914/19	VORLOKSON THOR	uros	KEAJ--		PARTTI AUVO



Vorlokson Thor, omistaja Mikko Lappalainen.



Villikujan HR Fenix, omistaja Tommi Nieminen.



*Kätysmäen Hilma, omistaja Henna Su-
honen.*



Häjy, omistaja Julius Puskala.



Pikku-Myrkyn Bonehead, omistaja Noora Repo.



Luna, omistaja Sami Myntti.



Kettukairan Lenita, omistaja Pasi Kultti.



Foxmehard Happy, omistaja Ari Hiltula.



Halabalan Miami, omistaja Tomi Romar.



Karhurämäkön Remu, omistaja Mikko Huotari.

teksti ja kuvat: Meini Nevala

Ensikertalainen ajoi ykkösen Ajomestari -24 Tyyne

Eestinajokoirien rodunmestaruus AJOMESTARI-24 pidettiin Kaavilla toimintakeskus Raukussa 26.10.2024. Järjestäjinä toimivat Suomen Eestinajokoirayhdistys ry ja Koillis-Savon Kennelkerho. Ylituomarina mestaruuskokeessa toimi Raimo Hartikainen.

AM-24 kilpailuun osallistui 8 eestinajokoiraa, joista kaksi koiraa saavutti BEAJ-1, kaksi BEAJ-2 ja yksi BEAJ-3 luokkatuloksen. Leppävirtalaisen Kim Puustisen Tyyne yllätti, molemmat olivat ensikertalaisia koehom-

missa ja heti päästiin laittamaan mestaruusloimi Tyynen päälle. Onnittelemme!

AM-24 koetoimikunnan vuoden kestänyt työ kilpailun järjestelyiden valmistelussa

päättyi hienoon kisapäivään Kaavin upeissa suurien korkeuserojen koemaastoissa.

kertoi Koillis-Savon Kennelkerhon historiaa ja välitti Kennelliiton ajankohtaisia aiheita.

Koetoimikuntaa luotsasi Kari Leppänen ja maastomestareina toimivat Toivo Hartikainen ja Mirva Lukkarinen. Koetoimitsijana toimi Tatu Saastamoinen. Kiitämme yhteistyökumppaneitamme, metsästysseuroja maastoista ja maasto-oppaita, ilman teitä koe ei onnistuisi näin hienosti. Kiitos!

Tapahtuman keskuspaikka, toimintakeskus Raukku, mahdollisti huppeat tilat otteluun ja keittiönlähi sai runsailla ja maukkailla aterioillaan kaikki hyvälle mielelle.

Perinteinen viirin nosto salkoon ja kokeen avaus aloittivat tapahtuman. Koirien tarkastusten ja kuvausten jälkeen Kari Leppänen

Suomen Eestinajokoirayhdistys ry:n puheenjohtaja Heidi Korhonen toivotti väen tervetulleiksi Ajomestari-tapahtumaan, joka oli nyt järjestyksessään 15:sta. Hän oli ilahnutut siitä, että AM-kokeeseen osallistui niin konkareita kuin uusiakin, koeuraansa aloittelevia koiria. Kokeen järjestely Koillis-Savon Kennelkerhon kanssa vuoden aikana oli ollut hyvin organisoitua ja huumorilla höystettyä, kiitteli Heidi puheessaan.

Tervehdyksiä toivat Suomen Ajokoirajärjestöltä Risto Kuivalainen, Pohjois-Savon Kennelpiiriltä Erkki Savolainen ja Suomen Beaglejärjestöltä Raimo Hartikainen.



Koetoimikunnan pj Kari Leppänen, Tyynen omistaja Kim Puustinen, Tyyne ja YT Raimo Hartikainen.

Ylituomari Raimo Hartikainen piti ylituomaripuhuttelun ja koirat arvottiin maastoihin. Runsaan illallisen päätteeksi lämpeni vielä saunakin.

Lauantaiaamu valkeni, reilu aamupala pohjalle sekä metsäeväät reppuihin. Koirat matkaan ja siirtyminen koemaastoihin.

Ylituomari autossamme lähdimme ensimmäisenä Tulipuun Pietan koemaastoon, joka sijaitsee koekeskukselta n. 10 km päässä. Pietaa ohjasi Heidi Korhonen.

Ryhmätuomarina toimi Ahosenniemen Metsästysseura ry:n sihteeri Jari Palviainen, joka kertoi, ettei Pietä ollut löytänyt jänistä. Jänikset eivät vielä olleet täysin valkoisia, lämpötila oli +6 astetta ja paljas maa. Ahosenniemen koemaastossa oli suuria korkeuseroja, vesistöjä, kallioalue ja lähellä Luikonlahden kaivosalue.

Seuraavaksi ylituomari mukanaamme kaarimme Kaavi-Rasilammen Jahtimiehet ry:n Petäisenpään koemaastoon. Leppävirtalainen Kim Puustinen ja koiransa Tyyne olivat kumpikin ensimmäistä kertaa kokeessa.

Ryhmätuomarina toimi pitkään ajavien koirien kanssa toiminut Heikki Hartikainen ja palkintotuomarina Jouko Miettinen. Ensimmäinen erä oli alkanut klo 8 ja koira oli hyvin tyylipuhtaasti hakenut n. 600 m pisimmällä ja 21 min päästä lähti ajo pystyyn n. 10 min yöjäljeltä. Ajo kulki tiellä ja metsässä. Nartun haukku kuului hyvin kilometrin päästä. Lämpötila oli +8 astetta. Maasto-opaana toimi 92-vuotias aktiivinen metsästäjä Kalevi.

Tyyne ja Kim

”Tyyne on 4-vuotias narttu. Koe oli ensimmäinen molemmille, ennakkoluulottomasti ja positiivisin mielin lähdettiin, kertoo Kim.



Illanviettoa.

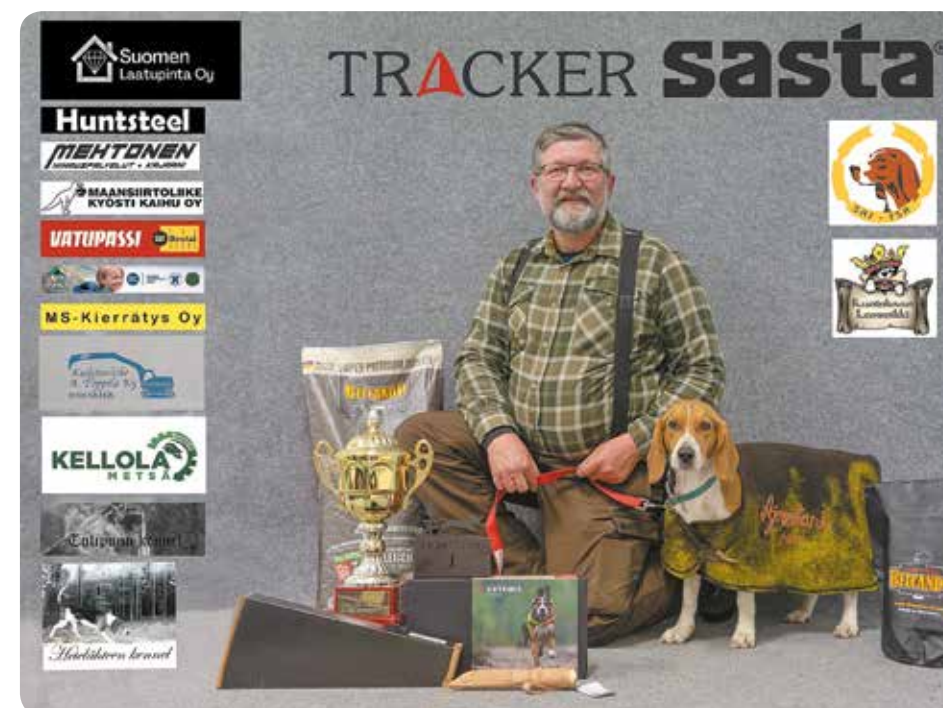
Kaverit yllyttivät lähteä kokeeseen, olivat käyneet seuraamassa Tyynen metsätyöskentelyä ja todenneet että kokeisiin kannattaa lähteä. Tyyne on lempeä ja avoin perhekoira, joka on sisällä kuten ihminenkin. Tyyne on ajanut pelkästään jänistä. Kun ei tunne ihmisiä, on haastava saada tuomareita kokeisiin, apu kuitenkin löytyi Seak:n koetoimikunnalta. Hankkisin tuomarikortin, kävisin kokeissa ja näyttelyissä, jos aikaa siihen olisi, pidän kuitenkin tärkeimpänä oman koiran kanssa käydä metsästäjänä”, Kim kertoo.

”Am-tapahtuma on ollut mieleinen ja olen saanut uusia tuttuja. Kannustaisin ihan peruskoiriakin tulemaan kokeisiin, voi yllätyä”, Kim vielä jatkaa. Onnittelemme Tyynettä ja Kim Puustista hienosta kokeesta ja Am-24 tittelistä.

Kolmannessa koemaastossa vierailimme Ajomestari -23 koiran Malekin ja Joonas



YT Tulipuun Pietan maastossa.



Kiitos yhteistyökumppaneillemme!



Osallistujat.

Puukon luona. Valitettavasti ajo oli mennyt niin kauas, ettemme saavuttaneet heitä. Koemaasto oli Vuorikonsalo, jossa ryhmätuomarina oli Markus Hartikainen.

Vuorikonsalon maastossa ihailimme vanhoja kiviaitoja, joiden historiaa ylituomari meille kertoi. Malek sijoittui lopulta toiseksi kisassa. Onnittelumme!

Yt Raimo Hartikainen

Pohjois- ja Koillis-Savon jäniskannat ovat romahtaneet aikaisempiin vuosiin nähden. Syynä nähtävästi näivetystauti.

Ilveksiäkin on paljon muttei ne näin suurta jäniskatoa saa aikaiseksi. Tosin jos suotuisia olosuhteita tulisi, jäniskanta nousisi no-

peasti. Rusakoita ei ole metsissä, pelloilla ja pihoissa niitä voi olla. Alueella ei nyt pitäisi olla susiakaan.

Metsästysseurat ovat olleet hyvin yhteistyökykyisiä kokeiden järjestämisessä, kiitos seuroille. Itse koe on mennyt hyvin ja vastaanotto ollut lämmin niin kuin aiemminkin eestinajokoiraharrastajien kanssa.

Kennelhenki oli lämmin ja kannustava. Tuomaritoiminta loistavaa ja kortit täytetty oikein ja asiallisesti. 2 koiraa joutui valitettavasti jäämään ottelusta pois ja 8 pääsi starttaamaan. Toimintakeskus Raukku on sopiva koekeskuspaikka, hyvää ruokaa ja majoitustilat ovat hyvät ja keskellä koemaita. Nähdään AM-25 ottelussa!



Malekin maastoa, YT ja kiviaidat.



Rt Heikki Hartikainen Tyynen koemaastossa.



Tyynen maastossa.

Tulokset

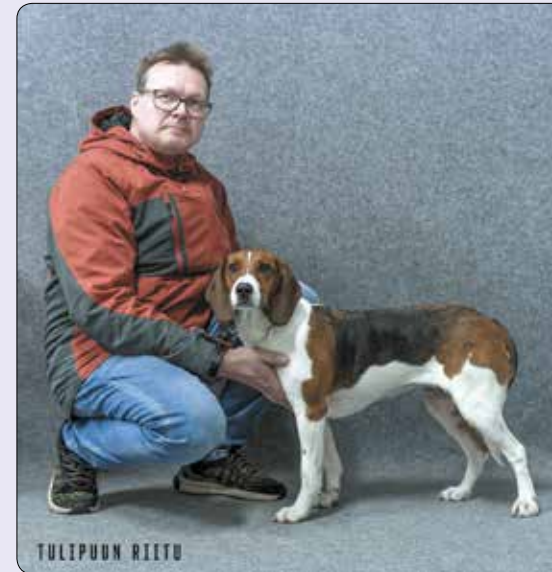
1.	FI43286/21	Tyyne	narttu	BEAJ-1	71,42	om. Kim Puustinen
2.	ER51417/20	Malek	uros	BEAJ-1	60,88	om. Joonas ja Minna Puukko
3.	ER40837/17	Tulipuun Mosku	uros	BEAJ-2	52,25	om. Markku Törrö
4.	ER51321/17	Mansikkaloukon Kismet	narttu	BEAJ-2	51,71	om. Antti Runtti
5.	FI23769/21	Tulipuun Riitu	narttu	BEAJ-3	44,50	Om. Janne ja Katja Harju
6.	FI38195/20	Hetelähteen Lysti	narttu	BEAJ-0	37,96	om. Heidi Korhonen ja Topi Piironen
7.	ER23382/19	Lempeen Hurja-Helka	narttu	BEAJ-0	30,96	om. Jukka ja Annukka Päätaalo
8.	FI23763/21	Tulipuun Pieta	narttu	BEAJ--		om. Markku Törrö



1. Tyyne om Kim Puustinen.



2. FI MVA HeJW-21 JV-21 HeW-22
Malek om. Joonas ja Minna Puukko.



5. FI MVA FI JMVA Tulipuun Riitu
om. Janne ja Katja Harju.



6. Hetelähteen Lysti om. Heidi Korhonen
ja Topi Piironen.



3. FI MVA FI KVA-BEAJ AM-20
Tulipuun Mosku om. Markku Törrö.



4. FI KVA-BEAJ Mansikkaloukon Kismet
om. Antti Runtti.



7. FI MVA Lempeen Hurja-Helka
om. Jukka ja Annukka Pääta.



8. FI MVA FI JMVA Tulipuun Pieta.
om. Markku Törrö.
Pietaa ohjasi Heidi Korhonen.

teksti: Joni Miilumäki
kuvat: Riikka Lehtosalo

Nuorten Kilpa 2024



Voittajakolmikko Verokkaan Joko (vas.), "Nuorten ajokunkku" Pikijussin Tuisku ja Metsäkestin Maire.

Nuorten kilpa 2024 järjestettiin 23.11.2024 Etelä-Pohjanmaalla, Kauhavalla. Järjestely vastuu oli Etelä-Pohjanmaan Kennelpiirillä.

Koepaikaksi oli valikoitunut Kauhavan len-tohotelli, mikä toimi paikkana erinomaisesti. Jokaisella koirakolla oli oma hotellihuone, missä saivat keskittyä yön yli seuraavan päivän kisapäivään.

Kokoontuminen oli perjantaina illalla ja ensimmäisenä koirakot majoitettiin ja sitten

Riikka Lehtosalo otti kuvat kaikista koirista ohjaajineen. Kokeen avasi Mika Elgland ja toivotti kaikki tervetulleiksi.

Seuraavaksi nostimme Nuorten kilvan viirin ja, sitten oli vuorossa ylituomari Kari Syrjälän jämäkkä puhuttelu, minkä jälkeen arvottiin koirat maastoihin. Illalla oli vielä

iltapalaa ja sen jälkeen alkoi keskittyminen tulevaan koepäivään, saunan ja jutustelun merkeissä.

Varsinainen koepäivän aamu alkoi maittavalla hotelliaamiaisella ja ilmassa oli suurta urheilujuhlan tuntua sekä selvästi pientä jännitystä. Koepäivän sää oli mukava pak-kaskeli, mutta viikolla satanut lumi mietitytti, että onko jänikset liikkuneet. Maastot olivat 60 km säteellä keskuspaikasta.

Ylituomariryhmän kierros aloitettiin Kauhavan maastosta, missä heti pääsimmekin kuulemaan Raita-koiran ajoa. Raitaa ohjasi Aava Miettinen. Maastossa ajoa seurattessamme tuli viestiä, että yhden nuoren koiranohjaajan päivä on pilalla, kun termospulloon oli kaadettu vahingossa kahvia, vaikka pullossa piti olla kaakaolle vettä. On-

neksemme Marko Ketoja pelasti tilanteen ja vei koiranohjaajalle kuumaa vettä, että kaakaot saatiin juotua. Seuraavaksi YT-ryhmä suuntasi Kouran maastoon, missä seurasimme Eräjätkän Nasun hakua. Nasua ohjasi Emmi Kempainen.

Seuraava maasto olikin Ylistarossa, missä koirana oli Verokkaan Joko ja ohjaajana Enni Partti. Enni päästi Jokon juuri toiselle erälle, kun saavuimme paikalle. Ensimmäisen erän ryhmä oli saanut olla kovan paikallisen ajokoiramiehen Mäenpään Juhan mökillä ja lämmitellä siellä. Viimeisenä kävimme seuraamassa Ukkopojan Iran toista hakua Ylistaron toisessa maastossa. Iran ohjaaja Otto Laakkonen esitteli tutkasta koiransa hakulenkkejä. Seuraavaksi siirryimme takaisin koepaikalle ja nauttimaan herkullisen keittolounaan.



Pikijussin Tuisku ja ohjaaja Elmeri Virrankari.



Hukattoman Iita ja ohjaaja Eemi Vähämäki.



Villen Korven Koskenkorva ja ohjaaja Kalle Alatalo.



Ukkopojan Ira ja ohjaaja Otto Laakkonen.



Metsäkestin Maire ja ohjaaja Jemina Torikka.



Linnuskorven Smurffiina ja ohjaaja Milla Korpinen.

Koeryhmiä alkoi saapua koepaikalle taiseeseen tahtiin ja jännitys alkoi tiivistyä. Palkintojenjakotilaisuus aloitettiin suoriuttamalla arvontaa tuomarien kesken.

Kisaajien palkintopöytä oli kerrassaan mahtava, josta suuri kiitos sponsoreille ja etenkin Tutkakauppa Häijää ja Lafayette!

Ylituomari Kari Syrjälä ryhtyi lukemaan tuloksia, joista mahtavimman oli keräillyt narttu Pikijussin Tuisku, 93,13 p. Omistaja Juha Virrankari ja ohjaajana Elmeri Virrankari. Toiseksi sijoittui uros Verokkaan Joko 74,42 p. Omistaja Mika Partti ja ohjaajana Enni Partti. Kolmas oli narttu Metsäkestin Maire 72,54 p. Omistaja Jorma & Nina Tolvanen ja ohjaajana Jemina Torikka.



Eräjätkän Nasu ja ohjaaja Emmi Kempainen.



Verokkaan Joko ja ohjaaja Enni Partti



Ajopyster Iivo ja ohjaaja Johannes Heinmurto.



Raita ja ohjaaja Aava Miettinen.



Repopupun Komia Pikkuleidin Vauhtileidi ohjaajana Venla Koivisto.

teksti ja kuvat: Auli Haapiainen-Liikanen

29. European Cup For Hounds – Eurooppahenkiset olympiadit

Fédération Cynologique Internationale (FCI) 29. jäniksenajokoe ryhmän 6 ajaville koirille järjestettiin syyskuun lopussa Bosnia Herzegovinassa ja samassa yhteydessä oli perinteisesti FCI 6 ajavien koirien toimikunnan kokous.

Tämäkin seikkailu alkoi yhdestä SAJn puheenjohtajan puhelinoitosta, johon reippaasti sen kummemmin miettimättä vastasin kyllä – olisi ehkä kannattanut miettiä pari päivää mihin lupauduin, mutta jälkikäteen ajateltuna tein oikean ratkaisun ja toi-

von siitä olevan pitkässä juoksussa hyötyä myös ajokoirille.

Suomen Kennelliitto nimesi minut SAJn ehdotuksesta Suomen viralliseksi delegaatiksi eli edustajaksi tuohon FCIn toimikuntaan ja alkoikin nopea perehtyminen vanhoihin pöytäkirjoihin, koesääntöihin ja käytäntöihin. Suuri osa säännöistä oli saksan tai ranskan kielellä, joskin niistä oli tehty lyhennelmiä englanniksi.

Ajokoirakulttuuri on hyvin erilaista etelään päin mentäessä ja mukaan tulee meille tuntemattomampia metsästysmuotoja kuten pari- ja ajuemetsästys, samoin maasto, olosuhteet ja kulttuuri sekä käytännöt poikkeavat vahvasti pohjoismaisesta metsästystavasta – pieni kulttuurishokki on valmis.

Itse toimikunnan päätarkoitus on selvä, ajavien koirien käytön säilyttäminen vähintään

nykyisellä tasolla ja mielellään rotujen tunnettavuuden lisääminen. Ei mitenkään helpo päämäärä missään maassa nykyisessä maailmassa.

Eurooppa Cup koe järjestetään nykyään vuorotellen jäniskokeena tai villisian ajokokeena eli jäniskoe on seuraavan kerran vuonna 2026.

Tähän Kupresin tasangolla järjestettyyn kokeeseen ei osallistunut suomalaiskoira, olin tehnyt kyselyt rotujärjestöille ajoissa, mutta ainokaisena mukaan lähtevän beaglen osallistuminen peruuntui loppumetreillä.

Ruotsista oli hamiltoninajokoiria ja dreeveri, Norjasta haldeninajokoiria ja kaikkiaan osallistujia oli 74 koiraa 13 maasta, kyseessä on siis jäniksenajon ”olympialaiset”, joskin Euroopan mestaruus -hengessä.



Europa cup yksilökilpailun parhaat.

Yksilökokeessa oli 16 koiraa, pareja oli kolme ja ajueita seitsemän kappaletta. Yhdessä ajueessa on aina neljä koiraa. Jokainen maa on oikeutettu lähettämään enintään kolme kilpailijaa jokaiseen kategoriaan. Ryhmätuomareita oli 26, palkintotuomareita 34 ja maasto-oppaita 26, lisäksi delegaatit ja koirien ohjaajat – yhteensä n 200 henkilöä. Eli kyseessä on näyttäivät kokeet, joissa kansallistunnelma on katossa, joukkueiden esitellyissä liehuvat liput ja kansallisroduista ollaan valtavan ylpeitä.

Järjestelyistä vastasi allianssi, jonka päävastuun kantoi tietenkin BiH:n kennelliitto taustavoiminaan Serbian kennelliitto ja Serbian ajokoirajärjestö, lisäksi paikalliset metsästysseurat ja kaupunki olivat mukana

tukemassa tapahtumaa. Ja saatiin paikalle ministerikin, koska BiH ei ole vielä EU:n jäsen, mutta toivoisi joskus sitä olevansa, kaikki julkisuus on silloin hyvää.

Koejärjestelyt vastasivat pitkälti meille tuttua arvokokeen kaavaa, koirien esittelyt, yli-tuomarin puhuttelu, maastoarvonta, tuomariryhmien kasaaminen ja seuraavana aamuna aamiaisen jälkeen metsään, metsäeväät tuli järjestäjältä. Poikkeuksena tietysti se, että tuomareille oli vielä erillinen tilaisuus, missä käytiin läpi kokeen sääntöjä ja arvostelua, koska ne ovat erilaiset kuten esim. meillä pohjoisessa. Ja koehan on nopeatempoinen, yksi neljän tunnin erä ja se on siinä. Illalla tulosten julkistaminen, palkitseminen ja jahti-illallinen.



Pohjoismaiden edustajat. Haldeninajokoirra, keskellä selällään kellii dreeveri ja hamiltoninajokoirra oikealla.



Tyypillinen tasankomaisema.

Tulostaso muodostui keskinkertaiseksi pareissa ja ajueissa, mutta yksilökilpailun voittaja posavinanjokoirra Serbiasta sekä kakkonen lyhytkarvainen istrianajokoirra Kroatista tekivät hienot 1. tulokset ja kolmas luzerninajokoirra Sveitsistä, vahvan kakkostuloksen.

Pohjoismaisille roduille ei tullut luokkatuloksia. Kokeessa arvostellaan siis työskentelyä, ja se sopii yleismaailmallisesti monelle rodulle, toki siinä korostuu järkiperäinen haku ja yhteistyö ohjaajan kanssa, ajon (max. 1 tunti) ja haukun laatu, lisäksi lasketaan ominaisuuspisteitä ja lisäpisteitä saa myös näyttelytuloksesta (mitä parempi sen enemmän pisteitä).

Säännöt oli nopeat oppia ja arvosteluunkin pääsi nopeasti kiinni, jänis on jänis Bosniasakin, maasto vaan on karua.

Harvoin sitä on nähty, kun koira lasketaan irti kirkkomaalla, mutta vielä erikoisempaa oli seurata ajueiden työskentelyä – siinä sitä hännät viuhui ja pensaat heiluu.

Toimikunnan kokouksessa oli mukana ensimmäistä kertaa myös Turkin edustaja, tutustumassa toimintaan.

Kokoukset ovat eläväisiä, onneksi ehdin jo ennakkoon tutustumaan Serbian Senjoihin eli kahteen todella pätevään naiseen, joista toinen oli kokouksen sihteeri ja toinen Ser-

bian ajokoirajärjestön vahvatahoinen Dame – ja molemmat puhuivat hieman englantia.

Kokouksen seuraaminen olisi ollut ilman heitä varsin ankeaa, kansallisuuksien temperamentit ovat ihan toista luokkaa kuin pohjolan vakaat ja rauhalliset, välillä tuntui kieltämättä sirkukselle, mutta saimme kuitenkin ihan päätöksiäkin aikaiseksi ja yhteispohjoismaisella yhteistyöllä myös villisikakokeen sääntötoimikuntaan sekä ruotsalaisen & norjalaisen edustajan.

Metsästystä harrastavat koiraihmiset ovat oikeastaan samanlaisia joka maassa, joten juttu luisti ja monia uusia näkökantoja ja asioita tarttui mukaan.

Kreikkalaiset ovat näköjään yhtä suuria kahviaddikteja kuin minä ja ruotsin kielellä pääsee mukaan kivaan porukkaan. Yleisiä puheenaiheita oli metsästyksen tulevaisuus ja muuttuva ympäristö.

Susia on ollut Balkanilla aina ja niiden kanssa on opittu elämään, ajavan koiran nopea-tempoinen käyttö on myös turvallisuusnäkökohta ja mm petopolitiikan lainsäädäntö on kansallista.

Ihmettelin myös taloudellista puolta, koska varsinkin ajueiden osallistuminen on varsin kallista, kun joukkueet tulivat omilla autoilla, yhdenmukaisesti puettuina ja kieltämättä melko isolla porukalla kokeeseen.

Nopeasti selvisikin, että yleensä osallistujan ilmoittautumismaksun maksaa lähettävä maa/järjestö, mutta kaikki muut kulut maksetaan omasta pussista ja silti on tulijoita tungokseen asti.

Yhtenäiset kisa-asut olivat saaneet pientä sponsoritukea joko rotu- tai kenneljärjestöltä – tai varakkaalta kasvattajalta, mutta suurin osa oli yhdistetyllä loma/kilpailumatkalla ihan kennelhengessä.

Dreeverin omistaja oli Cupissa kuulemma viidettä kertaa ja viettää yleensä samalla hie- man lomaa, samoin Norjan edustaja oli liikenteessä viettämässä samalla isän ja pojan yhteistä aikaa. Osallistujien ikähaarukka oli- kin positiivinen yllätys, mukana oli paljon myös nuoria harrastajia ja ihan perhekuntia.

Sunnuntai-aamuyöstä ajoin takaisin Kroa- tian puolelle ja Splitin lentokentälle melkoi- sessa ukkosmyräkässä.

Olin onnekseni katsonut sää tiedotuksen ajoissa, enkä yrittänyt suoraan vuorten yli kuten tullessa, vaan kiersin kansainvälisen tulliaseman kautta maksullisia moottoriteitä pitkin. Kirjoitin jo koneessa kokousraportin kennelliitolle, joka siis maksoi matkani.

Olin ottanut töistä kolme lomapäivää vii- konlopun lisäksi, mutta vaikka olin nk. pi- kakeikalla kokouksessa, aikaa olisi saanut olla vaikka enemmänkin, joka päivä oppi ja koki jotain uutta.

Kiitokset myös Suomen Ajokoirajärjestölle luottamuksesta, pyrin pitämään ajokoirien lippua korkealla – ja totta kai toivon, että vuonna 26 nähdään kokeessa myös Suomen lippu ja ehkäpä suomenajokoirakin!

teksti: Juha Nevalainen, kuvat: Ritva Tanskanen

Susirajan Pamaus 30.11.2024



Pohjois-Karjalan Ajokoirayhdistyksen mestaruuskoe eli Susirajan Pamaus pidettiin 30.11. Kiihtelysvaaran Suojapirtillä. Pari edellistä vuotta koe on pidetty Rääkkylän Niemisellä, Suojapirtin ollessa varattu, mutta se on perinteisesti ollut kokeen pitopaikka. Pamaus on todennäköisesti koekauden suurin koe Suomessa, joten puitteet olivat sen näköiset.

Kokeen avauksen suoritti yhdistyksen vara- puheenjohtaja Tero Varis, joka toi esille ko- keen arvostuksen ympäri Suomen. Kokeen

ylituomarina toimi Jari Siltala Laihialta, joka jämäkkään tyyliin veti puhuttelun ja kokeen koirien arvostelun. Minuuttituomarina toi-

mi Teemu Vartio ja kokeen vastaavana koe-toimitsija Asta Rieppo. Sihteerinä toimi Ritva Tanskanen.

Kokeeseen osallistui 26 koiraa. Maastomes-tarina toimi Petri Sysilä, jonka rooli ei ollut kadehdittava. Hän kyseli maastoja laajalta alalta, mutta jo luvattuja maastoja tippui jat-kuvasti pois, kun havaintoja susista tuli koko ajan.

Kuitenkin tarvittava määrä maastoja löytyi ja jännityksellä koirat lähtivät maastoihin aamulla.

Useampi osallistuja antoi julkisen seuran-nan koiristaan, joten ympäri Suomea pääs-tiin seuraamaan koirien työskentelyä. Tuo-marit oli sijoitettu maastoihin ja arvonta suoritettiin torstai-iltana, joten aamulla ryh-mät pääsivät maastoihin nopeasti.

Suurimmalla osalla koirista ensimmäinen ajo lähti alle puolen tunnin, joten jäniksiä näytti maastoissa olevan. Kun ensimmäisen erän ajominuutteja tuli, oli viidellä koiralla täydet 120 ja yli 100 minuutin ajoja 5 muulla koiralla.

Ryhmien alettua tulla keskuspaikalle, pu-heensorina täytti Suojapirtin, kun käytiin päivää läpi. Muutaman koiran päivä jäi yh-teen ajoon ja muutama joutui luopumaan.

Kuitenkin pian oli selvää, että kokeen voit-toon tarvittiin yli 90 pisteen tulos. Perintei-sesti Pamauksessa on ajettu kovia ykkösiä, eikä tämä vuosikaan ollut poikkeus.

Kokeen voitti Tero Variksen nuori XX Kas-pilanmäen Domina ja toiseksi Lauri Meh-tätalon XX Mutka-Jussin Pedro, joka oli

kilpailun VSP. Molemmat saivat pääsponso-rimme Lafayetten Gepsit koiralleen. Perinteisesti tarjoilut Pamauksessa ovat olleet ravintolatasoa, eikä tälläkään kertaa petytty. Katri Pulkkinen siskoineen olivat loihtineet ruuat kaikilla lisukkeilla, eikä ke-nellekään jäänyt varmasti nälkä. Pääruoka-na oli karjalanpaisti sekä pikkujoulun ta-paan tarjolla myös kinkkua.

Ennen tulosten julkaisua pidettiin arpajai-set, joissa oli paljon hyviä palkintoja. Arvat menivät kaupaksi mainiosti ja kokeen kus-tannuksiin saatiin hiukan vastinetta.

Loppupuheenvuorossa ylituomari kehui ko-keen järjestelyjä onnistuneiksi ja henkeä hy-vin rennoksi. Koepaikalla oli hyvä tunnelma ja harrastajat pääsivät vaihtamaan kuulumis-ia, kun yhdistyksestä oli näin paljon poruk-kaa koolla.

Sponsorina kokeessa

Lafayette

Tutkakauppa Häijää

Timosen Auto

K-Market Marjuska, Heinävaara

Tulikivi

Porokylän Leipomo

Koira, Omistaja	Haku 1	Haku 2	Ajo 1	Ajo 2	Haku	Haukku	Ajo-taito	Haku-löyisyys	Ajo-löyisyys	Pisteet	Sijoitus
51/2 Fi50598/21 Kaspilanmäen Domina, Tero Ja Susanne Varis	11	1	120	116	10	6.5	10	0	0	95,33	1
51/1 Fi55670/18 Mutka-Jussin Pedro, Lauri Ja Oskari Mehtälä	30	142	120	113	9.5	8.5	9.5	2	0	93,46	2
51/2 Fi17605/19 Raikuvan Lilja, Mikko Ja Esa Lehikoinen	19	57	120	108	9.25	8.5	9	0	0	93,25	3
51/2 Fi22686/22 Honkasuoran Minni, Heli Nevalainen, Juha Nevalainen	97	18	117	102	9	8	9	0	0	89,88	4
51/2 Fi31958/18 Naton Liinu, Osmo Tikkanen	12	60	120	93	10	8	8	0	0	88,13	5
51/1 Fi40850/21 Tulipätsin Woehan Veikko, Aleks Törrönen	22	45	94	111	10	7.75	8.5	0	0	86,04	6
51/2 Fi52734/16 Mutka-Jussin Unna, Juhani Saarelainen	42	4	104	113	9.25	6.25	7	0	0	85,79	7
51/2 Fi42758/19 Typy, Timo Martikainen Ja Tiia Miettinen	42	47	61	120	10	8.25	8.25	0	0	79,29	8
51/1 Fi18495/20 Kuusitarhan Joppe, Jouni Romppanen	15	57	120	58	10	7.5	7	0	0	76,42	9

51/2 Fi36114/20 Suinin Manta, Matti Vaakanainen	4	44	89	90	9.75	7	6.5	0	0	0	75,46	10
51/2 Fi32118/16 Lajunniemen Tara, Kauko Ruuska	25	42	108	51	10	5.75	6.75	0	0	0	68,88	11
51/1 Fi53459/21 Kuoppamäen Eetu, Aki Venäläinen	58	39	111	58	10	3	6.25	0	0	0	68,54	12
198/1 Fi31264/21 Vigoroso Tommaso, Lea Ja Mikko Ralli	30	22	85	36	10	8	4	1	0	0	56,29	13
51/2 Fi35066/21 Havukkakallion Eevi, Yrjö Parviainen	14	49	42	66	9.5	8.25	3.5	0	0	0	52,75	14
51/1 Fi22118/21 Satokorven Mestarinkaru, Tarmo Kaislasuo	6	234	101	-	6.25	6.5	9	1.5	0	0	49,71	15
51/1 Fi13132/17 Lehtikankaan Laku, Antti Ja Tuomas Hirvonen	152	88	94	-	5.5	9	6.5	0	0	0	48,42	16
51/1 Fi51709/18 Korpi-Jaakon Joiku, Yrjö Räsänen	202	24	42	56	8.25	8	3	0	0	0	47,83	17
51/2 Fi44123/21 Naton Taiga, Pekka Kuittinen	6		71		10	7	6.5	0	0	0	44,21	18

51/1 Fi49057/16 Kaspilanmäen Brenkku, Kaisa Salonen	18	134	75	13	8.75	5.5	2.75	0	0	0	42,67	19
51/1 Fi24050/16 Honkasuoran Luka, Ismo Kokko	7	155	39	44	9	6.5	1.5	2	0	0	39,21	20
51/2 Fi49052/16 Kaspilanmäen Bella, Tero Ja Susanne Varis	151	89	68	-	4.75	6	4.5	0	0	0	35,08	21
51/2 Fi38865/20 Mutalanmäen Aikku, Jouni Tuovinen	110	130	56	-	4.5	8.5	5	0	0	0	34,33	22
51/1 Fi23479/20 Tuopan Nero, Markku Varonen	16		25		10	6	1	0	0	0	24,29	23
51/1 Fi18496/20 Kuusitarhan Osku, Pertti Niiranen	166		-		3	0	0	0	0	0	3,00	24
51/2 Fi24123/22 Koivukulman Super-Mimmi, Mika Nevalainen	37		36		9	8.5	2	0	10		--	--
51/1 Fi27350/17 Havukkakallion Api, Aki Ja Taavi Ahlqvist	105	14	62	50	10	7	4	0	0	0	--	--

Kolmen Kilpa 2024



Kolmen Kilpa, Kainuun, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon välinen ottelu järjestettiin Kaavilla joulukuun 14. päivänä.

Ylituomarina toimi Kari Lepänen ja koetoimitsijana hääräsi Ari Ollikainen.

Pohjois-Karjala vei voiton koemasti kotiin pistein 235,55, toiseksi tuli Pohjois-Savo, jolle pisteitä kertyi 187,26 ja Kainuun pisteet olivat 66,88.

1. Piiskähännän Huippuvilu, om Jari Kosonen	95,13p
2. Ajotaiturin Willimiina, om Kaisa Säisä	83,13p
3. Kuusitarhan Osku, om Pertti Niiranen	72,63p
4. Korpi-Jaakon Jalo, om Kalevi Puustinen	67,79p
5. Tuomaalan Toope, om Juha Toivonen	62,88p
6. Mehtälaulun Roju, om Erik Miettinen	59,13p
7. Alapörkän Anu, om Janne Katila ja Maija Iivonen	45,00p
8. Alapörkän Ancelika, om Arja ja Risto Karjalainen	4,00p

Kv Päijän-Ajot 14.12.2024 Asikkala



Ranniston Ritu, om. Tapio Partanen.

Päijät-Hämeen Ajokoirayhdistys järjesti kansainväliset Päijän-Ajot haastavissa olosuhteissa, Hotelli Tallukan toimiessa kokeen keskuspaikkana.

Ylituomariksi oli kutsuttu Topi Savijärvi, joka hoiti pestinsä ammattimaisesti ja samalla rennon letkeästi.

Perjantapäivän 5 cm lumikerros kasvoi yön ja lauantapäivän aikana paikoitellen Päijät-Hämeessä jopa n. 40 cm, mikä aiheutti omat haasteensa koeryhmien liikkumiseen sekä koirien työskentelyyn.

Koepäivä aloitettiin hotelliaamiaisella ja tämän jälkeen ylituomari kertasi puheessaan

sääntöjä ja ohjeita koepäivää varten. Heti puhuttelun jälkeen alkoi siirtyminen maastoihin. Maastomestari oli onnistunut maastovalinnoissaan hyvin ja jäniksiä löytyi hyvin koirien ajettaviksi. Päivän valjettua myös ylituomariryhmä pääsi vihdoinkin maastokierrokselle.

Maastokierroksella ylituomari pääsi seuraamaan kolmea eri koiraa, mm. kokeen voittajaa Ranniston Ritua FI28535/17. Koiran omistaja Tapio Partanen on todellinen pit-

känlinjan ajokoiraharrastaja Orimattilasta. Tapsa on aina pyydettyä valmis tuomariksi, oppaaksi tai kokeiden ja näyttelyiden järjestelytehtäviin.

Suuret kiitokset ylituomari Topi Savijärvelle, maastoja käyttöömmme luovuttaneille metsäystseuroille, tuomareille ja oppaille sekä kaikille koetta tukeneille sponsoreille. Ensi vuonna KV Päijän-Ajot 2025 järjestetään tässä samassa paikassa 13.12.2025.

Tulokset:

Koira, Omistaja	Haku1	Haku2	Ajo1	Ajo2	Haku	Haukku	Ajotaito	Hakulöyisyys	Ajolöyisyys	Pisteet	Sijoitus
51/2 FI28535/17 RANNISTON RITU, Tapio Partanen	13	7	118	101	10	5.75	7	0	1	85,63	1
51/2 FI28997/19 TERHETÄR, Jouni Sarvi	18	20	120	81	10	7	8.5	0	0	84,13	2
51/2 FI33101/18 MATKON HIPPU, Pekka Schroderus	23	194	103	90	9.5	7.25	6	0	0	79,04	3
51/1 FI13132/17 LEHTIKANKAAN LAKU, Antti ja Tuomas Hirvonen	3	22	74	76	10	7.5	5.75	0	0	67,00	4
51/1 FI37657/17 TILTAN-TALLIN MANE, Matti Jutila	132	108	120	-	6.75	8	8	0	0	57,75	5
51/2 FI48884/21 KAIKUVAN JUSTIINA, Erkki Lähde ja Eve Vanne	63	177	102	-	5.5	5.5	5	4	3	38,75	6
51/2 FI39166/19 METSÄKESTIN MAIRE, Nina ja Jorma Tolvanen	85	155	74	-	5.5	5	4	0	0	36,08	7
51/2 FI31955/18 MINNI, Tom Ylitolva	89	151	61	-	6.5	5.5	4	0	0	33,79	8
161/1 FI38790/20 EKA, Ossi Hilden	90	150	55	-	5.25	6	3	0	0	30,29	1
51/1 FI35923/21 HAKA-AHON PEETU, Kalevi Toikka	27	84	23	19	10	5	1	0	0	28,25	9
51/1 FI37523/17 ALAPÖRKÄN WALLU, Jari ja Ari Tahvanainen	240	-	-	-	4	0	0	0	0	4,00	10
51/2 FI18787/19 HAKATIE PEPI, Pekka Ali-Lekkala	195	-	42	-	6	6	2	0	0	--	--



teksti: Kaisa Säisä, kuvat: Karoliina Mehtonen

Murtola-Ajot 2024 Vieremällä



Voittajakolmikko.

Muutama vuosi sitten päätettiin hakea metsäystseuramme Palosenjärven Erämiesten nimissä ajokokeet Vieremälle.

Saatiin alusta asti seuran jäsenen, Mika Lappalaisen ja Sähkötoimisto Murtola Oy:n tuki taakse. Niinpä koe kantaa Murtola-Ajot-nimeä.

Kokeet olivat onnistuneet mainiosti kolmena syksynä ja niinpä vuoden 2024 koetta haettiin KV-kokeeksi. KV-arvo saatiin ja jo alkuvuodesta saakka kyseltiin lisätukijoita kokeelle. Kaikenlainen tuki on tarpeen isoa koetta pienellä porukalla järjestettäessä. Toinen suuri haaste on reilun 20 koiran joukolle maastojen hankinta. Tästä saa kiittää pai-

kallisia Kauppinen Lauria, Säisän Aria sekä Huttusen Markoa.

Maastoja haettiin sekä läheltä että naapurikunnista. Oman haasteensa maastoihin antaa alati paisuva petokanta sekä sitä myöten harventuneet jäniskannat. Iso kiitos maastomestareille, maastoja on ollut riittävästi ja kehoimpia on voinut jättää pois.

Ite oon ollu koetiimin vetäjänä ja aisaparina on hääriänyt Mehtosen Karoliina. Onneksi on saatu ympärille hyvä joukko ahkeria apulaisia. Yksinään näetä hommia ee tehdä, vuan porukalla homma onnistuu. Kovasti on koitettu olla myös sosiaalisessa mediassa näkysällä kokeen tiimoilta. Sekin vaa-



Ylituomari Jouni Remes puhuttelee.

tii oman viitseliäisyyden välittää tunnelmia/tietoa kokeen kulusta lähes reaaliajassa sekä tietenkin tiedottaa ennen ja jälkeen asioista kuvin ja tekstein.

Vuoden 2024 kokeet noudattivat samaa kaavaa kuin aikaisemmat ja minulla oli ensimmäisenä ilmoittautumispäivänä koe täynnä (23) koiria.

Aina yhtä hämmästyneenä olo saamastamme huomiosta ja kiinnostuksesta koetta kohtaan. Mutta ilmeisesti ollaan tehty asioita oikein. Toki otin myös pitkän listan varakoiria, joita kuukauden aikana ehti päästä useampi oikealle osallistujalistalle.

Varsinainen koepäivä sujui mallikkaasti. Ylituomarina meillä oli Kainuun vahvistus Remeksen Jouni.

Maastokierroksella käytiin Vieremän maastoissa ja mikä parasta, kuultiin ajoa sekä saatiin jänishavaintoja. Tulostaso kokeessa nousi jälleen hienoksi ja isommilta harmeilta välttyttiin.



Erkki Rytöksen tekemä kiertopalkinto.

Kokeen voiton vei Lumijäljen Riista Tepi tuloksella 96,00 ja Tepin omistaa Heikki Eskelinen Vieremältä. Toiseksi sijoittui Taikavuoren Käpy tuloksella 91,54. Käpyn omistajat ovat Ville Varis ja Timo Kiiski Viitasaarelta. Kolmanneksi sijoittui Kaikuvan Sirkus tuloksella 84,17. Sirkuksen omistaa Heikki Leinonen Vieremältä. Onnittelut kovalle kolmikolle!

Veestäjä Erkki Rytöksen tekemä uusi kiertopalkinto lähti ensimmäistä kertaa kiertoon ja saimme korvanappiin tietoa ensi vuoden liikkeistä. Pääsponsor Sähkötoimisto Murtola Oy ja Mika Lappalainen lähetti terveisiä koko koetiimille. ”Paljon onnea finaalikolmikolle ja isot kiitokset kaikille osallistujille, taustavoimille ja keittiöhenkilökunnalle.

Jopahan oli mukava nähdä ajokoiraharrastuksen merkitys, kuinka se liikuttaa niin kokenempaa kaartia ja nuorisoa. Kiitos järjestelyistä ja Matka, se todellakin jatkuu 2025”.

Pietäänhän harrastusvirettä yllä uhkakuvista huolimatta ja nähhään ens syksynä kokeissa!



Päivän viimeinen ryhmä korttien luovutuksessa.

Koira, Omistaja	Haku1	Haku2	Ajo1	Ajo2	Haku	Haukku	Ajotaito	Hakulöyisyys	Ajolöyisyys	Pisteet	Sijoitus
51/1 F134441/22 LUMIJÄLJEN RIISTA TEPI, Heikki Eskelinen	15	56	114	120	10	8.25	9.5	0	0	96.00	1
51/2 F132136/18 TAIKAVUOREN KÄPY, Timo Kiiski ja Ville Varis	102	83	109	120	8	7.75	9	0	0	91.54	2
51/2 F131572/20 KAIKUVAN SIRKUS, Leinonen Heikki	53	23	120	82	9.5	7.5	8.25	0	0	84.17	3
51/2 F14443/22 LUMIJÄLJEN HALLA, Eskelinen Jari	28	115	96	114	8.5	5.5	7.5	0	0	82.75	4
51/2 F129537/22 KIURURINTEEN AAVA, Ari Hyvärinen	27	170	114	83	10	7.75	7.25	0	0	82.46	5
51/2 F126014/22 AJOTAITURIN SAUNDI, Ari Säisä	9	38	111	87	10	7	7.5	0	0	82.25	6
51/1 F131336/20 MERIPOJAN URKKI, Heikkinen Jari ja Räsänen Seija	16	224	120	43	8.25	8.5	7	0	0	71.29	7
51/2 F143634/17 KOPPELOHARJUN VELLA, Tuovinen Markku	114	12	63	82	8.25	6.75	5.75	0	0	63.04	8
51/2 F127750/22 VIISTOPOLUN VIIRU, Tero Huusko ja Erja Kauppinen	27	112	38	104	8.75	6.75	5.5	0	0	62.42	9
51/1 F122696/21 TAIKAVUOREN PIKKU-HUKKA, Arto Rosenqvist	45	106	53	82	10	7.5	5.5	0	0	62.38	10
51/2 F133721/19 AJOTAITURIN RIINA, Ari Säisä	240		120		6.5	9	10	0	0	60.50	11
51/2 F118207/21 KOIVUKULMAN QUARANTINE-RUSKA, Simo Kemiläinen	41	186	62	59	9	7	5	0	0	56.29	12
51/1 F131160/22 KORPIKELON KAIKU, Janne ja Nina Kattainen	155	85	115	-	5.5	7	10	0	0	56.04	13
51/1 F130062/21 AJOTAITURIN JYRY, Lappalainen Martti	25	203	10	120	8	6.75	5.5	3	0	55.17	14
51/2 F121547/21 RINNEPELLON TAIGA, Toni Välyrynen	57	183	110	-	6.5	7	9	0	0	54.58	15
51/2 F143851/21 AJOTAITURIN SARO, Lauri ja Tarja Kauppinen	13	227	106	14	8.5	6.75	4.25	0	0	54.50	16
51/2 F141432/18 HONKASUORAN MINJA, Juha ja Eila Nevalainen	17	223	110	-	6.5	6.5	7	0	0	52.08	17
51/1 F118939/22 PILKANKORVEN MANU, Heikki Kinnunen	84	156	104	-	6	9	5.5	0	0	50.83	18
51/2 F131161/22 KORPIKELON KUURA, Eero Kitiñoja	178	62	103	-	5	7.5	6.5	0	0	49.04	19
51/2 F115312/20 LATUKKAKORVEN KIPINÄ, Marko Huttunen	161	79	90	-	5	8	7	0	0	46.25	20
51/2 F121036/20 ALAPÖRKÄN ANU, Janne Katila	147	93	90	-	4.25	5.5	6.5	0	0	42.50	21
51/2 F130078/20 KOIVUKULMAN OIVA-TULIKUKKA, Jaana Rönkkö ja Pauli Lappalainen	112	128	17	-	5	7	1	0	0	17.96	22
51/2 F149052/16 KASPIANMAEN BELLA, Tero Varis	240		-		3	0	0	0	0	3.00	23

KV-Murtola-ajot 2024

teksti: Kaisa Säisä
kuvat: Virpi Alamäki, Kati Halonen ja Kaisa Säisä

Ajokoiranaisten mehtäreissu Puolangalle



Saaliit ja saalistajat Virpi, Karoliina ja Kaisa.

On mahtavaa, kun harrastushommista on saanut vuosien varrella ystäviä ympäri Suomea.

Viime syksynä kokoontui jälleen syyskuun alussa iloinen ajokoiranaisten joukko Puolangalle. Mukana oli kolme junnuikäistä

koiraa; Ajotaiturin Willimiina, Mannikarin Sarkka ja Sulosoinnun Elviira sekä kahdeksan daamia.

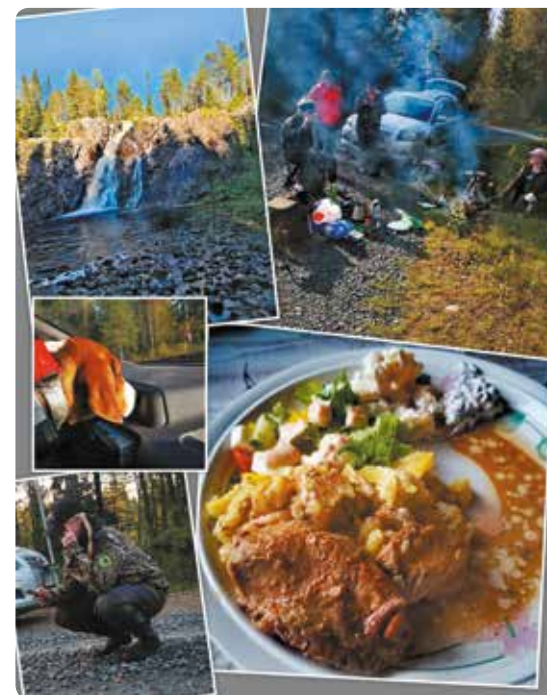
Perjantai-illalle ajelimme kohteeseen ja asetuimme taloksi. Herätys metsään olisi aikaisin todella lämpöisen kelin vuoksi. Niinpä



Koko tiimi Hepoköncäällä.



Kaunis aamu, ajo raikaa.



Tunnelmia reissulta.



ensimmäinen ilta menikin iltapalaa syödessä, rupatellessa ja koirien kanssa hääritessä. Erinomainen harjoitusreissu kaikin puolin nuorille koirille olla vieraassa paikassa yötä, vieraiden ihmisten kanssa sekä ylipäättään olla metsässä muualla kuin kotimaastoissa.

Yö meni sukkelaan ja luppakorvat makasivat emäntiensä kainaloissa. Aamu alkoi valkenemaan ja kiiruusti jaettiin paikat, minne koiria tiputellaan hakemaan.

Omalle koiralle, Miinalle, sattui hyvä tuuri, sillä nähtiin parkkiin mennessä jäniksen menevän pusikkoon. Ajettiin jonkun matkan päähän ja laskin koiran hakemaan. Siinä ei kauan kuono tuhissut, kun ajo parahti jo liikkeelle.

Pian se jänis pomppikin minua ja Sannaa kohti. Pikainen päätös oli tehty etukäteen ”antaa ajaa vähän aikaa”. Noh, siinä kävi lopulta perinteiset ja se jänis jäi juoksemaan.

Toisetkin koirat löysivät ajettavia, mutta auringon noustua lämpö pakotti meidät lähtemään muihin puuhiin. Lepäiltiin ja syötiin aamupalaa, koska metsässä sitä ei ehtinyt syödä.

Iltapäivällä lähdettiin reippailemaan Hepokönkäälle, koska lämmintä oli yli +20 astetta ja koirien kanssa mahdollisuus mennä metsään. Illan virkineeksi vielä saunottiin ja parannettiin maailmaa.

Sunnuntaiaamu ei ehtinyt valjeta kunnolla, kun taas kaahotettiin metikköön. Koska edellinen päivä meni harjoitteluks metästykseen osalta, oli toiseen päivään ladattava piiput valamiiksi heti.

Ajot lähti sukkelaan joka koiralla ja koska tälle kertaa ristiturpa ei juossu heti näkösalle, ehti ajoakin jonkun verran kertyä. Väijytettiin siinä tien laijalla Virpin kans, joka kuvasi todistusaineistoa tapahtumista. Sieltä se valtavan kokoinen jänis pompotteli kohti minua.

Aattelin mielessäni, että tule nyt riittävän liki, ettei tarvi kauas alakaa roiskimaan ohi. Tuli se ja sain saaliin nurin. Pian Miinakin tuli ajaen perästä ja pääsi pupua maistelemaan. Jäin siivoamaan sisälmyksiä jänikseltä ja koira koppasi jo uuden jäniksen juoksuun sillä aikaa.

Meillä oli nuotiossa kunnon roihut ja muilakin alkoi olla tilanteet hoideltu siihen malliin, että joutivat samoille tulille syömään.

Kävin Miinan pyydystämässä ajosta pois, koska keli oli taas lämmennyt riittävästi. Tovi vielä nautittiin ilmastasta ja tarinoitiin nuotiolla kerraten aamun tapahtumia. Sitten olikin aika lähteä pakkaamaan, siivoamaan ja sen jälkeen kotimatalle.

Nämä ovat sellaisia harrastusreissuja, joilla saa kyllä nollattua huolet ja murheet hetkeksi. On vain se viikonloppu ilman tiukkaa aikataulua ja mukavaa seuraa, metässä oloa sekä tietenkin koirat.

Ensi syksyn reissu on jo suunniteltu ja osa porukasta koettaa olla paikalla jo torstaina, että olisi yksi päivä enemmän aikaa.

Omasta puolesta kiitos mukana olleille; Sanna S, Katri, Eeva, Virpi, Sanna L, Kati ja Karoliina, ootta aeka ihania tyyppejä!

Maanläheistä voimaa



Kehitämme uusiutuvan energian hankkeita eri puolilla Suomea. Tuulivoimapuistoissamme alueen virkistyskäyttö ja metsästys voivat jatkua ennallaan rakennusvaiheen jälkeen.



Kasvattaja- & harrastajasivu

Tällä listalla voit yhteystietojesi lisäksi esimerkiksi kertoa, onko sinulla pentusuunnitelmia. Tule mukaan ja saat näkyvyyttä koko vuodeksi viiteen (5) lehden numeroon. Vuoden ilmoituksen hinta 30 € maksetaan tilille FI5746002020001121.

Viestikenttään kennelilmoitus 2025 ja kennelin nimi. Maksa ilmoitus tilille ja lähetä tiedot sähköpostilla os. lehti@ajokoirarajesto.fi

Mutka-Jussin kennel

Juhani Saarelainen
Koli
050 591 3335
Pentueita tulossa

Riistakairan kennel

Venäjänojokoiria jänis- ja petopyyntiin
040 527 2945 / Mika
040 539 8043 / Merja
mikakuronen72@gmail.com

Alapörkän kennel

Reetta ja Jari Fors
86170 Yppäri
+358 400 290 982

Tulipätsin kennel

Sari ja Olli Pirkkanen
Eurajoki
044 5355775 (Sari)
044 3055262 (Olli)
s.pirkkanen@gmail.com
Pentue suunnitteilla 2025



Mäkikallion kennel

Martti Heikkilä
marttiheikkila1@hotmail.com
0400 254 502

Riistarovan kennel

050 555 3659 (Kati)
040 742 9163 (Jukka)
riistarovan.kennel@gmail.com
Suomenajokoirapentue suunnitteilla 2026



Räntäaamun kennel

Eeva Remes, 96190 Rovaniemi
eeva.remes@gmail.com
+358 40 767 0518
Pentue suunnitteilla

Havukkakallion kennel

Raimo Hämäläinen
Ilomantsi
050 382 8809
Pentue suunnitteilla keväälle

Honkapuron kennel

Ari Ollikainen
71210 Tuusjärvi
ari.ollikainen@dgk.fi
044 733 8519



Pökänpalon Kennel

Jari Siltala, Laihia
Seppo Vuorenmaa, Lapua
Pentue suunnitteilla

Tuomaalan kennel

Sirpa ja Marko Mustonen
Sotkamo
mustonen.make@gmail.com
puh. 050 430 1173



Keväällä 2024 seuraava pentue

Mehtävahdin kennel

Reelika Kotonen
041 704 8189
Veli-Matti Kotonen
050 408 5864
Pentuesuunnitelma vuodelle 2024



Kennel Lempeen Eestinajokoirat

Päätalo Jukka ja Annukka, Varkaus
050 304 3563 / 044 576 0000
lempeenkennel@gmail.com
www.lempeen.net
Pentusuunnitelmia vuodelle 2025

Jahtikairan Kennel

Mari Ruha
Pelkosenniemi
040 962 5806

Laarinpohjan kennel

Sakari Koskela, Pattijoki
040 7437306
Pentueita tulossa

Kasvattaja- & harrastajasivun
tiedot: lehti@ajokoirarajesto.fi

Uudet valiot

Valioilmoituksen hinta on 20 euroa, joka maksetaan tilille FI57 4600 2020 0011 21

Laita viestikenttään: valioilmoitus ja koiran nimi.

Lehden toimitus ei vastaa ilmoitusten oikeellisuudesta.



n. FI KVA-KEAJ Syysaamun Abba

FI34015/17 saavutti kettukäyttövalion arvon Mäntyharjun Kettu-PM-kisoissa 13.11.2024. isä KVA Sillanpielen Remu. emä KVA Syysaamun Lola. Kasvattaja Tapani Pukkila, Isojoki, omistaja Mika Partti, Harjumaa



u. FI KVA-AJOK Erätulen Kossi

FI34118/20 saavutti käyttövalion arvon Kemissä 13.11.2024. isä KVA Hiisiperän Bossi. emä KVA Erätulen Mini. Kasvattaja: Reijo Laurila, Hailuoto, omistaja: Martti Jokikaarre, Ii



n. FI KVA-AJOK Honkasuoran Minni

FI22686/22 saavutti käyttövalion arvon 15.12.2024 Kajaanissa. Isä: KVA Soipan Aksu Emä: KVA Honkasuoran Isla Kasvattaja Juha Nevalainen, omistaja Heli ja Juha Nevalainen, Nurmes



n. FI MVA Jahtisävelen Sielulintu

FI24738/22 saavutti FI MVA arvon 15.09.2024 Uusikaarlepyyssä. isä KVA Huvilivi. emä KVA Lotta. Omistaja/kasvattaja Tiina Anttila



n. FI KVA-AJOK Riistakairan Piiku

ER32842/19 saavutti käyttövalion arvon Keminmaassa 24.10. viidellä koekäynnillä. isä Ayaks. emä JM-19 KVA FI SE MVA Riistakairan Iina. Kasvattaja Merja ja Mika Kuronen, omistaja Esko Koskela, Merja & Mika Kuronen



u. Tulipätsin Woehan Veikko FI40850/21

saavutti käyttövalion arvon 30.11.2024 Joensuuissa. isä FI KVA-AJOK Korpikiejun Into FI27097/16. emä FI KVA-AJOK & KVA-KEAJ Tulipätsin Zeon Mettä-Akka FI43840/17. Kasvattaja Sari Pirkkanen, omistaja Aleksi Törrönen, Tohmajärvi.



u. Pikijussin Urho FI49796/18

saavutti käyttövalion arvon Limingassa 4.1.2025. isä FI KVA Jahti-Ukon Julius FI44663/10. emä FI MVA Pikijussin Sanni FI56828/13. Kasvattaja Esa Eteläaho, Lapua, omistaja Markku Lehtola, Haukipudas



n. FI MVA Bravon Carillo ER34284/19

saavutti käyttövalion arvon 6.12.2024 Polvijärvellä. isä Bravon Sever. emä MVA Bravon Iida. Kasvattaja Raimo Viljanmaa, Nakertaja, omistaja Arja Nevalainen ja Marko Lipponen, Juuka.

Uudet valiot



n. Mannikarin Sihti FI29242/22

saavutti käyttövalion arvon 27.12.2024 Kalajoella. isä XX Eräjätjän Rambo. emä XX Mannikarin Tähti. Kasvattaja Kari/Juha Manninen, omistaja Juha Manninen, Kalajoki.



u. Murtti FI32110/22

saavutti käyttövalion arvon Kannuksessa 9.11.2024. isä FI KVA Jerry. emä Kiururinteen Sissi. Kasvattaja Miika ja Mika Partti-maa, omistaja Lauri Jauhiainen



n. Ajotaiturin Willimiina FI26013/22

saavutti käyttövalion arvon Kaavilla 14.12.2024. isä xx Soipan Aksu FI25470/19. emä xx Ajotaiturin Sävel FI25330/15. Kasvattaja Ari Säisä, Vieremä, omistaja Kaisa Säisä, Iisalmi



n. FI MVA Ruunajoen Mustikka FI37516/20

saavutti muotovalion arvon Kouvolassa 27.5.2024. isä FI KVA-KEAJ Viikkineva Nestori. emä KK-15 FI KVA-KEAJ FI MVA Ruunajoen Martta. Kasvattaja Ari Pölönen, Puumala. Omistaja Joonas Takala, Tuustai-pale



n. Aittolanrannan Hillary

saavutti käyttövalion arvoon oikeuttavan tuloksen Siilinjärvellä 9.11.2024. isä Fi KVA Tuomaalan Kössi. emä FI KVA Lehtikan-kaan Kikka. Kasvattaja Mika Ruhala, Haapa-järvi. Omistaja Heikki Ryynänen, Pyhäjärvi.



u. FI & DK MVA FI JMVA JV-21

Alapörkän Demo FI21001/21

saavutti käyttövalion arvon Siilinjärvellä 7.12.2024. isä KVA & MVA Ajolumen Upi. emä KVA & MVA Alapörkän Natalia. kasv. Jari ja Reetta Fors, Yppäri. om. Petri Heikki-nen ja Jonna Kari, Siilinjärvi



u. FI KVA & MVA Sointiajon Hulivili

FI24251/18 saavutti kaksoisvalion arvon 27.10.2024 Etelän valinnassa Luumäellä. isä FI KVA & MVA LT MVA Aksu FI36115/13. emä Intolan Sointu FI25815/12. Kasvattaja Matti Ripattila, Savero. Omistaja Jyrki Män-tylä, Kouvola.



n. Mahlan Lissu FI31074/16

saavutti käyttövalion arvon 6.11.2024 Rautalammella. Isä: Puskajussin Jesse. Emä: Puistorinteen Manta. Kasvattaja & omistaja: Olavi Jääskeläinen, Kuopio.

Uudet valiot



u. FI MVA Helmenkalastaja FI21276/20
saavutti FI KVA-AJOK arvon PM-kokeessa Sastamalassa 5.10.2024. isä: XX Piernamäen Loikkari emä: XX Puskajussin Vilma. Kasvattaja Miika Kukkula. Omistaja Henri ja Heikki Jokinen, Sastamala.



u. Savukallion Köpi FI55683/21
saavutti FI KVA-AJOK arvon Kajaanissa 23.11.2024. isä XX Ruskametsän TH Topi. emä Savukallion Naksu. Kasvattaja Jussi Heiskanen. Omistaja Janne Jokinen, Sastamala.



n. Mehtälaulun Hilma FI36501/21
saavutti FI KVA-AJOK arvon Pomarkussa 6.12.2024. isä XXX Puistorinteen Eemeli. emä XX Linnuskorven Nita. Kasvattaja Kalle Väätäinen. Omistaja Heikki Jokinen & Meri-Tuuli Heikkinen, Sastamala.



u. C.I.B. & FI & EE MVA Paavo FI30598/17
saavutti käyttövalion arvon 6.12.2024 Pomarkussa. Isä: FI KVA Koivulammen Luru. Emä FI KVA Puskajussin Vilma. Kasvattaja Miika Kukkula, Lavia. Omistajat Tiina Loimupalo & Jarkko Söderling, Eura.

Jalostukseen

Tähtivalio FI MVA & KVA-AJOK **SisuaJon Ursus** FI50295/15B/B 0/0

- erittäin kova metsästysinto
- laaja tyhjä haku ja nopea ylösottaja
- erittäin kestävät käpälät
- erinomainen rakenne, karvapeite ja luonne
- täysin rehellinen haulla ja ajolla
- erittäin hyvä haukku ja ajotaito
- täysin terve 9-vuotias, kilpailu-ura jatkuu
- 20 x AJOK-1
- piirinmestari ja varakoiri Kilpaan 2023 & 2024
- pennut varhaiskypsiä ja omaavat kovan metsästysinnon, tulossa kokeisiin tänä talvena
- ajonäyte annetaan kaikissa keleissä



SisuaJon kennel, Patrik Kjellman, Ähtävä, puh. 0408273491

Jalostukseen

FI KVA & MVA
Sointiajon Hulivili
FI24251/18

Jalostustarkastus tehty 2023.

*Lisätietoja Jyrki Mäntylä,
Kouvola
puh. 0407570559.*





Tulevia pentueita

Ilmoittaja: lähetä tiedot tulevasta pentueesta kotisivuilla olevalla lomakkeella. Ilmoituksen hinta 20 € maksetaan SAJ:n tilille FI57 4600 2020 0011 21. BIC: ITEL-FIHH.

Laita maksun viestikenttään nartun nimi. Ilmoitus julkaistaan pentuetaulukossa kotisivuilla ja seuraavassa Ajokoiramies-lehdessä.

Jalostusneuvojen tekemät luokitukset yhdistelmille

Kaksiosainen luokitus (esim. 1/B) painottaa käyttöominaisuuksia erottaen ne perinnöllisestä monimuotoisuudesta ja terveydestä omaksi luokitukseksi (A, B, C, -).

Käyttöpuolen eli luokituksen osa 1 kriteerit ovat seuraavat:

- 1 Molemmat vanhemmat käyttövalioita
 - 2 Toinen vanhemmista on käyttövalio ja toisella AJOK1- tai KEAJ1-tulos
 - 3 Molemmilla vanhemmilla koetulos
 - 4 Toisella vanhemmista koetulos
 - 5 Kummallakaan vanhemmalla ei koetulosta.
- Perinnöllisen monimuotoisuuden ja terveyden luokitus on osa 2. A, B tai C sen

mukaan, miten hyvin yhdistelmä täyttää suomenajokoiran jalostuksen tavoiteohjelman (JTO) suositukset.

A → yhdistelmä on JTO:n suositusten mukainen.

B → yhdistelmä täyttää JTO:n suositukset merkittävien osin.

C → yhdistelmä poikkeaa JTO:sta useassa kohdassa. Mikäli molemmilta tai toiselta vanhemmalta puuttuu koetulos, yhdistelmä merkitään aina C-yhdistelmäksi.

Esim. luokitus 1/B tarkoittaa, että molemmat vanhemmat ovat käyttövalioita ja muuten JTO toteutuu merkittävilta osin.

Kasvattaja! Liitä pennunostajat pentuejäseniksi hintaan 15 euroa

Ilmoita toimistolle pentue ja uusien jäsenten yhteystiedot, nimi, osoite, puh.nro sekä maksa 15 euroa/jäsen SAJ:n tilille FI58 4600 2020 0009 09.

Pentuejäsen liitetään vuosijäseneksi ja saa kaikki ko. vuoden Ajokoiramies-lehdet. Seuraavana vuonna jäsen maksaa itse jäsenmaksun.

Kiitos kasvattajille:
Ajoketun kennel, Jari Virta



kuva: Olli Pirkkanen

Astutukset

Uros/Hane	Narttu/Tik	Nartun omistaja/Ägare	Astutus-päivä/ Parnings-datum	Yhd.-luokitus
FI MVA Niittyahon Jätkä FI11279/19B/B 0/0 an	Hassu FI20218/18A/A 0/0 an vanh muk	Parviainen Timo Niittyahon Kennel Nurmes 040 1590658	25.12.2024	4/C

Syntyneet pentueet

Uros/Hane	Narttu/Tik	Nartun omistaja/Ägare	Synt./ Född	Yhd.-luokitus
FI KVA-AJOK MVA Koivukulman Lucky-Sampo FI32708/17A/B 0/0 an	FI MVA JV-18 TLNJW-19 TLNW-19 Alapörkän Ystävä FI20367/18B/B 0/0 an vanh muk	Tarja Rissanen kennel Airorannan Helsinki 040 259 7861	19.12.2024	2/C

